

بیت

شرکت چاپ و انتشارات
وابسته به سازمان اوقاف و امور خیریه

RELIGION

آشنایی با نظام مدیریت وقف و امور خیریه در کشور روسیه / گردآورنده ؛ دفتر نوسازی و تحول معاونت توسعه و پشتیبانی سازمان اوقاف و امور خیریه - تهران: شرکت چاپ و انتشارات؛ سازمان اوقاف و امور خیریه. ۱۶۰ ص.

ISBN: 978 - 964 - 422 - 907 - 7

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیپا.

چاپ اول: ۱۳۹۶.

۱. وقف - روسیه. ۲. خیریه - روسیه. الف. دفتر نوسازی و تحول معاونت توسعه و پشتیبانی سازمان اوقاف و امور خیریه. ب. ایران. شرکت چاپ و انتشارات؛ سازمان اوقاف و امور خیریه. ج. آشنایی با نظام مدیریت وقف و امور خیریه در کشور روسیه.

۲۹۷/۳۷۲

BP۱۹۳/۲/۱۵۲

۱۳۹۵

۴۶۴۸۳۳۹

کتابخانه ملی ایران

**آشنایی با نظام مدیریت وقف و امور خیریه در کشور
روسیه**

**Management system of waqf and Charitable affairs in
Russia**

تهیه و تألیف: دفتر نوسازی و تحول معاونت توسعه و پشتیبانی سازمان اوقاف و امور خیریه

تهران ۱۳۹۶

شرکت چاپ و انتشارات
وابسته به سازمان اوقاف و امور خیریه

آشنایی با نظام مدیریت وقف و امور خیریه در کشور

روسیه

Management system of endowment and charitable affairs in Russia

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: [ای] شرکت چاپ و انتشارات
وابسته به سازمان اوقاف و امور خیریه

چاپ اول: بهار ۱۳۹۶
شمارگان: ۲۰۰ نسخه

تمامی حقوق چاپ و نشر این اثر در انحصار
دفترنوسازی و تحول معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی سازمان اوقاف و امور خیریه است

شابک: ۹۷۸ - ۹۶۴ - ۴۲۲ - ۹۰۷ - ۷
ISBN: 978 - 964 - 422 - 907 - 7

چاپخانه، انتشارات، پخش و فروشگاه:

کیلومتر ۵ جاده مخصوص کرج، نیش سه راه شیشه مینا، تهران ۱۳۹۷۸۱۵۳۱۱
تلفن: (چهار خط) ۴۴۵۱۳۰۰۲، نمابر: ۴۴۵۱۴۴۲۵، انتشارات و فروشگاه: ۴۴۵۲۹۶۰۱
تلفن پخش: ۴۴۵۱۴۴۱۱، تلفکس پخش: ۴۴۵۱۴۴۲۵

سازمان اوقاف:

تهران، خ نوفل لوشاتو، ساختمان مهر طبقه اول، دفترنوسازی و تحول معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی

شماره تماس: ۶۴۸۷۱۱۴۹ و ۶۴۸۷۱۱۰۸

سایت سازمان: www.mfso.ir

فهرست مطالب

مقدمه ۱۳

پیشگفتار ۱۵

فصل اول

۱- اطلاعات کلی کشور روسیه ۲۳

۱-۱- مقدمه ۲۳

۱-۲-۱- اطلاعات جغرافیایی ۲۳

۱-۲-۱- تقسیمات کشوری ۲۵

۱-۳-۱- اطلاعات اقتصادی ۲۷

۱-۴-۱- اطلاعات سیاسی - اجتماعی ۳۲

۱-۴-۱- جمعیت و پراکندگی سنی ۳۴

۱-۵-۱- اطلاعات فرهنگی - مذهبی ۳۷

فصل دوم

۲- مفهوم وقف و امور خیریه در کشور روسیه ۴۱

۲-۱- مقدمه ۴۱

۲-۲- خیریه ۴۱

۲-۲-۱- منبع درآمد خیریه ۴۲

۲-۳- وقف ۴۲

۲-۴- سازمان‌های غیردولتی، غیرانتفاعی / غیرتجاری ۴۳

- ۴۵-۱-۴-۲- فعالیت‌های مجاز برای سازمان‌های غیرتجاری
- ۴۶-۲-۴-۲- فعالیت‌های غیرمجاز برای سازمان‌های غیرتجاری
- ۴۶-۵-۲- اشکال حقوقی ثبت خیریه‌ها و موقوفات
- ۴۷-۱-۵-۲- شکل‌های سازمانی قابل ثبت برای خیریه‌ها
- ۴۷-۱-۱-۵-۲- انجمن‌های عمومی
- ۴۹-۲-۱-۵-۲- موسسه‌ها
- ۴۹-۳-۱-۵-۲- بنیادها
- ۴۹-۲-۵-۲- شکل‌های سازمانی قابل ثبت برای اوقاف
- ۴۹-۱-۲-۵-۲- سازمان‌های عمومی
- ۵۰-۲-۲-۵-۲- بنیادها
- ۵۰-۳-۲-۵-۲- سازمان‌های مذهبی
- ۵۰-۶-۲- نیت خیرخواهانه
- ۵۱-۷-۲- قوانین و مقررات وقف و امور خیریه
- ۵۱-۱-۷-۲- قانون مدنی
- ۵۲-۲-۷-۲- قانون بودجه (قوانین مالی و مالیاتی)
- ۵۲-۳-۷-۲- قانون خیریه
- ۵۲-۴-۷-۲- قانون انجمن‌های عمومی

فصل سوم

- ۵۷-۳- روند توسعه و وضعیت موجود کمک‌های بشردوستانه و غیرانتفاعی کشور روسیه
- ۵۷-۱-۳- مقدمه
- ۵۷-۲-۳- روند تاریخی توسعه بنیادهای وقفی در روسیه
- ۶۱-۳-۳- وضعیت موجود وقف و امور خیریه در روسیه
- ۶۱-۴-۳- وضعیت موجود بخش‌های غیرانتفاعی در روسیه
- ۶۴-۵-۳- مقایسه وضعیت کشور روسیه در حوزه وقف و امور خیریه با دیگر کشورها
- ۶۶-۱-۵-۳- حجم کمک‌های بشردوستانه در سال ۲۰۱۰
- ۶۸-۳-۶- روند توسعه و اصلاحات قوانین
- ۶۸-۱-۶-۳- روند اصلاحات قانون مدنی
- ۶۸-۲-۶-۳- روند اصلاحات قانون بودجه (قوانین مربوط به امور مالی و مالیاتی)
- ۶۸-۳-۶-۳- روند اصلاحات قوانین فدرال سازمان‌های خیرخواهانه

- ۶۹..... روند اصلاحات قوانین فدرال انجمن‌های عمومی
- ۷۰..... مساجد شاخص روسیه
- ۷۰..... مسجد قل شریف Qolsharif Mosque
- ۷۲..... مسجد سن پترزبورگ
- ۷۲..... مسجد جامع مسکو

فصل چهارم

- ۷۷..... نگاهت نهادی نظام مدیریت وقف و امور خیریه در کشور روسیه
- ۷۷..... مقدمه
- ۷۷..... انواع کنشگران فعال در حوزه وقف و امور خیریه
- ۷۸..... سیاست‌گذار
- ۷۸..... تنظیم‌گر
- ۸۰..... تسهیل‌گر
- ۸۱..... ارائه‌دهنده خدمات
- ۸۱..... نگاهت نهادی نظام مدیریت وقف و امور خیریه
- ۸۲..... ریاست جمهوری و نخست وزیری
- ۸۳..... وزارت دادگستری
- ۸۵..... پورتال سازمان‌های غیردولتی ثبت شده
- ۸۷..... دپارتمان سازمان‌های غیرانتفاعی
- ۸۸..... پورتال حمایت‌های دولتی انجمن‌ها (پورتال گرت)
- ۹۱..... وزارت دارایی روسیه
- ۹۳..... سرویس مالیاتی
- ۹۶..... سرویس نظارت امور مالی فدرال
- ۹۶..... سایت راهنمای سازمان‌های غیرانتفاعی به نام رانت (Runet)
- ۹۷..... شرکت خصوصی در جهت تسهیل فرآیند ثبت شرکت‌ها
- ۹۸..... بنیاد وقفی میخان پروخوروو (فرهنگ)
- ۹۹..... بنیاد وقفی ولادیمیر پوتین
- ۱۰۰..... کمیته کمک‌های مدنی
- ۱۰۲..... بنیاد وقفی داینستی

فصل پنجم

۱۰۷ ..... ۵- جمع‌بندی

۱۱۳ ..... منابع

پیوست

۱۱۷ ..... پیوست ۱: مصوبه دیارتمان ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی وزارت دادگستری روسیه

۱۳۱ ..... پیوست ۲: قانون فدارل انجمن‌های عمومی

فهرست شکل‌ها

- شکل (۱-۱) مساحت روسیه در مقایسه با ایران و سایر کشورها ۲۴
- شکل (۲-۱) نقشه تقسیمات کشوری روسیه ۲۷
- شکل (۳-۱) نمودار رشد تولید ناخالص داخلی روسیه، ایران و جهان از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ ..... ۲۸
- شکل (۴-۱) نمودار تولید ناخالص داخلی روسیه، ایران و جهان به ازای سرانه جمعیت از ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ ..... ۲۹
- شکل (۵-۱) نمودار تولید ناخالص داخلی کشور روسیه و ایران به قیمت بازار از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ ..... ۳۰
- شکل (۶-۱) نمودار درآمد ناخالص ملی براساس سرانه جمعیت روسیه، ایران و جهان از ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴ ..... ۳۱
- شکل (۷-۱) نمودار درآمد ناخالص ملی کشور روسیه و ایران از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ ..... ۳۱
- شکل (۸-۱) ساختار کلان سیاسی روسیه ۳۴
- شکل (۹-۱) نمودار رشد جمعیت روسیه و ایران از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ ..... ۳۵
- شکل (۱۰-۱) نمودار ساختار سنی شهروندان روسیه در سال ۲۰۱۴ ..... ۳۶
- شکل (۱-۳) زمینه‌های فعالیت‌های بشردوستان کشور روسیه از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ ..... ۵۹
- شکل ۲-۳ ده کشور دریافت‌کننده کمک‌های بشردوستانه از روسیه (براساس میلیون دلار) ۶۰
- شکل (۳-۳) روند کشور روسیه از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ در زمینه دریافت و یا اهدا کمک‌های بشردوستانه ۶۱
- شکل (۴-۳) مقایسه میزان کمک‌های مالی روسیه به سازمان ملل با دیگر کمک‌های بشردوستانه ... ۶۴
- شکل (۵-۳) میزان درآمد سرانه اختصاص داده شده به پناهندگان ۶۶

- شکل ۳-۶) حجم کمک‌های بشردوستانه در سال ۲۰۱۰ (میلیون دلار)..... ۶۷
- شکل ۳-۷) کمک‌های خیرخواهانه توسط افراد به‌عنوان درصد تولید ناخالص داخلی..... ۶۷
- شکل ۳-۸) مسجد قل شریف ۷۱
- شکل ۳-۹) مسجد سن پترزبورگ..... ۷۲
- شکل ۳-۱۰) مسجد جامع مسکو..... ۷۳
- شکل ۴-۱) نگاهت نهادی وقف و امور خیریه کشور روسیه ۸۲
- شکل ۴-۲) پورتال‌های سازمان‌های تابعه وزارت دادگستری ۸۵
- شکل ۴-۳) تصویر پایگاه داده کلیه سازمان‌های غیردولتی ثبت شده در وزارت دادگستری..... ۸۶
- شکل ۴-۴) تصویر پورتال گزنت ۸۹
- شکل ۴-۵) ساختار سازمانی سرویس مالیاتی..... ۹۴
- شکل ۴-۶) تصویر سایت Runet..... ۹۷
- شکل ۴-۷) تصویر سایت کمیته کمک‌های مدنی ۱۰۲
- شکل ۴-۸) تصویر سایت بنیاد وقفی داینستی..... ۱۰۳

فهرست جدول ها

- جدول ۱-۱) درصد گروه‌های مختلف سنی برحسب جنسیت ۳۶
- جدول ۱-۲) رتبه بندی و وضعیت کشور روسیه در امور وقف و خیریه ۳۸
- جدول ۱-۳) ده کشور دریافت‌کننده کمک‌های بشردوستانه از روسیه (براساس میلیون دلار) ۵۹
- جدول ۲-۳) تعداد کل سازمان‌های غیرانتفاعی ثبت شده در وزارت دادگستری روسیه ۶۲
- جدول ۳-۳) فعالیت‌های بشردوستانه روسیه در بخش‌های سازمانی از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ ..... ۶۳
- جدول ۳-۴) میزان کمک‌های بشردوستانه روسیه به سازمان‌های بین‌المللی از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ ... ۶۳
- جدول ۳-۵) امتیازات کشور روسیه مطابق با شاخص جهانی اهداکنندگان ۶۵
- جدول ۱-۴) اطلاعات ثبت شده در پورتال محلی ثبت سازمان‌ها غیرانتفاعی و فعالیت‌های آن‌ها ۸۶
- جدول ۲-۴) لیست سازمان‌های دریافت‌کننده پشتیبانی مالی از دولت روسیه ۹۰

مقدمه

از دیرباز سنت حسنه وقف در همه ادیان آسمانی و جوامع بشری مورد توجه و اهتمام وافر قرار داشته است. دین مبین اسلام نیز همچون سایر ادیان الهی اهتمام ویژه‌ای به ترویج وقف در بین مسلمین دارد، به گونه‌ای که پیشوایان اسلام ناب همگی از جمله واقفین و متولیان موقوفات بوده‌اند. در طی قرون متمادی نهاد وقف نقطه اتکاء و مهمترین بستر تعالی نهاد دین و یکی از زیرساخت‌های کلیدی فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی اداره جوامع اسلامی بوده است. با توجه به اهداف بلند انقلاب اسلامی در راستای ایجاد جامعه اسلامی ایرانی و تمدن بین‌الملل اسلامی، احیاء نهاد وقف و شکوفایی هر چه بیشتر موقوفات از ضروریات اساسی‌ای است که مورد تاکید مکرر مقام معظم رهبری قرار دارد.

در این راستا سازمان اوقاف و امور خیریه به عنوان حکمران نهاد وقف بر آن شد تا با مطالعه نظام مدیریت وقف و امور خیریه سایر کشورها، مقدمات آشنایی و بهره‌گیری از ظرفیت‌ها و توانمندی‌های سایر ملل، و توسعه ارتباطات بین‌المللی در حوزه وقف، به ویژه ارتباطات با کشورهای و ملت‌های مسلمان را فراهم نماید. لذا از سال گذشته معاونت توسعه مدیریت و پشتیبانی سازمان اقدام به تعریف و راهبری پروژه پژوهشی «شناخت وضعیت نظام مدیریت وقف و امور خیریه پانزده کشور اسلامی و پانزده کشور غیراسلامی» نمود که نتایج آن در قالب بیش از سی کتاب مستقل منتشر شد و در همایش هفته وقف سال جاری توسط جناب آقای دکتر صالحی امیری، وزیر محترم فرهنگ و ارشاد

اسلامی، جناب آقای دکترستاری، معاون محترم علم و فناوری ریاست جمهوری و حجت الاسلام والمسلمین محمدی، نماینده ولی فقیه و ریاست محترم سازمان اوقاف و امور خیریه رونمایی گردید.

اجرای این پروژه مرهون تلاش افراد متعددی است که در اینجا لازم می دانم از زحمات همه آن ها به ویژه مدیرکل دفتر نوسازی و تحول اداری، جناب آقای دکتر غلامعلی رحیمی و کارشناسان این دفتر، آقایان اسماعیل خارستانی و علی علاءالدینی که نقش کارفرمایی این مطالعات را برعهده داشتند، و جناب آقای محمدمهدی جعفری که مدیریت اجرای این پروژه را برعهده داشت، و همکار ایشان، آقای علیرضا رحیمی تشکر و قدردانی نمایم.

همچنین مراتب سپاس خود را از زحمات بی دریغ جناب آقای حسین آب نیکی - مشاور عالی ریاست سازمان اوقاف و امور خیریه - که نظارت بر این پروژه را برعهده گرفت و در جهت ارتقاء کیفی آن تلاش نمود اعلام می دارم.

معاون توسعه مدیریت و پشتیبانی

سازمان اوقاف و امور خیریه

زمستان ۱۳۹۵

پیشگفتار

مطالعه نظام مدیریت وقف و امور خیریه کشورهای جهان از شهریورماه سال ۱۳۹۴ به منظور آشنایی با پیشینه، روند توسعه وضعیت و عملکرد فعلی کشورها در این حوزه، نگاشت نهادی مجموعه‌های فعال در بخش وقف (شامل معرفی نهادها و روابط ما بین آن‌ها) و برنامه‌های آتی این کشورها با هدف استفاده از تجربیات موفق و پرهیز از تجربیات ناموفق، با لحاظ اقتضائات منحصربه‌فرد کشورهای مورد مطالعه، در دستور کار قرار گرفت و عملیاتی گردید.

به منظور تحقق اهداف مدنظر، شرح خدمات این پروژه در قالب چهار فاز ذیل طراحی و اجرا گردید:

- فاز صفر: تدوین طرح و چارچوب اولیه
  - فاز اول: تعیین شاخص‌های انتخاب کشورهای مدنظر و انتخاب و نهایی سازی کشورها
  - فاز دوم: گردآوری، تحلیل و جمع‌بندی گزارش مطالعات انجام شده مرتبط
  - فاز سوم: جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل اطلاعات هریک از کشورهای مدنظر
  - فاز چهارم: جمع‌بندی و نتیجه‌گیری کلی مطالعه
- فاز صفر به تدوین چهارچوب کلان، تفصیلی و محدوده پروژه و جزئیات هریک از مراحل و فعالیت‌ها اختصاص یافت. در فاز اول شاخص‌هایی جهت انتخاب کشورهای هدف مطالعه، تعیین گردید و مبتنی بر این شاخص‌ها، کشورهای مدنظر

جهت مطالعه، مشخص شدند. این شاخص‌ها به‌گونه‌ای انتخاب شدند که کشورهای همسایه، کشورهای اسلامی فعال در حوزه وقف و امور خیریه، کشورهای موفق در حوزه وقف و امور خیریه در دنیا و نیز کشورهای مشابه جمهوری اسلامی ایران از جهت وضعیت فرهنگی، اجتماعی و دینی مورد مطالعه قرار گیرند.

فاز دوم با عنوان «گردآوری، تحلیل و جمع‌بندی مطالعات انجام‌شده» به جمع‌آوری و تحلیل مطالعات موجود در کشور در خصوص نظام مدیریت وقف و امور خیریه سایر کشورها اختصاص یافت. هدف این فاز بهره‌برداری از اطلاعات و پژوهش‌های مرتبط انجام‌شده موجود در کشور و همچنین پرهیز از نادیده گرفتن مطالعات پیشین بود.

فاز سوم نیز به ترتیب به جمع‌آوری اطلاعات پیرامون نظام وقف و امور خیریه کشورهای منتخب از منابع مکتوب، اینترنتی و سایر منابع در دسترس، و تجزیه و تحلیل اطلاعات و جمع‌بندی مطالب اختصاص یافت. در نهایت طی فاز چهارم جمع‌بندی و نتایج حاصل از مطالعه همه کشورها و نتیجه‌گیری کلی مطالعه انجام و ارائه گردید.

مجموعه کشورهایایی که در این پروژه هدف مطالعه قرار گرفتند شامل پانزده کشور اسلامی و پانزده کشور غیراسلامی می‌باشد که با توجه به شاخص‌های مدنظر سازمان، همچون همسایگی و ویژگی‌های اجتماعی و فرهنگی مشابه با جمهوری اسلامی ایران، برخورداری از نظام مدیریت و فعالیت‌های درخور تامل در حوزه وقف و امور خیریه، وجود ارتباطات بخش وقف و امور خیریه بین جمهوری اسلامی ایران و کشور مورد مطالعه و مواردی از این دست، انتخاب شدند.

یکی از کشورهای غیراسلامی منتخب کشور فدراسیون روسیه است. رتبه نسبتاً بالای کشور روسیه در رتبه‌بندی‌های جهانی در زمینه کمک‌های بین‌المللی، همسایگی و روابط سیاسی روسیه با ایران از جمله دلایل انتخاب روسیه به‌عنوان یکی از کشورهای هدف مطالعه می‌باشد.

مطالعه حاضر حاصل گزارش بررسی ساختار و وضعیت نظام وقف و امور خیریه کشور روسیه می‌باشد و در آن وضعیت جغرافیایی، اقتصادی، سیاسی - اجتماعی، و فرهنگی - مذهبی کشور روسیه، مفهوم وقف و امور خیریه، روند توسعه و وضعیت

موجود بخش وقف و امور خیریه، نگاشت نهادی بخش وقف و امور خیریه و قوانین و برنامه‌های این کشور به اجمال بررسی شده است. همچنین این مطالعه مطالبی مرتبط با امور وقف و خیریه مانند نهادهای حاکم، سیاست‌گذار و مدیریتی وقفی، سیاست‌های اجرایی، چشم‌اندازها، مأموریت‌ها و برنامه‌هایشان و همچنین سازمان‌ها، مؤسسات و نهادهای فعالی که در این حوزه تلاش می‌نمایند را مدنظر قرار داده است.

در ابتدا جستجویی در سایت‌های فارسی، مقالات و کتب فارسی در رابطه با وقف و امور خیریه در کشور روسیه انجام شد و منبع خاصی به زبان فارسی در اینترنت موجود نبود.

در فصل اول برای بررسی و حصول اطلاعات کلی در مورد کشور روسیه به سایت‌های مختلف فارسی و انگلیسی زبان مراجعه شد تا اطلاعاتی در مورد وضعیت جغرافیایی، تقسیمات کشوری، وضعیت اقتصادی، وضعیت سیاسی و تعداد وزارتخانه‌های این کشور به دست آید. در این فصل برای ارائه گزارش مربوط به شاخص‌های اقتصادی و تعداد جمعیتی، از سایت بانک جهانی استفاده شده است.

در فصل دوم به منظور دستیابی به مفاهیم وقف و امور خیریه و قوانین حاکم بر آن در کشور روسیه از واژگان کلیدی زیر استفاده گردید:

1. Charity
2. Endowment
3. Donation
4. Non government organizations
5. Non commercial organizations
6. Non profit organizations
7. некоммерческая

و بر همین اساس قانون بودجه (قوانین مالی و مالیاتی)، قانون مدنی و قانون خیریه روسیه برای امور خیریه و وقف شناسایی شد. با توجه به این قوانین، اهداف، فعالیت‌ها، دستورات مالیاتی و مالی خیریه، استخراج گردید.

در فصل سوم به بررسی روند تاریخی توسعه و وضعیت موجود وقف و امور خیریه در کشور روسیه پرداخته شده است. بخشی از روند تاریخی وقف و امور خیریه در این کشور از گزارش‌های فارسی استخراج گردید، بخش دیگری نیز از گزارش کمیسیون اروپا که در سال ۲۰۱۵ منتشر شده است، استخراج گردید. همچنین در مورد اطلاعات مربوط به وضعیت موجود از سایت‌های موجود و کمک‌های بشردوستانه در دنیا از گزارش بشردوستانه جهانی^۱ در سال ۲۰۱۶ استفاده گردید.

در فصل چهارم و با توجه به مراحل نامبرده، بازیگران اصلی حوزه وقف و امور خیریه در کشور روسیه مشخص گردید. در بخش سیاست‌گذار، وزارت دادگستری، وزارت دارایی روسیه به فعالیت در حوزه وقف و امور خیریه می‌پردازند. نظارت بر سازمان‌های خیریه و موقوفات توسط برخی بخش‌های وزارت دادگستری، وزارت دارایی و سرویس نظارت امور مالی صورت می‌گیرد. در بخش تسهیل‌گری دیتا بیس دادگستری، شرکت تسهیل فرآیند ثبت شرکت‌ها، کاتالوگ آنلاین رانت فعالیت می‌نماید. از جمله نهادهای ارائه‌دهنده خدمات بنیاد ولادیمیر پوتین، کمیته کمک‌های مدنی، بنیاد وقفی داینستی می‌باشد.

وزارت دادگستری به طور کلی مسئول تدوین قوانین برای ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی شامل شعبه‌های بین‌المللی سازمان‌ها، سازمان‌های غیردولتی و غیرانتفاعی خارجی، انجمن‌های عمومی^۲، احزاب سیاسی، سازمان‌های مذهبی است. علاوه بر آن اجرای قانون و کنترل قدرت در زمینه‌های ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی شامل شعبه‌های بین‌المللی سازمان‌ها، سازمان‌های غیردولتی و غیرانتفاعی خارجی، انجمن‌های عمومی، احزاب سیاسی و سازمان‌های مذهبی بر عهده این وزارتخانه است. کنترل انطباق فعالیت‌های سازمان‌های غیرانتفاعی با اهداف منشور و قوانین فدراسیون روسیه و کنترل و نظارت به روی سیستم اسناد رسمی و ثبت دولت از آمارهای حیاتی نیز بر عهده این وزارتخانه می‌باشد. سایت این وزارتخانه <http://minjust.ru> می‌باشد.

1.Global humanistic assistance

2.Public association

وزارت دارایی روسیه، مسئولیت سیاست مالی و مسئولیت مدیریت کل امور مالی روسیه را بر عهده دارد؛ سایت این وزارت خانه <http://old.minfin.ru/en> می باشد. در نهایت نیز نگاشت نهادی مربوط به وقف و امور خیریه کشور روسیه ترسیم گردید. در مجموع تلاش برای این بوده است که در تدوین این گزارش از مراجع معتبر و به روز دنیا بهره گرفته شود و با برقراری ارتباط با نهادهای مربوطه داخلی و خارجی، محتوای گزارش از دقت بالایی برخوردار گردد. انشاءالله با نقد و نظرات متخصصین مرتبط و تعریف و اجرای مطالعات و پژوهش های تکمیلی مثمرتر واقع گردد. در پایان لازم می دانم از محضر همه خوانندگان گرامی استدعا نمایم تا با ارائه دیدگاه های ارزشمندشان ما را در ادامه این روند و تکمیل مطالعات انجام شده یاری فرمایند.

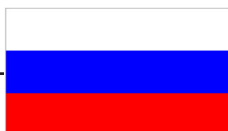
مشاور عالی سازمان اوقاف و امور خیریه
و ناظر پروژه

افصل اول |

اطلاعات کلی کشور روسیه

۱- اطلاعات کلی کشور روسیه

۱-۱- مقدمه

یکی از گام‌های مطالعات تطبیقی، آشنایی مختصر با موقعیت جغرافیایی، اقتصادی، سیاسی اجتماعی و فرهنگی - مذهبی کشور مورد مطالعه است. مقایسه یک کشور با کشورهای دیگر بدون در نظر گرفتن شرایط و موقعیت آن، موجب درک سطحی موضوع و نتیجه‌گیری نادرست می‌شود.

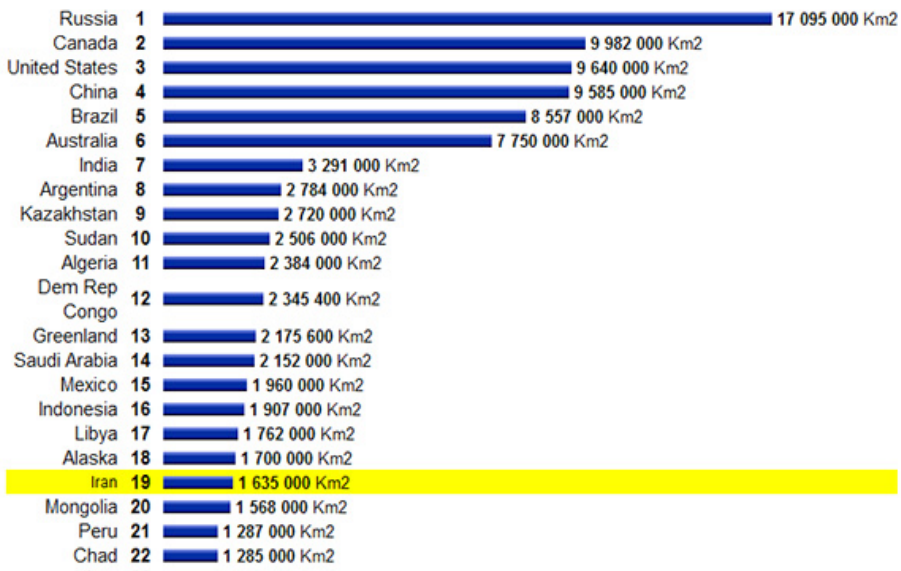
به منظور آشنایی و مطالعه روندهای اجتماعی و فرهنگی مربوط به یک کشور، آشنایی با ویژگی‌های کلی آن کشور ضروری است؛ در این گزارش همان‌طور که پیش از این اشاره گردید، به بررسی روند تغییر کمک‌های خیریه و وقف و سازوکارهای مربوط به آن پرداخته می‌شود. مطالعات گسترده‌ای در زمینه مؤلفه‌های تأثیرگذار در زمینه‌ی کمک‌های خیریه و وقف در کشورهای مختلف دنیا انجام شده است که از آن میان می‌توان به مذهب، سن افراد و درآمد آن‌ها اشاره نمود.

به همین جهت در این فصل به بررسی ویژگی‌های بارز کشور روسیه پرداخته می‌شود که از پنج بخش اطلاعات جغرافیایی، اطلاعات اقتصادی، اطلاعات سیاسی - اجتماعی، اطلاعات فرهنگی - مذهبی و در نهایت جایگاه این کشور در حوزه وقف و کمک‌های خیریه تشکیل شده است.

۲-۱- اطلاعات جغرافیایی

کشور روسیه در آسیای شمالی و اروپای شرقی واقع است و با اقیانوس آرام شمالی و اقیانوس منجمد شمالی؛ و نیز با دریای خزر، دریای سیاه، و دریای بالتیک مرز آبی

دارد. روسیه با ۱۴ کشور آسیایی و اروپایی مرز زمینی دارد و با کشورهای پیرامون دریای برینگ، دریای ژاپن، دریای خزر، دریای سیاه، و دریای بالتیک ارتباط دریایی دارد [۱]. روسیه با ۱۷,۰۷۵,۴۰۰ کیلومترمربع وسعت، پهناورترین کشور جهان است. مساحت این کشور حدود ده برابر مساحت ایران است [۲]. پهناوری روسیه کمتر از دو برابر مساحت کانادا یا چین یا ایالات متحده آمریکا و بیشتر از یک دوم مساحت قاره آفریقا است. در شکل ۱-۱ میزان مساحت روسیه و ایران در مقایسه با سایر کشورها نشان داده شده است.

شکل ۱-۱) مساحت روسیه در مقایسه با ایران و سایر کشورها

روسیه یکی از پهناورترین کشورهای جهان است و بیشتر مناطق آن سردسیر و کم بارش است. به همین دلیل بیشتر مناطق این کشور (به ویژه سرزمین بزرگ سیبری) خالی از سکنه هستند و کشاورزی در این مناطق میسر نیست. پایتخت روسیه شهر مسکو است که در غرب و بخش اروپایی کشور است و بزرگترین شهر اروپا است.

همسایگان زمینی روسیه عبارتند از:

– در جنوب شرقی (آسیا): کره شمالی، چین، مغولستان، و قزاقستان

– در جنوب غربی (قفقاز): جمهوری آذربایجان و گرجستان
– در غرب (اروپا): اوکراین، بلاروس، لتونی، استونی، فنلاند، و نروژ؛ و بخش جدا مانده کالینینگراد با کشورهای لیتوانی و لهستان همسایه می باشند [۳].

۱-۲-۱- تقسیمات کشوری

تقسیمات کشوری فدراسیون روسیه نسبتاً پیچیده و تا حد قابل توجهی متفاوت از دیگر کشورهاست. روسیه یک کشور فدرال است و تقسیمات کشوری آن برگرفته از تقسیمات جمهوری شوروی فدراتیو سوسیالیستی روسیه است که در سال ۱۹۹۱ از اتحاد جماهیر شوروی اعلام استقلال کرد.

بر اساس اصل ۶۵ قانون اساسی روسیه (مصوب ۱۹۹۳) فدراسیون روسیه از تعدادی واحد فدرال تشکیل می شود. در سال ۱۹۹۳، زمانی که قانون اساسی روسیه رسمی شد، ۸۹ تقسیم بندی فدرال وجود داشت اما تا سال ۲۰۰۸ به خاطر ادغام بین قسمت ها این تعداد به ۸۳ تقسیم بندی کاهش یافت. از مارس ۲۰۱۴ در پی الحاق کریمه به فدراسیون روسیه به ۸۵ واحد فدرال افزایش یافت. هرچند جمهوری کریمه و شهر فدرال سواستوپول جدیدترین اعضای فدراسیون روسیه از دیدگاه جامعه بین المللی بخشی از خاک اوکراین به شمار می روند. این ۸۵ واحد فدرال به ۶ نوع مختلف با میزان خودگردانی متفاوت تقسیم شده اند و تعداد آن ها با شمارش کریمه و سواستوپول به این شرح است:

– مناطق فدرال روسیه: کشور روسیه ۷ منطقه فدرال به نام های منطقه شمال غربی، منطقه مرکزی، منطقه رود ولگا، منطقه شمال قفقاز، منطقه خاور دور، منطقه اورال، منطقه سیبری دارد.

– جمهوری ها: کشور روسیه ۲۱ جمهوری به نام های آدیغیه، آلتای، باشقیرستان، بوریاتیا، چچن، چواشیا، داغستان، اینگوشتیا، کاباردینو-بالکاریا، کارلیا، ساخا (یاکوتیا)، کومی، کالمیکیا، کریمه، کاراچایووا-چرکیسیا، ماری ال، ماردوویا، اوستیای شمالی-آلانی، تاتارستان، تیوا، اودمورتی دارد.

– ایالت ها: کشور روسیه دارای ۷ ایالت به نام های آلتای، خاباروفسک، کراسنودار،

کراسنویارسک، پرمسکی، پریمورسکی، استاوروپول است.

— استان ها: روسیه دارای ۴۷ استان به نام های امور، آرخانگلسک، آستراخان، بلگوراد، بریانسک، چلیابنسک، چیتا، ایرکوتسک، ایوانووا، کالنینگراد، کالوگا، کامچاتکا، کمرووا، کیروف، کاستراما، کورگان، کورسک، لنینگراد، لیپتسک، ماگادان، مسکو، مورمانسک، نیژنی نوگوراد، نوگوراد، نوواسیبیرسک، اُمسک، آرنبورگ، آریول، پنزا، پسکوف، راستوف، ریازان، ساخالین، سامارا، ساراتوف، اسمولنسک، اسویردلوفسک، تامبوف، تومسک، تویر، تولا، تیومن، اولیانوفسک، ولادیمیر، ولگاگراد، وارونژ، یاروسلاول است.

— استان خودمختار: استان یهودی

— نواحی خودمختار: روسیه دارای ۱۰ ناحیه خودمختار به نام های آگینسکی بوریاتسکی، چوکوتکا، اوینکیا، خانتی-مانسیسک، کوریاکیا، ننتسیا، تایمیریا، اوست اوردا، یامالوننتسکی است.

— شهرهای فدرال: مسکو، سنت پترزبورگ، سواستوپول

تمامی این واحدهای فدرالی دو نماینده در شورای فدراسیون روسیه دارند. این شورا مجلس علیای مجمع فدرال - معادل مجلس سنا در نظام قانون گذاری روسیه است. اما از نظر میزان خودگردانی با یکدیگر تفاوت دارند.

ناحیه های خودمختار از این نظر با بقیه واحدهای فدرال تفاوت دارند که در عین حال که خود از اعضای فدراسیون روسیه محسوب می شوند، زیرمجموعه یک واحد فدرالی دیگر هم هستند. البته ناحیه خودمختار چوکوتکا یک استثنا است که در هیچ واحد فدرال دیگری قرار ندارد.

هریک از این واحدهای فدرال قوه قانون گذاری و قوه اجرایی خود را دارند اما قوانین آنها نباید مغایر با قوانین دولت فدرال باشد (اصل ۷۹ قانون اساسی روسیه). وضع حقوقی هیچیک از این واحدهای فدرال بدون موافقت آنها تغییر نخواهد کرد (اصل ۶۷). جمهوری های خودمختار این حق را دارند که علاوه بر زبان رسمی فدرال (زبان روسی) یک یا چند زبان دیگر را هم به عنوان زبان رسمی برای استفاده در ارگان ها و

مؤسسات دولتی تعیین کنند [۴].

شکل (۲-۱) نقشه تقسیمات کشوری روسیه؛ سبز: جمهوری، کرم: سرزمین، قهوه‌ای: استان، زرد: ناحیه خودمختار، آبی: استان خودمختار یهودی، صورتی: ۳ شهر فدرال مسکو و سن پترزبورگ، سواستوپول

ولادیمیر پوتین رئیس‌جمهور روسیه در سال ۲۰۰۰ گروه دیگری را به نام ناحیه‌های فدرال روسیه به تقسیمات کشوری روسیه افزود. وی هشت ناحیه فدرال را برای فدراسیون روسیه معین کرده که هر یک از واحدهای فدرال در داخل یکی از آنها قرار می‌گیرند. اداره هر ناحیه فدرال بر عهده یک نماینده از طرف رئیس‌جمهور روسیه است. نقش این نماینده برقراری ارتباط میان مقامات واحدهای فدرال و مقامات حکومت فدرال در مسکو است و مسئولیت اصلی آن نظارت بر اجرای قوانین فدرال در هر یک از واحدهای فدرالی است.

۳-۱- اطلاعات اقتصادی

واحد پول روسیه روبل (۵۱۰ ریال) است. روسیه با تولید ناخالص داخلی ۲۱۱۸ میلیارد دلار (۸۰ میلیون میلیارد ریال) در سال ۲۰۱۳ هشتمین اقتصاد بزرگ جهان

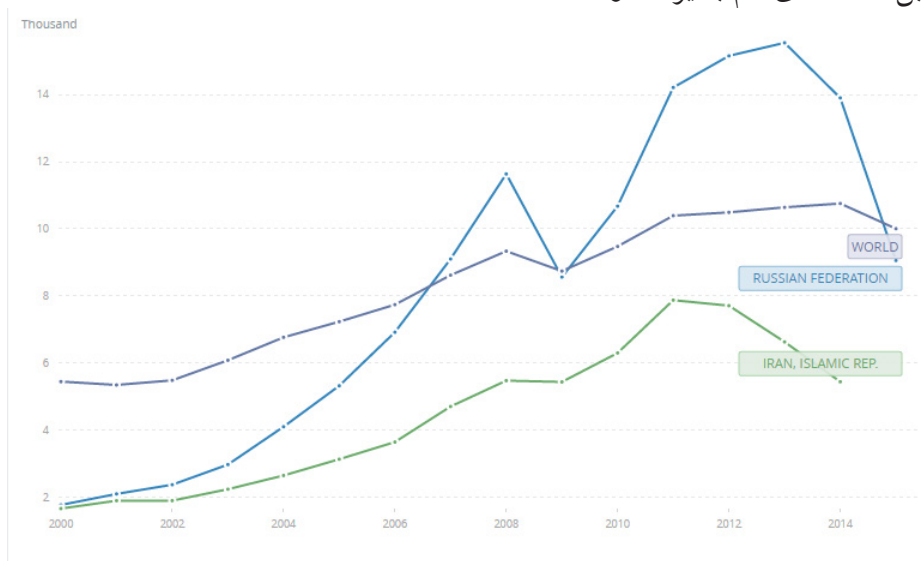
(ششمین بر مبنای قدرت برابری خرید) بوده است. روسیه پس از فروپاشی شوروی به اقتصاد بازار روی آورده است و به منابع طبیعی عظیم خود متکی است. درآمد سرانه این کشور در سال ۲۰۱۳ بیش از ۱۸ هزار دلار (بر مبنای قدرت برابری خرید) که این کشور را در رتبه پنجاه و هفتم دنیا قرار می دهد. این کشور یکی از پنج عضودائمی شورای امنیت سازمان ملل، عضو گروه هشت، شورای اروپا، سازمان تجارت جهانی، سازمان همکاری شانگهای و کشورهای مستقل هم سود است [۲].

بنا بر گزارش بانک جهانی (شکل ۱-۳)، رشد تولید ناخالص داخلی^۱ کشور روسیه برای سال های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ به ترتیب ۷/۰٪ و ۷/۳-٪ است. رشد تولید ناخالص داخلی ایران در سال ۲۰۱۵ در سایت بانک جهانی اعلام نشده است. بنابراین جهت مقایسه سه نمودار، سال ۲۰۱۴ مورد بررسی قرار گرفته است. در سال ۲۰۱۴، میزان رشد تولید ناخالص داخلی روسیه (۷/۰٪) از جهان (۲/۶٪) و از ایران (۳/۴٪) پایین تر می باشد [۵].

شکل ۱-۳) نمودار رشد تولید ناخالص داخلی روسیه، ایران و جهان از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵

بنا بر گزارش بانک جهانی (شکل ۱-۴) میزان تولید ناخالص روسیه بر اساس سرانه جمعیت^۱ در سال های ۲۰۱۴ و ۲۰۱۵ برابر با ۱۴ هزار دلار (۵۶۱,۳۰۲,۰۰۰ ریال) و ۹,۰۹۲ \$ (۳۶۴,۵۲۵,۵۵۶ ریال) می باشد. میزان تولید ناخالص داخلی ایران به ازای سرانه جمعیت در سال ۲۰۱۵ در سایت بانک جهانی اعلام نشده است. بنابراین جهت مقایسه سه نمودار، سال ۲۰۱۴ مورد بررسی قرار گرفته است. در سال ۲۰۱۴، میزان تولید ناخالص داخلی روسیه بر اساس سرانه جمعیت، از جهان و از ایران بیشتر است و تفاوت قابل ملاحظه ای هم با ایران دارد [۶].

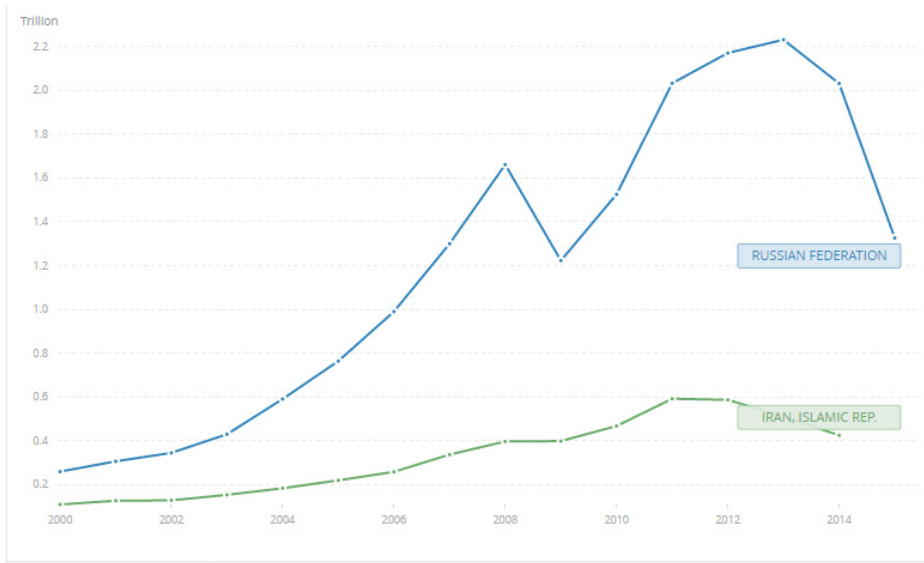

شکل ۱-۴) نمودار تولید ناخالص داخلی کشور روسیه، ایران و جهان به ازای سرانه جمعیت از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ بنا بر گزارش بانک جهانی، میزان تولید ناخالص داخلی روسیه بر اساس قیمت بازار^۲ در سال های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ در شکل ۱-۵ آورده شده است. میزان تولید ناخالص داخلی روسیه در سال ۲۰۱۵، برابر با ۱ تریلیون دلار (۴۰,۰۹۳ تریلیون ریال) می باشد. میزان تولید ناخالص داخلی ایران به قیمت بازار، در سال ۲۰۱۵ در سایت بانک جهانی اعلام نشده است. بنابراین جهت مقایسه دو نمودار، سال ۲۰۱۴ مورد بررسی قرار گرفته است. در سال ۲۰۱۴، تولید ناخالص داخلی روسیه ۲ تریلیون دلار (۸۰,۱۸۶ تریلیون ریال) و تولید

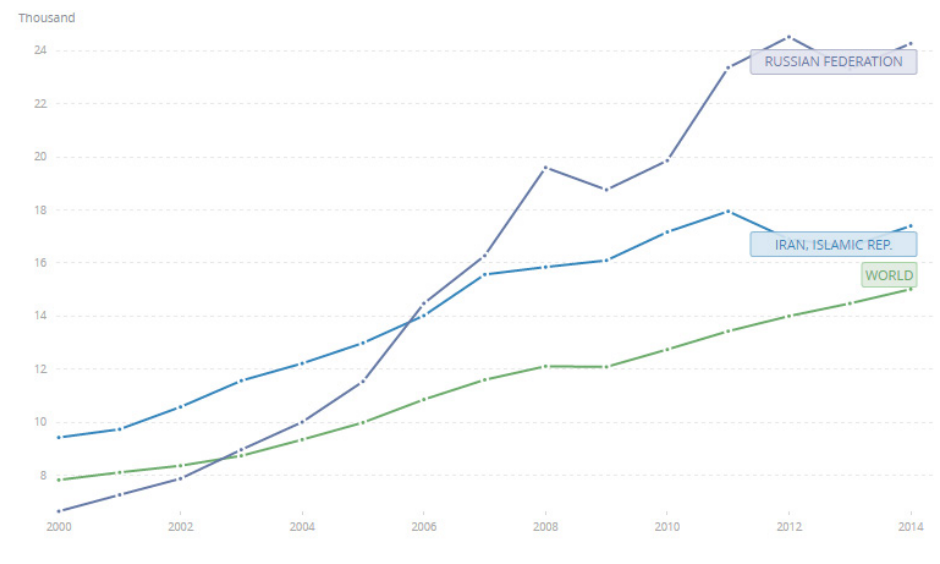
1. GDP Per Capita

2. GDP at Market Prices

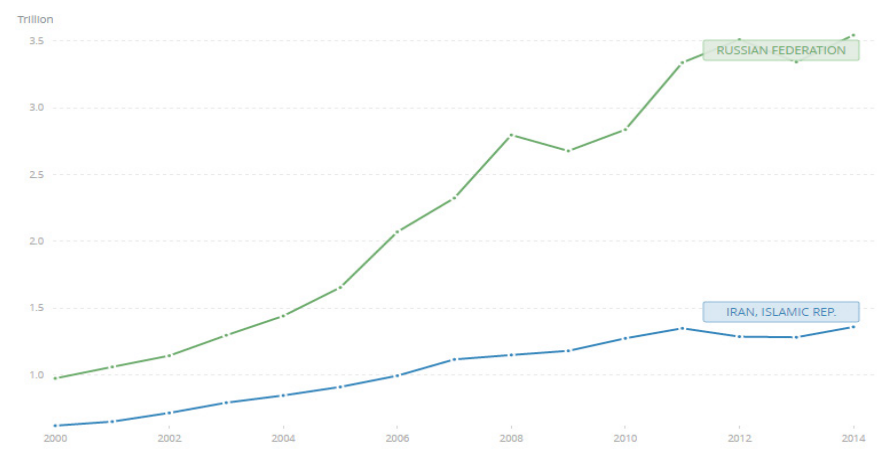
ناخالص داخلی ایران، ۴۲۵ میلیارد دلار (۱۷،۰۳۹،۵۲۵ میلیارد ریال) می باشد و همان طور که در شکل نمایان است، تولید ناخالص داخلی روسیه در حدود پنج برابر ایران می باشد [۷].

شکل ۱-۵) نمودار تولید ناخالص داخلی کشور روسیه و ایران به قیمت بازار (دلار آمریکا) از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ بنا بر گزارش بانک جهانی (شکل ۱-۶)، درآمد ناخالص ملی روسیه براساس سرانه جمعیت^۱ در سال های ۲۰۱۳ و ۲۰۱۴ برابر با \$۲۳،۳۰۰ (۹۳۴،۱۶۶،۹۰۰ ریال) و \$۲۴،۲۶۰ (۹۷۲،۶۵۶،۱۸۰ ریال) می باشد. همچنین میزان درآمد ناخالص ملی جهان براساس سرانه جمعیت در سال ۲۰۱۴، \$۱۵،۱۱۶ (۶۰۶،۰۴۵،۷۸۸ ریال) و این شاخص برای ایران به میزان \$۱۷،۴۳۰ (۶۹۸،۸۲۰،۹۹۰ ریال) می باشد [۸].

شکل ۶-۱) نمودار درآمد ناخالص ملی بر اساس سرانه جمعیت کشور روسیه، ایران و جهان از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۴ بنا بر گزارش بانک جهانی، میزان درآمد ناخالص ملی^۱ در سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ در شکل ۸-۱ آورده شده است. در سال ۲۰۱۴، درآمد ناخالص ملی روسیه ۳٫۵ تریلیون دلار (۳۲۵،۵۰۰ میلیارد ریال) و درآمد ناخالص ملی ایران، یک تریلیون دلار (۴۰،۵۹۳ تریلیون ریال) می‌باشد [۹].

شکل ۷-۱) نمودار درآمد ناخالص ملی کشور روسیه و ایران از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵

۴-۱- اطلاعات سیاسی - اجتماعی

روسیه تا پیش از قرن هجدهم یک حکومت نه چندان نیرومند در شرق اروپا بود و وسعت آن چندان زیاد نبود. تا اینکه در آغاز قرن ۱۸ میلادی و با اصلاحاتی که تزار پتر بزرگ انجام داد، این کشور به یک امپراتوری پهناور و نیرومند تبدیل شد. در سال ۱۹۱۷ انقلاب کمونیستی در این کشور به وقوع پیوست و نام کشور به "اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی" تغییر یافت. روسیه، با عنوان جمهوری فدراتیور روسیه شوروی، مهمترین و بزرگترین جمهوری در اتحاد جماهیر شوروی بود. در سال ۱۳۷۰ (۱۹۹۱) شوروی پس از جنگ سرد طولانی با غرب فروپاشید و فدراسیون روسیه به جای آن نشست.

به طور کلی نوع حکومت روسیه جمهوری چند حزبی فدرال است. دولت روسیه دارای سه قوه: مقننه، مجریه و قضاییه است. قوه مجریه روسیه شامل رئیس جمهور، دولت، قدرت های مرکزی و غیررسمی است. قوه مقننه روسیه از پارلمان (قدرت ها و فرآیند های قانونی) تشکیل شده است. قوه مقننه به تصویب قانون فدرال، اعلام جنگ، تصویب معاهدات، استیضاح رئیس جمهور و غیره می پردازد و دارای دو بخش شورای دوما و شورای فدراسیون است.

پس از فروپاشی اتحاد شوروی کشور روسیه به عنوان بزرگترین کشور تشکیل دهنده شوروی، در بیشتر موارد حقوقی و سیاسی جایگزین آن گردید. قانون اساسی روسیه در فراندوم ۱۲ دسامبر سال ۱۹۹۳ با ۵۸ درصد آرا به تأیید عمومی رسیده و طبق آن حکومت این کشور جمهوری فدرالی گردید. قوه مقننه یا مجمع فدرال از ترکیب شورای فدراسیون (مجلس سنا) با ۱۷۸ عضو و مجلس دومای کشوری با ۴۵۰ عضو تشکیل می گردد. فدراسیون روسیه به عنوان یکی از چهار جمهوری اصلی بنیانگذار اتحاد جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱ رأی به انحلال شوروی داد و سپس همراه با روسیه سفید (بلاروس) و اوکراین نقش اصلی را در تأسیس اتحادیه کشورهای مستقل مشترک المنافع به عهده داشت. فرماندهی کل قوا بر عهده رییس جمهور است.

روسیه دارای سه شهر خودمختار مسکو و سنت پترزبورگ و سواستوپول است. علت اینکه این سه شهر خودمختار هستند این است که از نظر مساحت و جمعیت با سایر

مناطق قابل مقایسه نبوده و همچنین هر سه طی دوران مختلف پایتخت بودند و از این رو این سه شهر دولت های خود و وزرای خود را دارند. شورای فدراسیون (مجلس سنا) و مجلس دوما در شهر مسکو مستقر شده اند.

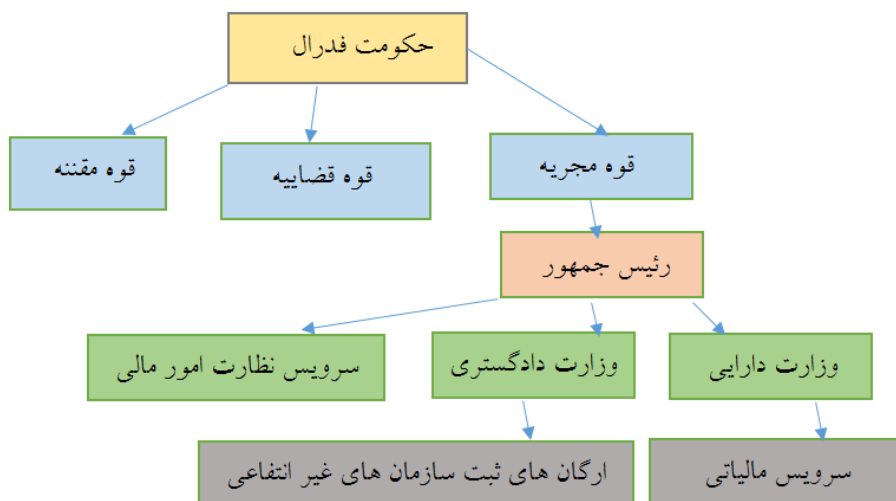
تعداد نفرات ارتش در سال ۱۹۹۹ بالغ بر یک و نیم میلیون نفر بوده است. اقتصاد روسیه و به ویژه در بخش اروپایی آن تا اواخر قرن نوزدهم یعنی هنگامی که انقلاب صنعتی در اروپا آغاز گشت بر پایه کشاورزی قرار داشت. سپس روند تکاملی اقتصاد این کشور به واسطه جنگ جهانی اول و جنگ های داخلی متعاقب آن دچار وقفه گردید. یوسف استالین از رهبران شوروی پایه های پیشرفت صنعتی مدرن را بنیان نهاد. با اجرای بازار آزاد، اقتصاد روسیه با وضعیت بغرنجی روبرو گردید. از طرفی نهادها و روابط اقتصادی سابق از میان رفت و از طرف دیگر سیستم جدید نیز هنوز استقرار نیافته بود و در نتیجه افت تولید در بیشتر بخش های اقتصاد حاکم گردید. روسیه اصلی ترین صادر کننده منابع طبیعی سوختی به اروپا می باشد. هم اکنون میزان ذخایر بین المللی (ذخایر ارز و طلا) روسیه حدود ۵۰۰ میلیارد دلار است [۱۰].

بر اساس اطلاعات دولت روسیه، وزرات خانه ها و سرویس های دولت به شرح زیر است [۱۱]:

وزارت کشور	— وزارت توسعه شرق دور
وزارت دفاع مدنی، اورژانس و امداد رسانی	— وزارت امور قفقاز شمالی
وزارت امور خارجه	— وزارت ارتباطات و رسانه های جمعی
وزارت دفاع	— وزارت کشاورزی
وزارت دادگستری	— وزارت ورزش
وزارت بهداشت و درمان	— وزارت ساخت و ساز، مسکن و آب و برق
وزارت فرهنگ	— وزارت حمل و نقل
وزارت آموزش و پرورش و علوم	— وزارت کار و امور اجتماعی
وزارت منابع طبیعی و محیط زیست	— وزارت مالیه
وزارت صنعت و تجارت	— وزارت انرژی

خدمات و نمایندگی‌های روسیه:

- آژانس فدرال ذخایر دولتی
- سرویس اطلاعات خارجی
- سرویس امنیتی فدرال
- خدمات گارد ملی فدرال
- خدمات گارد فدرال
- خدمات فدرال برای نظارت مالی
- آژانس‌های آرشیوی فدرال
- خدمات فدرال ضد انحصار
- آژانس فدرال برای امور قومی
- اداره اجرایی کل، رئیس جمهور روسیه
- خدمات فدرال آمار دولتی
- خدمات فدرال برای نظارت بر حمایت از مصرف کننده و رفاه
- خدمات فدرال برای محیط زیست، فن آوری، و نظارت هسته ای
- آژانس فدرال برای سازمان علمی

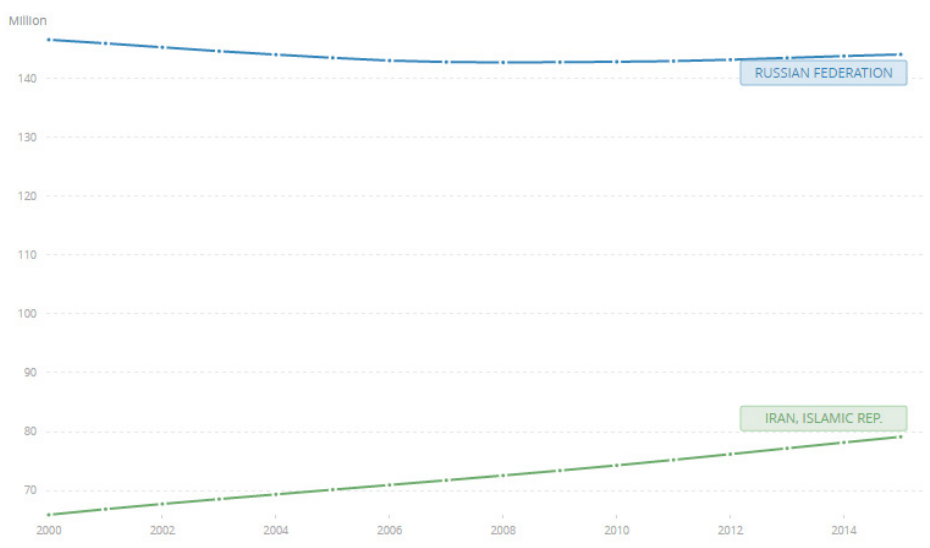

شکل (۸-۱) ساختار کلان سیاسی روسیه

۱-۴-۱- جمعیت و پراکندگی سنی

بنا بر گزارش بانک جهانی، نمودار رشد جمعیت روسیه بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵ در شکل ۱-۱۰ نشان داده شده است. همان‌طور که در شکل مشخص است، جمعیت

روسیه در سال ۲۰۱۵، ۱۴۴,۰۹۶,۸۱۲ نفر می باشد در حالی که جمعیت ایران در سال ۲۰۱۵، ۷۹,۱۰۹,۲۷۲ نفر می باشد [۱۲].

شکل ۹-۱) نمودار رشد جمعیت روسیه و ایران از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵

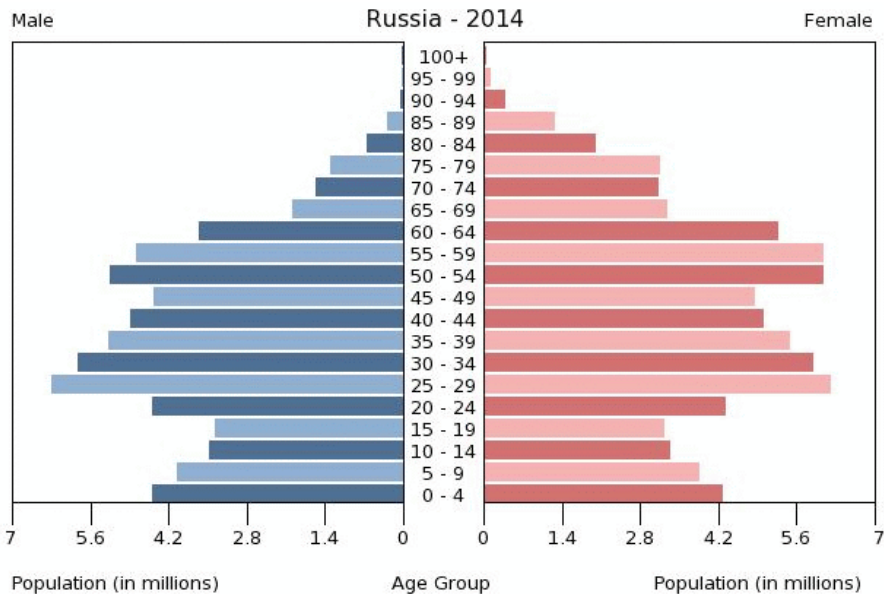
سن افراد می تواند در میزان کمک های خیریه مذهبی تأثیرگذار باشد اما رابطه مشخصی بین سن افراد و کمک های غیرمذهبی مشاهده نشده است. از جمله عواملی که سبب می شود میزان کمک های خیریه در میان افراد با سن بالاتر افزایش یابد، بودن گرایش های مذهبی این افراد نسبت به افراد جوان تر است، از سوی دیگر افراد در سنین بالا کمتر نگران آینده مالی فرزندان خود هستند و راحت تری می توانند از اندوخته خود به دیگران کمک نمایند. همچنین مطالعات نشان می دهد که افراد با نزدیک شدن به پایان زندگی و یاد مرگ بیشتر به دیگران فکر می کنند و به کمک به آن ها می اندیشند [۱۳].

در برخی مطالعات، مشاهده شده است که زنان به دلیل حس همدلی و تمایلات مذهبی و اجتماعی، تمایل بیشتری به کمک های خیریه نشان می دهند، و در عین حال مردان با وجود اینکه تمایل کمتری به کمک کردن ابراز می کنند، در عمل کمک های بیشتری می کنند؛ علی رغم این مسائل جنسیت نمی تواند به عنوان یک متغیر مستقل و منفرد در میزان بخشندگی افراد سنجیده شود بلکه متغیرهایی نظیر درآمد افراد و نظر

سایر افراد خانواده نسبت به کمک کردن نیز تأثیرگذار می‌باشند.
 درصد گروه‌های سنی مختلف در کشور روسیه در سال ۲۰۱۴ مطابق جدول ۱-۱ و شکل ۱-۱۰ بوده است [۱۴].

جدول ۱-۱) درصد گروه‌های مختلف سنی بر حسب جنسیت

ردیف	گروه سنی (سال)	درصد	نسبت مرد به زن
۱	۱۴-۰	۱۶,۹۴	۱,۰۴۵
۲	۲۴-۱۵	۹,۷۱	۱,۰۴
۳	۵۴-۲۵	۴۵,۱۶	۰,۹۶
۴	۶۴-۵۵	۱۴,۲۷	۰,۷۵
۵	۶۵ و بالاتر	۱۳,۹۲	۰,۴۵
۶	جمعیت کل	۱۰۰	۰/۹۹

شکل ۱-۱۰) نمودار ساختار سنی شهروندان روسیه در سال ۲۰۱۴

۱-۵- اطلاعات فرهنگی - مذهبی

در طی بیشترین دوران حکومت اتحادیه ی شوروی جرأت بیان مذهب به صورت جدی، تضعیف شده بود و گروه کمونیست نهادهای مذهبی را تحت کنترل خود داشت. هرچند در اواخر سال های ۱۹۸۰، حکومت شروع به سبک کردن محدودیت های خود نسبت به مذهب کرد، و در ۱۹۹۰ قانون، آزادی به مراتب بیشتری را به روسیان اعطا کرد. به دنبال انحلال اتحادیه جماهیر شوروی در سال ۱۹۹۱، مذاهب شروع به افزایش کردند و مذاهب سنتی به خصوص مذهب مسیحیت ارتدوکس تجدید حیاتی دوباره یافتند.

اجداد روسیان امروزی مذهب ارتدوکس را در قرن ده برای خود برگزیده اند، این مذهب اکنون اولین مذهب در کشور روسیه است. کلیسای ارتدوکس روسیه به طور وسیعی هم توسط معتقدان به آن و هم توسط کسانی که اعتقادی به آن ندارند به عنوان نمادی از فرهنگ و میراث روسیه مورد احترام است، هرچند، نقش کلیسا پس از اتحادیه ی جمهوری شوروی تقسیم شده است. همچنین میان یک ضد سامی (فرقه های ملی گرا در سطح بالا درون کلیسا) و دیگر فرقه هایی که حامیان آزاد منشی بیشتر (یعنی رویکردی جهانی به امور جهانی) هستند، تضاد وجود دارد.

اسلام در روسیه بیش از ۱۴۰۰ سال قدمت دارد. در منطقه "پاولژییه" (سواحل رودخانه ولگا) اسلام تقریباً صد سال جلوتر از گرایش روسیه به شاخه ارتدوکس مسیحیت بعنوان مذهب رسمی وجود داشته است. در حال حاضر اسلام از لحاظ تعداد پیروان، دومین مذهب رسمی روسیه بعد از ارتدوکس بشمار می آید. در حال حاضر بنا به ارزیابی کارشناسان بین ۱۵ تا ۲۴ میلیون مسلمان در روسیه زندگی می کنند. طبق آخرین سرشماری عمومی که در سال ۲۰۰۲ صورت گرفت تعداد پیروان اسلام در حدود ۱۴,۵ میلیون نفر می باشد. این در حالیست که بنا به ارزیابی شورای مفتیان روسیه در کشور بیش از ۲۳ میلیون مسلمان از ۳۸ قوم مختلف وجود دارد [۱۵].

مسیحیت، اسلام، بودائیسیم و یهودیت به عنوان تنها مذاهب سنتی روسیه شناخته می شدند. قانون فعالیت سازمان های بیان کننده ی مذهبی و دیگر اعتقادات مذهبی

را محدود می کند، این سازمان ها پیش از اینکه جایگاه بالاتری را کسب کنند، بایستی سالیانه برای یک دوره ی ۱۵ ساله توسط دولت به ثبت می رسیدند. در طول این زمان آنها قادر به انتشار، توزیع یا آموزش مادی مذهب نبودند، اگرچه می توانستند در فعالیت های خیر خواهانه شرکت کنند [۱۶].

با توجه به اطلاعات بدست آمده اکثر مردم روسیه بدون اعتقاد و بدون دین هستند و این میراثی است که حکومت شوروی بعد از هفت دهه به جا گذاشته است. بطور کلی روسیه رسماً ارتدوکس، مسیحیت، اسلام، یهودیت، بودیسم را به عنوان ادیان سنتی به رسمیت می شمارد. تا سال ۲۰۰۶، ۱۵ تا ۲۰ درصد روس ها ارتدوکس، ۱۰ تا ۱۵ درصد مردم آنان مسلمان و ۲ درصد آنان مسیحی و بقیه مردم بدون دین هستند [۱۷].

رتبه بندی و وضعیت کشور روسیه در امور وقف و خیریه

بر اساس رتبه بندی گزارش کمک های بشردوستانه جهان^۱ از میان دولت های برتر اهداکننده کمک های بشردوستانه بین المللی، رتبه بندی و وضعیت کشور روسیه در امور وقف و خیریه بصورت جدول ۱-۲ است.

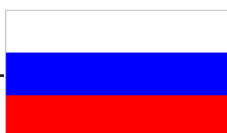
جدول ۱-۲) رتبه بندی و وضعیت کشور روسیه در امور وقف و خیریه

رتبه بندی	معیار
۱۲۹	دولت های برتر اهداکننده کمک های بشردوستانه بین المللی (حجم کمک های بشردوستانه) در سال ۲۰۱۵
۱۳۰	کمک به بیگانگان در جهان
۱۳۳	کمک های مالی در جهان
۵۹	میزان کمک های بشردوستانه و میزان بخشندگی در سال ۲۰۱۵

افصل دوم |

مفهوم وقف و امور خیریه در کشور روسیه

۲- مفهوم وقف و امور خیریه در کشور روسیه

۲-۱- مقدمه

در فصل گذشته، اطلاعاتی کلی درباره کشور روسیه بیان شد. پیش از وارد شدن به ساختار وقف و امور خیریه در کشور روسیه، ارائه تعاریفی از مفاهیم وقف و امور خیریه و قوانین مربوط به آن در این کشور ضروری است؛ بنابراین در این فصل ابتدا به تعاریفی از خیریه و وقف در کشور روسیه می پردازیم، سپس فرم های سازمانی خیریه ها، تعاریف فرم های سازمانی و فعالیت هایشان بیان می شود.

در کشور روسیه به دو مفهوم وقف و خیریه در قانون مدنی اشاره شده است. خیریه ها و موقوفات می توانند در شکل های سازمانی مختلفی مطابق با قانون مدنی و قانون خیریه تشکیل شوند. قوانین مالی و مالیاتی مربوط به این سازمان ها در قانون بودجه (قوانین مالی و مالیاتی) ارائه شده است. از این رو، برای بیان مفاهیم خیریه و وقف در این فصل از بند های مربوط به وقف و امور خیریه از این قوانین استفاده شده است.

۲-۲- خیریه

فعالیت های خیرخواهانه فعالیت های داوطلبانه شهروندان و اشخاص حقوقی هستند که به نقل و انتقالات نوع دوستانه اموال (مادی یا غیرمادی) به دیگر شهروندان و یا اشخاص حقوقی می پردازند مانند حمایت های مالی، فعالیت های نوع دوستانه و یا خدمات و حمایت های دیگر [۱۸]. در روسیه قانون مدنی فعالیت های حمایتی را به عنوان فعالیت هایی برای انتقال بلاعوض دارایی، حق مالکیت، استفاده و انتقال

املاک و انجام و ارائه بلاعوض کارها و خدماتی در زمینه های فرهنگی و هنری و آموزشی تعریف می کند.

۲-۲-۱- منبع درآمد خیریه

منابع شکل گیری دارایی یک سازمان خیریه کوچک می تواند موارد زیر باشد:

- دستاورد های ساخته شده توسط بنیانگذاران سازمان خیریه.
- کمک های ارائه شده توسط شهروندان و اشخاص حقوقی به صورت پول و ...
- درآمد حاصل از تحقق پروژه ها، از جمله درآمد حاصل از اوراق بهادار؛
- درآمد حاصل از انجام مجموعه ای از فعالیت ها به منظور جذب منابع (اجرای برنامه های تبلیغاتی برای جذب کمک های بشردوستانه و داوطلبانه، اجرای برنامه های سرگرم کننده، فرهنگی، ورزشی و سایر رویدادهای عظیم، راه اندازی کمپین های برای جمع آوری کمک های خیرخواهانه، برگزاری قرعه کشی و مزایده منطبق با قوانین فدراسیون روسیه و فروش اموال و کمک های مالی که توسط افراد خیر به خیریه داده شده است).

- درآمد حاصل از فعالیت کسب و کاری که توسط قانون مجاز بوده است.

- درآمد حاصل از فعالیت شرکت های اقتصادی که توسط سازمان خیریه راه اندازی شده اند.

- فعالیت های داوطلبانه

- منابع دیگر که توسط قانون ممنوع نشده است.

۲-۳- وقف

وقف یک نهاد سازمان یافته است که می تواند اموالی را که به وسیله اهداکننده ها به سازمان های غیرتجاری اختصاص می یابد را استفاده کند. کمک ها به اوقاف فقط می توانند به صورت پول، سهام واجد شرایط، و یا املاک و مستغلات باشند. به طور کلی معنای وقف حبس مایملک و جلوگیری از انتقال آن به دیگری، چه از راه فروش و چه از راه بخشش و در مقابل منافع و سود حاصل از آن را در راه خدمت به مردم و گره گشایی

مشکلات و سرو سامان دادن به وضعیت عادی و فرهنگی آنان می باشد.

۲-۴- سازمان های غیردولتی، غیرانتفاعی / غیرتجاری

کشور فدرال روسیه سازمان های غیردولتی^۱ و سازمان های غیرتجاری^۲ بسیاری را به رسمیت می شناسد. با بدتر شدن وضعیت حقوق انسانی در روسیه در طول سال های اخیر، به نظر می رسد که دولت باید پیامدهای مستقیم افزایش موضع اقتدار گران روسیه مانند رشد تأثیر گروه های افراطی در اجتماع را تحمل کند. از سال ۲۰۰۰ پس از پایان دوران اتحاد جماهیر شوروی، دولت روسیه به طور پیوسته از اصلاحات دموکراتیک، دستاوردهای مخاطره انگیز حقوق بشر که شامل آزادی مذهب و اعتقاد می شد دور شده بود. در این زمان بود که سازمان های غیرتجاری بیشتر مورد توجه قرار گرفتند. به طور کلی سازمان های غیرتجاری وسیع ترین شکل سازمان داوطلبانه تشکیل شده توسط شهروندان است که از آن به عنوان یک "ارتباط اجتماعی"^۳ نام می برند. معمولاً در روسیه سازمان های غیرتجاری و غیردولتی را به عنوان سازمان های غیردولتی می شناسند. به طور کلی با توجه به قوانین و اصلاحات قوانین می توان گفت که سازمان های غیرتجاری، غیردولتی و غیرانتفاعی عموماً در روسیه دارای یک مفهوم بوده و به سازمان هایی گفته می شوند که برای رسیدن به برخی اهداف مطلوب اجتماعی، فعالیت های خیرخواهانه، بشردوستانه و بهبود رفاه عموم مردم فعالیت می کنند.[۱۹].

در زمان فروپاشی شوروی، برخی از NGO به روی موضوعات حساس سیاسی و یا فعالیت های رسمی دیگر تمرکز داشتند و سبب ایجاد ناامنی برای فعالیت های NGO های دیگر می شدند (مخصوصاً برای NGO هایی که منابع مالی خارجی را دریافت می کنند). بنابراین بعد از فروپاشی جماهیر شوروی، در زمانی که روسیه در حال باز ساخت خود بود، امریکا و اروپا از روسیه درخواست کردند تا روابط جهانی قوی تری برای رشد بازیگران فراملی با آن ها فراهم کنند. این شرایط سبب پشتیبانی سازمان های غیردولتی روسیه شد. سرانجام این سازمان ها با اصطلاحات جدید، عناصر جهانی

1. Non government organization

2. Non commercial organization

3. social association

جدید، جامعه مدنی جدید شکل گرفتند. این سازمان‌ها در روسیه به پر کردن فاصله رفاهی در میان مردم کمک کردند. از آنجایی که روس‌ها از دولت انتظار داشتند تا برخی نیازهای آن‌ها را فراهم کند نیاز به سازمان‌های غیردولتی بیشتر به چشم می‌خورد و از آن‌ها به عنوان ارائه‌دهندگان خدمات نام می‌بردند.

قانون مدنی برای سازمان‌های غیرتجاری^۱ روسیه یک چهارچوب حقوقی اولیه‌ای را ایجاد کرده است و آن را به دو گروه نهادها (اشخاص) دارای شخصیت حقوقی و نهادهای واحد تقسیم کرده‌اند.

• نهادها (اشخاص) دارای شخصیت حقوقی شامل بنیادهایی هستند که بنیان‌گذاران آن‌ها حق شرکت در مدیریت نهاد را دارند (حق عضویت دارند) مانند: تعاونی‌های مصرف‌کننده، سازمان‌های دولتی، انجمن‌ها (اتحادیه‌ها) احزاب سیاسی.

• نهادهای واحد برخلاف نهادهای (اشخاص) دارای شخصیت حقوقی، بنیان‌گذاران آن‌ها ممکن است جز مدیران (شرکت‌کنندگان) نباشند و در واقع ممکن است حق عضویت نداشته باشند. این گروه از سازمان‌های غیرتجاری شامل صندوق‌های عمومی خیریه، مؤسسات خصوصی، سازمان‌های غیرتجاری مستقل، سازمان‌های مذهبی هستند [۲۰].

به طور کلی می‌توان گفت که سازمان غیردولتی و یا غیرانتفاعی سازمانی است که بدست آوردن سود، هدف فعالیت‌های آن‌ها نیست. این سازمان‌های غیرانتفاعی به منظور دستیابی به اهداف اجتماعی، خیریه، فرهنگی، آموزشی و سایر مقاصد می‌توانند ایجاد شوند. عملکرد همه آن‌ها به نفع جامعه است. این سازمان‌ها می‌توانند به حفاظت از سلامت مردم و یا یک منطقه خاص و یا شهرستان، توسعه ورزش و حمایت از حقوق مردم بپردازند. برخی سازمان‌های غیردولتی به حمایت از حقوق شهروندان، یعنی کمک‌های حقوقی در حوزه‌های مختلف اجتماعی می‌پردازند. باید توجه داشت

۱. واژه روسی «некоммерческая» در زبان انگلیسی به دو واژه غیرتجاری و غیرانتفاعی اشاره دارد. بنابراین سازمان‌های غیر تجاری و غیرانتفاعی در روسیه به یک مفهوم هستند

که هیچ‌کدام از این اشکال سازمانی برای سود مالی فعالیت نمی‌کنند بلکه برای پاسخگویی به نیازهای روحی، روانی و اخلاقی جامعه به فعالیت می‌پردازند. سازمان‌های غیرانتفاعی، حق شرکت در فعالیت‌های کارآفرینی را تا آنجایی دارند که بتوانند به اهداف قانونی خود دست یابند.

در روسیه و بسیاری از کشورها سازمان‌های غیردولتی به عنوان سومین بخش اقتصادی جامعه تعریف می‌شوند.

بخش اول: سازمان‌های دولتی

بخش دوم: کسب و کارها

بخش سوم: سازمان‌های غیرانتفاعی

بخش چهارم: خانواده‌ها

در همه کشورهای پیشرفته سومین بخش اقتصادی (سازمان‌های غیرانتفاعی) یک منبع مفید برای جامعه محسوب می‌شوند که سازمان‌های آن به حمایت از مردم، محیط، دولت‌های محلی، درمان و تحصیل می‌پردازند. اگرچه در روسیه این بخش توسعه اندکی داشته است.

۲-۴-۱- فعالیت‌های مجاز برای سازمان‌های غیرتجاری

سازمان‌های غیرتجاری عموماً نمی‌توانند از سود خود در میان سازمان استفاده کنند. در قانون انجمن‌های عمومی ذکر شده است که بنیادهای عمومی باید دارایی‌های خود را به هدف سود منافع عمومی استفاده کنند و استفاده مدیران و بنیان‌گذاران از دارایی‌ها برای منافع شخصی ممنوع است.

انجمن‌های عمومی، به استثنای سازمان‌های تخصصی مانند اتحادیه‌های کارگری و انجمن‌های سیاسی، عملاً هیچ محدودیتی در فعالیت‌هایی که اهداف اولیه آن‌ها را دنبال می‌کنند ندارند مانند فعالیت‌های سود متقابل. همه بنیادها باید در فعالیت‌های عام‌المنفعه شرکت کنند. فعالیت‌های اولیه مؤسسات به طور گسترده باید فعالیت‌های فرهنگی باشند که سودآور نباشند. خیریه‌ها هم باید حداقل یکی از فعالیت‌هایی را که در قوانین خیریه بیان شده‌اند را برای فعالیت‌های خود در نظر گرفته باشند.

۲-۴-۲- فعالیت‌های غیرمجاز برای سازمان‌های غیرتجاری

– فعالیت‌های اقتصادی که سبب ایجاد درآمد می‌شود ممنوع است.
– قانون مدنی و قانون سازمان‌های غیرتجاری اجازه انجام فعالیت‌های سیاسی را به هیچ‌یک از سازمان‌های غیرتجاری نمی‌دهد.
– تمام فعالیت‌هایی که سبب دریافت پول بلاعوض و یا دیگر دارایی از شهروندان و یا سازمان‌های آمریکایی می‌شود و یا اجرای برنامه‌ها و پروژه‌هایی توسط آنان در مرزهای روسیه که ممکن است تهدیدی برای منافع روسیه باشد ممنوع است.
– استفاده دارایی خیریه‌ها برای پشتیبانی بخش‌ها، حرکات و کمپین‌های سیاسی ممنوع است.

– کمک‌های مالی سازمان‌های مذهبی، نهادهای دولتی، شهرداری، انجمن‌های عمومی بین‌المللی، جنبش‌های بین‌المللی و شهروندان خارجی از نامزدها ممنوع است.

هرگونه فعالیت با سازمان‌های نامطلوب^۱ و نمایندگی‌های آن‌ها (سازمان‌هایی که فعالیت‌های آن‌ها نشان‌دهنده یک تهدید به اصول و مبانی نظام قانونی روسیه و امنیت این کشور است)، در سراسر قلمرو روسیه و یا حتی به اشتراک‌گذاری منابع اطلاعاتی با این سازمان‌ها ممنوع است. اگر دادگستری روسیه توسط نظارت خود بر سازمان‌ها متوجه شود که نهادی با سازمان‌های نامطلوب در ارتباط است، آن نهاد جرائم سنگینی را باید بپردازد (جریمه حدود ۵۰۰۰۰۰ روبل و ممنوعیت فعالیت به مدت ۱۰ سال). لیست سازمان‌های نامطلوب توسط وزارت دادگستری ارائه می‌شود.

۲-۵- اشکال حقوقی ثبت خیریه‌ها و موقوفات

با توجه به مفاهیم وقف و امور خیریه، در کشور روسیه وقف و امور خیریه می‌توانند به صورت یکی از فرم‌های سازمان‌های غیرتجاری ثبت شوند. در این کشور خیریه‌ها به شکل انجمن‌های عمومی، بنیادها و موسسه‌ها می‌توانند ثبت شوند. اوقاف در کشور روسیه به شکل سازمان‌های عمومی، سازمان‌های مذهبی و بنیادها می‌توانند ثبت

1. Undesirable organization

شوند که در ادامه هر یک از این اشکال سازمانی تعریف شده اند.

۲-۵-۱- شکل های سازمانی قابل ثبت برای خیریه ها

سازمان خیریه یک سازمان غیردولتی و غیرانتفاعی است، که باید به اهدافی که در قانون خیریه بیان شده است، عمل کند و نفع جامعه را در نظر بگیرد. انجمن های عمومی، بنیادهای وقفی یا موسسه ها ممکن هستند به عنوان یک خیریه ثبت شوند (مطابق با قانون خیریه). در روسیه یک موسسه تنها در صورتی می تواند به عنوان یک سازمان خیریه ثبت شود که یک سازمان خیریه دیگر بنیان گذار آن باشد. شکل های دیگر سازمان های غیرتجاری در صورتی که مطابق با قوانین فدرال سازمان های خیریه باشند، ممکن است به عنوان خیریه ثبت شوند. قوانین روسیه به طور خاص به سازمان های غیرتجاری مستقل^۱ اجازه نمی دهد به عنوان سازمان خیریه ثبت شوند.

اگر درآمد سازمان خیریه از مخارج آن بیشتر شود، مقدار باقی مانده نباید در میان بنیان گذاران آن توزیع شود بلکه باید در جهت تحقق اهدافی که به خاطر آن ها سازمان خیریه تأسیس شده است استفاده شود. در سازمان های خیریه بنیان گذاران حق عضویت ندارند.

دولت به علت اعطای منافع مالیاتی به سازمان های خیریه، هنگام ثبت این سازمان ها، نظارت های سخت گیرانه ای به روی فعالیت ها، مخارج و اداره امور داخلی آنها انجام می دهد. در حال حاضر قوانین فدرال برای سود سازمان های خیریه مالیات خاصی در نظر نگرفته اند [۱۸].

همان طور که در بخش قبل اشاره شد سازمان خیریه می تواند به یکی از شکل های سازمان ها / انجمن های عمومی، بنیادهای وقفی یا موسسه ها ثبت شوند. در زیر تعاریف هر یک از اشکال سازمانی ذکر شده بیان می شود:

۲-۵-۱-۱- انجمن های عمومی

انجمن های عمومی یک سازمان داوطلبانه خودگردان و غیرانتفاعی است که برای

۱. یک سازمان در زمینه خدمات آموزشی، سیاسی- اجتماعی، فرهنگی و غیره، است که در عمل اغلب با ارائه خدمات خود، برای هزینه هایشان درآمد تولید می کنند.

شکل‌گیری ابتکارات شهروندانی که بر اساس منافع مشترک متحد شده‌اند تا اهداف کلی در منشور سازمانی خود را محقق سازند، تشکیل شده است. بر اساس قانون فدرال انجمن‌های عمومی می‌توانند به صورت سازمان‌ها، دفاتر نمایندگی یا شعبه‌ها، انجمن‌های غیردولتی و یا غیرانتفاعی خارجی فعالیت نمایند. به طور کلی انجمن‌های عمومی ممکن است به یکی از فرم‌های قانونی زیر باشد [۲۱].

– سازمان غیردولتی

– جنبش‌های توده‌ای

– صندوق عمومی

– جوامع محلی

– احزاب سیاسی

بر اساس قانون فدرال روسیه تصمیم‌گیری در مورد ثبت انجمن‌های عمومی توسط یک قدرت اجرایی فدرال در دادگستری انجام می‌شود. بنابراین راه‌اندازی یک انجمن عمومی مراحل و قوانین خاص خود را دارد. مراحل شکل‌گیری انجمن‌های عمومی به صورت زیر هست:

شکل‌گیری انجمن عمومی:

انجمن‌های عمومی در ابتدا باید حداقل دارای سه بنیادگذار باشند. سپس بنیان‌گذاران نیاز به اعضا و شرکت‌کنندگان در انجمن‌های عمومی را دارند. وقتی که انجمن‌های عمومی به فرم‌های قانونی و یا سازمانی درآمدند حقوق و وظایف بنیان‌گذاران در قانون‌های آن‌ها بیان خواهند شد. سپس این انجمن‌ها باید برای اینکه بتوانند به عنوان یک نهاد حقوقی از مزایا و حقوق آن بهره ببرند در دولت ثبت شوند، که این ثبت بر اساس قوانین فدرال در ثبت دولت از اشخاص حقوقی و افراد بازرگان است. تا یک ماه بعد از درخواست ثبت انجمن عمومی، سرویس ثبت با تشکیل کمیسیون‌هایی نتیجه اجازه ثبت و یا عدم اجازه ثبت انجمن عمومی را اعلام می‌کند. هر انجمن عمومی می‌تواند نشانه‌هایی مانند پرچم و یا نمادهای دیگر مخصوص خود داشته باشند [۲۱].

۲-۵-۱-۲- موسسه‌ها

موسسه‌ها یک بنیاد هستند که در روسیه و چند کشور دیگر اتحادیه جماهیر شوروی سابق به وجود آمده‌اند. بنیان‌گذاران مؤسسات مانند بنیان‌گذاران بنیادها، حق عضویت ندارند. علاوه بر آن برخلاف بنیادها، موسسه‌ها حق مالکیت در اموالی که به آن‌ها رسیده است را به دست نمی‌آورند. بنیان‌گذاران موسسه‌ها در قبال هرگونه تعهدات مؤسسات مسئول هستند. به دلیل عدم توانایی بنیان‌گذاران در پرداخت بدهی‌های موسسه‌ها، بنیان‌گذاران خصوصی تمایلی به ایجاد موسسه‌ها برای شکل دهی به فعالیت‌های خود را ندارند و معمولاً برای فعالیت‌های خود به جستجوی فرم‌های سازمانی دیگری می‌روند. مؤسسات دولتی به طور کلی با استفاده از دارایی‌های دولتی ایجاد شده است. مدارس، امکانات بهداشت و درمان و سازمان‌های فرهنگی نمونه‌های رایج از مؤسسات عمومی هستند [۲۰].

۲-۵-۱-۳- بنیادها

بنیادها نهادهایی بر اساس دارایی‌ها هستند که بنیان‌گذاران آن‌ها حق عضویت ندارند و توسط افراد / اشخاص حقوقی برای اهداف اجتماعی، خیرخواهانه، فرهنگی، آموزشی و یا دیگر اهداف عمومی به وجود آمده‌اند [۲۰].

۲-۵-۲- شکل‌های سازمانی قابل ثبت برای اوقاف

همان‌طور که در بخش قبل اشاره شد اوقاف می‌تواند به یکی از شکل‌های سازمان‌ها / انجمن‌های عمومی، بنیادهای وقفی یا موسسه‌ها ثبت شوند. در زیر تعاریف هر یک از اشکال سازمانی ذکر شده بیان می‌شود:

۲-۵-۱- سازمان‌های عمومی

سازمان‌های عمومی یک نهاد مانند "انجمن" ها است که در گفتگوهای بین‌المللی استفاده می‌شود. یک سازمان عمومی یک سازمان بر اساس عضویت افراد است که در آن افراد بر اساس منافع و اهداف مشترک در چارت سازمانی قرار می‌گیرند. سازمان‌های عمومی در سطوح مختلف اداری و قضایی بر اساس قلمروی ارضی فعالیت‌های

خود(مللی، بین‌المللی، بین منطقه‌ای، محلی و منطقه‌ای)، ثبت شده‌اند.

۲-۵-۲-۲- بنیادها

بنیادهای نهادهایی براساس دارایی‌ها هستند که بنیان‌گذاران آن‌ها حق عضویت ندارند و توسط افراد / اشخاص حقوقی برای اهداف اجتماعی، خیرخواهانه، فرهنگی، آموزشی و یا دیگر اهداف عمومی به وجود آمده‌اند [۲۰].

۲-۵-۲-۳- سازمان‌های مذهبی

قانون بیان می‌کند که اوقاف باید به وسیله یک شرکت مدیریتی باکیفیت که تحت قرارداد با صاحب سازمان غیرتجاری وقف است، مدیریت شود. درآمد حاصل از وقف می‌تواند توسط یک سازمان غیرتجاری برای تأمین مالی فعالیت‌های قانونی (مطابق با منشور سازمانی) خود استفاده شود. حداقل زمان لازم برای ایجاد وقف ده سال است.

• سازمان جامعه‌محور

در قوانین فدرال، یک سری سازمان‌های جامعه‌محور تعریف شده‌اند که می‌توانند به یکی از برگه‌های سازمان غیرتجاری تشکیل شده و در زمینه‌های توسعه جامعه مدنی و مشکلات اجتماعی فعالیت کنند. در قانون سازمان‌های غیرتجاری فهرستی از فعالیت‌های سازمان‌های غیرتجاری تعریف شده است که شامل فعالیت‌های خیرخواهانه و فعالیت‌های داوطلبانه تسهیل سازمان‌های خیریه هستند. البته مطابق با قوانین مالیاتی، معافیت‌ها یا منافع مالیاتی شامل حال این نوع سازمان‌ها نمی‌شود.

۲-۶- نیات خیرخواهانه

با توجه به قانون خیریه، حمایت اجتماعی و حفاظت از شهروندان، بهبود وضعیت مادی آن‌ها با فراهم کردن وسایل اندک، توان بخشی اجتماعی افراد بیکار و معلول، افرادی که قادر نیستند به طور مستقل حقوق و منافع قانونی خود را محقق سازند نیات خیرخواهانه نام دارند که به شرح زیر می‌باشند:

— آماده‌سازی جمعیت برای غلبه بر مشکلات پس از بلایای طبیعی مانند محیط زیست، صنعتی، و یا دیگر انواع فجایع و جلوگیری از این نوع حوادث.

- ارائه کمک به قربانیان بلایای طبیعی، محیط زیست، صنعتی و دیگر انواع فجایع اجتماعی، ملی- مذهبی، مجرمان و پناهندگان.
- کمک در زمینه تقویت صلح و دوستی در میان مردم، و در جلوگیری از درگیری های اجتماعی، ملی- مذهبی؛
- کمک در زمینه ایجاد قدرت و نقش خانواده در جامعه؛
- کمک در زمینه پشتیبانی از زایمان، دوران کودکی و پدر شدن؛
- کمک در حوزه های آموزش، علم و فرهنگ، هنر و روشننگری و پرورش فکری؛
- انجام فعالیت هایی مانند پیشگیری از بیماری ها و حفاظت از سلامت شهروندان، تبلیغات برای زندگی سالم و بهبود نگرش اخلاقی و روانی شهروندان؛
- کمک در زمینه فعالیت های فیزیکی و ورزش های سازمان یافته؛
- حفاظت از محیط زیست و حیات وحش؛
- حفاظت و نگهداری مناسب از ساختمان ها، اشیاء و مناطق تاریخی، فرقه ها و ارزش های فرهنگی [۱۸].

۲-۷- قوانین و مقررات وقف و امور خیریه

۲-۷-۱- قانون مدنی

- قانون مدنی روسیه دارای ۴ بخش است، ۷۷ مرتبه اصلاح شده است و توسط مجلس دوما تصویب شده است. بخش های این قانون عبارت اند از:
- بخش اول: در تاریخ ۳۰ نوامبر ۱۹۹۴ تصویب شده است. موضوع این بخش قانون مدنی مقررات عمومی است.
- بخش دوم: ۲۶ ژانویه ۱۹۹۶ تصویب شده، یکم مارس ۱۹۹۶ اجرا شده است. موضوع این بخش قانون مدنی قوانین در زمینه مراجع داوری است.
- بخش سوم: اول نوامبر ۲۰۰۱ تصویب شده است، ۱۴ نوامبر ۲۰۰۱ توسط شورای فدرال تأیید شده، اول مارس ۲۰۰۲ اجرا شده است. موضوع این بخش قانون مدنی قوانین جانشینی است.

بخش چهارم: ۲۴ نوامبر ۲۰۰۶ تصویب شده، ۸ دسامبر ۲۰۰۶ توسط شورای فدرال تأیید شده، اول ژانویه ۲۰۰۸ اجرا شده است. موضوع این بخش قانون مدنی قوانین مرتبط با فعالیت‌های هوشمندانه و استفاده از افراد است.

۲-۷-۲- قانون بودجه (قوانین مالی و مالیاتی)

این قانون در ۱۷ جولای ۱۹۹۸ توسط مجلس دوما تصویب و توسط شورای فدرال تأیید شده است، این قانون ۴۴ مرتبه اصلاح شده است. به طور کلی این قانون دارای پنج بخش به صورت زیر است:

بخش اول: قوانین بودجه

بخش دوم: سیستم بودجه (بودجه سازمان‌ها)

بخش سوم: روند بودجه

بخش چهارم: مجازات عدم رعایت قوانین بودجه

بخش پنجم: مقررات نهایی

۲-۷-۳- قانون خیریه

قانون خیریه در ۷ ژولای ۱۹۹۵ توسط مجلس دوما تصویب شده در ۱۱ آگوست ۱۹۹۵ اجرا شده و ۴ مرتبه اصلاح شده است. این قانون دارای پنج بخش به شرح زیر هست:

بخش اول: مقررات عمومی

بخش دوم: روش تنظیم و یا متوقف کردن فعالیت‌های سازمان‌ها

بخش سوم: روش‌های اجرای فعالیت‌های سازمان خیریه

بخش چهارم: تضمین دولت برای فعالیت‌های خیریه

بخش پنجم: مقررات نهایی

۲-۷-۴- قانون انجمن‌های عمومی

قانون انجمن‌های عمومی در ۱۹ می ۱۹۹۵ توسط مجلس دوما تصویب شده و ۸ مرتبه اصلاح شده است. این قانون دارای چهار بخش به شرح زیر هست:

بخش اول: مقررات عمومی

بخش دوم: روش تنظیم و یا متوقف کردن فعالیت‌های انجمن‌های عمومی

بخش سوم: حقوق و وظایف انجمن‌های عمومی

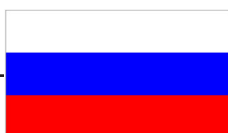
بخش چهارم: انجمن‌های عمومی بین‌المللی

افصل سوم |

رند توسعه و وضعیت موجود کمک های بشردوستانه و غیرانتفاعی کشور روسیه

۳- روند توسعه و وضعیت موجود کمک‌های بشردوستانه و غیرانتفاعی

کشور روسیه

۳-۱- مقدمه

پس از بررسی وضعیت عمومی کشور روسیه و آشکار شدن مفهوم وقف و امور خیریه، در این فصل به بررسی روند تاریخی توسعه و تکامل وقف و امور خیریه در کشور روسیه پرداخته می‌شود و پس از آن به بررسی وضعیت موجود و آمارهای مربوط به نهادها و درآمدهای آن‌ها پرداخته خواهد شد.

در بخش روند تاریخی توسعه، مطالبی درباره تغییر و تحولات مدیریت مربوط به امور اوقاف، قانون‌ها و دستورالعمل‌های تنظیم امور اوقاف و تغییر و تحولات مدیریت امور مربوط به آن‌ها بیان شده است.

۳-۲- روند تاریخی توسعه بنیادهای وقفی در روسیه

بنیادهای مدرن در روسیه دهه‌های بعد از انقلاب کمونیست ظاهر شدند. بعد از انقلاب کمونیستی ۱۹۱۷ یک سنت روسی توسط خانواده‌های اشرافی و صنعتگران ثروتمند ارائه شده بود به طوری که بیشتر آن‌ها به روی کمک در زمینه فعالیت‌های هنری متمرکز داشتند. این افراد برای رفع نیازهای اجتماعی و عمومی شرکت می‌کردند. در رژیم کمونیستی اگرچه سلامت عمومی در نظر گرفته شده بود ولی به ایجاد بنیادهای خیریه و بشردوستانه اجازه داده نمی‌شد فعالیت کنند. به طور کلی در زمان شوروی سابق انجام

کارهای خیرخواهانه یا حمایتی، یک عمل سرمایه‌گرایی محسوب می‌شد و ممنوع بود. فروپاشی رژیم کمونیستی باروی کارآمدن گروه‌های ثروتمندی از صنعتگران و کارآفرینان همراه شد که سبب افزایش کمک‌های مردمی گشت. در اواسط دهه ۱۹۹۰ کمک‌های فردی به ۱ میلیون دلار و کمک‌های شرکت‌ها به حدود ۱۰۰ میلیون دلار افزایش یافت. باگذشت زمان بخش‌های بشردوستانه بسیاری در روسیه سازمان‌دهی شد. برای مثال صندوق خیریه کمک‌های اولیه^۱ در سال ۱۹۹۳ برای همکاری با افراد، بنیادها، شرکت‌ها و دیگر اهداکننده‌ها ایجاد شد. این صندوق به توسعه فعالیت‌های اهداکننده‌ها و اجرای برنامه‌های خیرخواهانه کمک می‌کند.

علاوه بر آن یک چهارچوب قانونی و اجرایی برای بخش بشردوستانه در روسیه ایجاد شد که به فراهم کردن امکان تحصیلات پیشرفته و بالا بردن آگاهی عمومی می‌پرداخت. در سال ۱۹۹۸، پنج سازمان بشردوستانه روسی و آمریکایی شامل بنیادهای آمریکایی و روسی، فروم اهداکنندگان روسی^۲ (RDF) را به عنوان یک سازمان غیردولتی رسمی بنیان‌گذاری کردند. این فروم به سرعت رشد یافت و شامل ۵۰ عضو روسی و غیرروسی شد. مأموریت RDF بالا بردن مزایای کمک‌های مالی سازمان‌دهی شده بود که هدفشان توسعه جامعه مدنی و دموکراتیک روسیه است.

بعد از سال ۲۰۰۰ این کمک‌ها با خصوصی‌سازی شرکت‌های دولتی و جلوگیری از تجمع ثروت‌های عظیم توسط "حزب‌های طرفدار حکومت" (الیگاشی) و یا دیگر کارآفرینان به سرعت افزایش یافت. شرکت‌های خصوصی با ارائه سرویس‌های اجتماعی خود جایگزین نقش شرکت‌های دولتی شدند. علاوه بر آن برخی بنیادهای خصوصی بر اساس افراد و خانواده‌های ثروتمند ایجاد شدند که از شرکت‌ها متمایز بودند. این بنیادهای خصوصی به عنوان سازمان‌های غیرانتفاعی و سکولاری که به ایجاد کمک‌های مالی و یا اجرای برنامه‌های کمک‌های مالی می‌پردازند، تعریف شده‌اند.

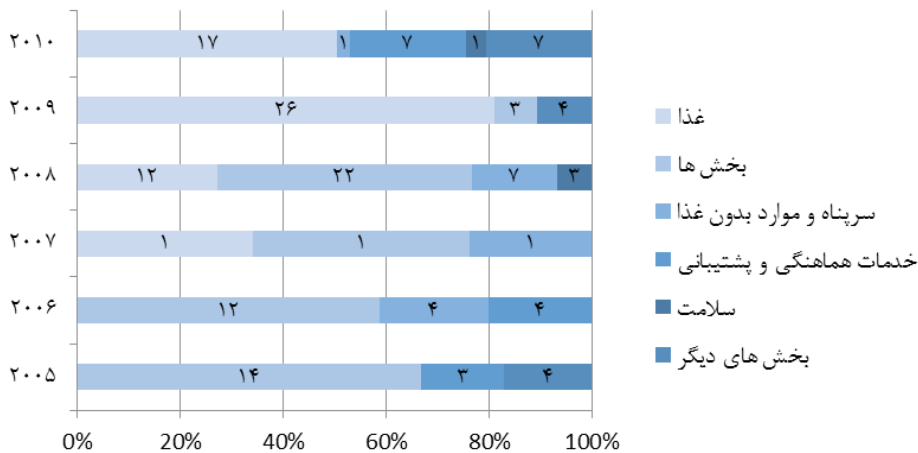
در پایان سال ۲۰۰۶ روس‌ها بیش از ۲۰ بنیاد را پایه‌گذاری کردند که کمک‌های مالی برجسته‌ای را ارائه می‌دادند مانند صندوق خیریه بلاذیمیرپوتین که براساس ثروت

1. Charities Aid Fund

2. Russian Donors Forum

Norilsk Nickel and Rosbank بود. این بنیاد برای فعالیت‌های فرهنگی راه‌اندازی شد. اساساً شرکت‌های خصوصی روسیه ابتدا به روی حمایت از هنر، کلیسای ارتودوکس، یتیم‌خانه‌ها، سلامت کودکان تمرکز کرده بودند [۲۲].

فعالیت‌های بشردوستانه‌ای را که کشور روسیه از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ در زمینه‌های مختلف انجام داده است در شکل ۳-۱ نشان داده شده است [۲۳].

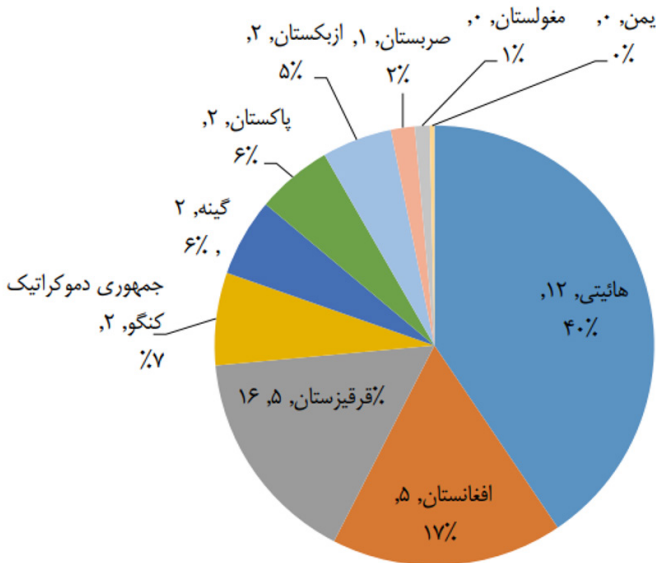
شکل ۳-۱) زمینه‌های فعالیت‌های بشردوستانه کشور روسیه از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰

در سال ۲۰۱۰، ده کشور دریافت‌کننده کمک‌های بشردوستانه از روسیه عبارت‌اند از هائیتی، افغانستان، قرقیزستان، جمهوری دموکراتیک کنگو، گینه، پاکستان، ازبکستان، صربستان، مغولستان، یمن که اطلاعات مربوط به آن در جدول ۳-۱ و شکل ۳-۲ نشان داده شده است:

جدول ۳-۱) ده کشور دریافت‌کننده کمک‌های بشردوستانه از روسیه (بر اساس میلیون دلار)

US\$m	۲۰۱۰
۱۱,۹	هائیتی
۵,۰	افغانستان
۴,۷	قرقیزستان

US\$m	۲۰۱۰
۲,۰	جمهوری دموکراتیک کنگو
۱,۷	گینه
۱,۶	پاکستان
۱,۵	ازبکستان
۰,۵	صربستان
۰,۳	مغولستان
۰,۱	یمن

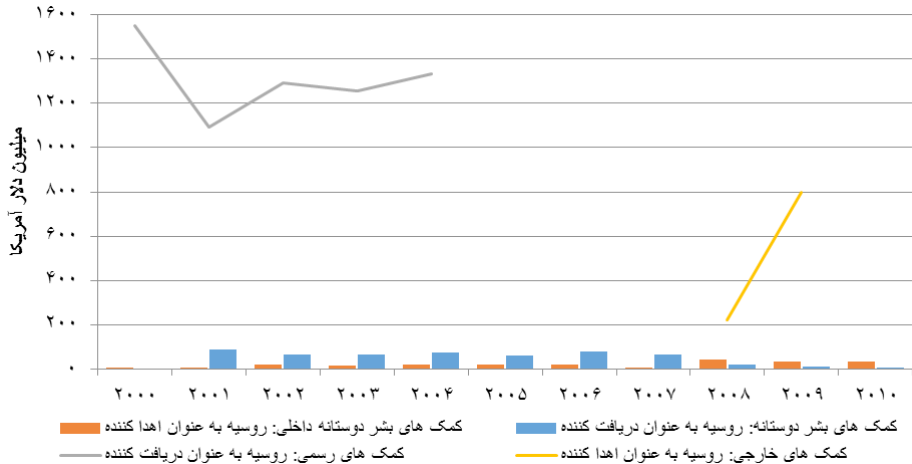

شکل ۳-۲ ده کشور دریافت‌کننده کمک‌های بشردوستانه از روسیه (بر اساس میلیون دلار)

در میان کشورهای دنیا یک گروه کوچک از کشورها وجود دارد که در دهه اخیر کمک‌های مالی از کشورهای مختلف دریافت می‌کنند و هم به کشورهای مختلف کمک‌های مالی اهدا می‌کنند. این گروه به عنوان اعضای کمک‌کننده‌های فعال در زمینه بشردوستی محسوب می‌شوند. این گروه شامل کشورهای: برزیل، روسیه، هلند،

فصل سوم- روند توسعه و وضعیت موجود کمک‌های بشردوستانه و غیرانتفاعی کشور روسیه / ۶۱

چین و افریقای جنوبی است. روند کشور روسیه از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ در زمینه دریافت و یا اهدا کمک‌های بشردوستانه در شکل ۳-۳ نشان داده شده است [۲۳].

شکل ۳-۳) روند کشور روسیه از سال ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۰ در زمینه دریافت و یا اهدا کمک‌های بشردوستانه (بر اساس میلیون دلار)

۳-۳-۳- روند توسعه و اصلاحات قوانین

۳-۳-۱- روند اصلاحات قانون مدنی

قانون مدنی روسیه در سال ۱۹۹۴ میلادی توسط مجلس دوما تصویب شده است و در سال ۱۹۹۵ این قانون اجرا شده است. قانون مدنی روسیه از قوانین روم سرچشمه گرفته است. در قرن‌های ۱۸ و ۱۹ میلادی تحت تأثیر هنجارهای آلمانی و هلندی بوده است.

این قانون دارای چهار بخش است:

۱. مقررات عمومی
۲. تعهدات خاص
۳. قوانین جانشین
۴. قوانین فعالیت‌های فکری افراد

در طی این سال‌ها قانون مدنی روسیه ۷۷ مرتبه در بخش‌های مختلف اصلاح شده

است [۲۸].

۳-۳-۲- روند اصلاحات قانون بودجه (قوانین مربوط به امور مالی و مالیاتی)

این قانون در سال ۱۹۹۸ توسط مجلس دوما تصویب شده است و در سال ۱۹۹۸ نیز اجرا شده است. به طور کلی این قانون شامل همه قوانین و مقررات در زمینه امور مالی است. این قانون از سال تصویب تاکنون ۴۴ مرتبه اصلاح شده است [۲۹].

۳-۳-۳- روند اصلاحات قوانین فدرال سازمان‌های خیرخواهانه

– قانون فدرال با شماره ۹۴-FZ در مجلس دوما در تاریخ هفتم ژوئیه سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در چهارم ژوئیه سال ۲۰۰۳ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه فعالیت‌ها و اهداف خیرخواهانه است.

– قانون فدرال با شماره ۳۱-FZ در مجلس دوما در تاریخ هفتم ژوئیه سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در مارس سال ۲۰۰۲ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه تجدید نظر در زمینه ثبت یا عدم ثبت سازمان‌های خیرخواهانه است.

– قانون فدرال با شماره ۱۱۲-FZ در مجلس دوما در تاریخ هفتم ژوئیه سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در بیست و پنجم ژوئیه سال ۲۰۰۲ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه وضعیت اموال سازمان خیریه در هنگام انحلال سازمان است.

– قانون فدرال با شماره ۱۲۲-FZ در مجلس دوما در تاریخ هفتم ژوئیه سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در بیست و دوم آگوست سال ۲۰۰۴ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه منابع تشکیل دهنده اموال سازمان‌های خیرخواهانه است.

– قانون فدرال با شماره ۳۱-FZ در مجلس دوما در تاریخ هفتم ژوئیه سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در بیست و یکم مارس سال ۲۰۰۲ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه کنترل بر عملکرد سازمان‌های خیرخواهانه و مسئولیت سازمان‌های خیرخواهانه است [۱۸].

۳-۳-۴- روند اصلاحات قوانین فدرال انجمن‌های عمومی

– قانون فدرال با شماره ۲۶-FZ در مجلس دوما در تاریخ چهاردهم آوریل سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در تاریخ دوازدهم مارس سال ۲۰۰۲ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه ایجاد، سازمان‌دهی مجدد، انحلال، ایجاد شعب انجمن‌های عمومی خاص، خیریه‌ها، واحدهای دادوستد است.

– قانون فدرال با شماره ۱۱۲-FZ در مجلس دوما در تاریخ چهاردهم آوریل سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در تاریخ بیست و پنجم ژولای سال ۲۰۰۲ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه محدودیت‌های تشکیل و حقوق انجمن‌های عمومی و توابع آن‌ها است.

– قانون فدرال با شماره ۲۶-FZ در مجلس دوما در تاریخ چهاردهم آوریل سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در تاریخ دوازدهم مارس سال ۲۰۰۲ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه تعداد نفرات بنیان‌گذاران انجمن‌های عمومی در زمان شکل‌گیری آن‌ها، حقوق و وظایف انجمن‌های عمومی در قبال استفاده از نامشان، کمک‌های مالی برای انجمن‌های عمومی که برای آماده‌سازی انتخابات شکل می‌گیرند، است.

– قانون فدرال با شماره ۵۸-FZ در مجلس دوما در تاریخ چهاردهم آوریل سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در تاریخ بیست و نهم ژوئن سال ۲۰۰۴ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه نحوه ثبت، اجازه ثبت، سازمان‌دهی مجدد و انحلال انجمن‌های عمومی است.

– قانون فدرال با شماره ۱۶۹-FZ در مجلس دوما در تاریخ چهاردهم آوریل سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در تاریخ هشتم دسامبر سال ۲۰۰۳ اصلاحاتی به روی آن انجام شده است این قانون در زمینه نحوه وظایف انجمن‌های عمومی، تعلیق فعالیت‌ها در صورت عمل نکردن به قوانین است.

– قانون فدرال با شماره ۳۱-FZ در مجلس دوما در تاریخ چهاردهم آوریل سال ۱۹۹۵ تصویب شده است و در تاریخ بیست یکم مارس سال ۲۰۰۲ اصلاحاتی به روی آن

انجام شده است.

۳-۴- وضعیت موجود کمک‌های بشردوستانه در روسیه

امروزه روسیه دارای بنیادها و برنامه‌های خیرخواهانه‌ای است که شامل حدود ۲۰۰ اهداکننده خارجی، ۱۰ بنیاد خانوادگی و خصوصی و حدود ۲۰ بنیاد اجتماعی هستند. هم‌زمان شرکت‌های اهداکننده کمک‌های مالی بسیاری را ارائه می‌دهند. شرکت‌ها می‌دانند که چگونه منافع اجتماعی می‌تواند به حفظ یک تصویر مثبت از آن‌ها در جامعه کمک کند. در این دوره شرکت‌ها تلاش کردند تا فعالیت‌های بشردوستانه خود را به صورت استراتژیک انجام دهند [۲۳].

۳-۵- وضعیت موجود بخش‌های غیرانتفاعی در روسیه

به طور کلی تعداد کل سازمان‌های غیرانتفاعی ثبت شده در وزارت دادگستری روسیه مطابق جدول ۳-۲ می‌باشد:

جدول ۳-۲) تعداد کل سازمان‌های غیرانتفاعی ثبت شده در وزارت دادگستری روسیه

تعداد کل سازمان‌های ثبت شده در وزارت دادگستری	نوع سازمان
۲۲۶۰۱۶	ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی
۱۳۵	شعب و دفاتر نماینده سازمان
۱	مراکز خودمختار ملی و فرهنگی
۱۴	دفاتر و سازمان‌های مذهبی خارجی
۱۵۶	سازمان‌های غیردولتی خارجی

با توجه به آمار به دست آمده از یک کاتالوگ وب-بیس در روسیه، منابع اینترنتی بخش‌های غیرانتفاعی در روسیه به شرح زیر می‌باشند:

– سازمان‌ها: سازمان‌هایی که به حفاظت از حقوق، محیط‌زیست و جوانان می‌پردازند (۲۵۶ لینک در زمینه سازمان‌ها).

- پروژه‌ها: پروژه‌های حقوق بشر، پروژه‌هایی در زمینه حقوق و آموزش (۷۷ لینک در زمینه پروژه‌ها)
- جوامع آنلاین: مانند اجلاس‌ها و انجمن‌ها (۵ لینک در زمینه جوامع آنلاین)
- کمک‌های مالی و پشتیبانی‌ها: این کمک‌ها شامل بنیادهای خیریه و مراکز پشتیبان سازمان‌های غیرانتفاعی است (۷۷ لینک در زمینه کمک‌های مالی و پشتیبانی‌ها)
- اطلاعات: اطلاعاتی در زمینه کتابخانه‌ها، انتشارات، پژوهش‌ها (۴۵ لینک اطلاعاتی)
- آموزش و پرورش: شامل سمینارها، کارآموزی‌ها، واحدهای آموزشی برای سازمان‌های غیرانتفاعی (۶ لینک مرتبط با آموزش و پرورش)
- در بخش کمک‌های مالی و پشتیبانی‌ها تعداد بنیادهای خیریه ۵۳ عدد و مراکز پشتیبان سازمان‌های غیردولتی ۲۴ عدد بیان شده است [۲۴].
- فعالیت‌های بشردوستانه روسیه از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ در بخش‌های سازمانی مطابق جدول ۳-۳ است [۲۳].

جدول ۳-۳ (۳) فعالیت‌های بشردوستانه روسیه در بخش‌های سازمانی از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰

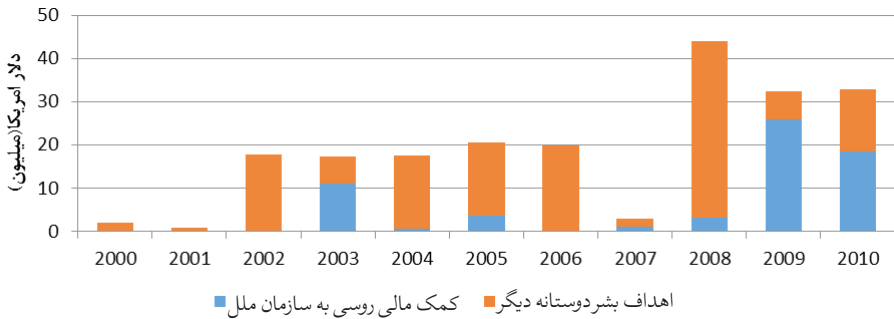
بخش‌ها	۲۰۰۵	۲۰۰۶	۲۰۰۷	۲۰۰۸	۲۰۰۹	۲۰۱۰
بخش‌های عمومی	۶۶٫۸٪	۱۰۰٫۰٪	۴۱٫۴٪	۶۸٫۲٪	۸٫۲٪	۲۷٫۰٪
جوامع مدنی و سازمان‌های غیردولتی			۲۴٫۴٪			
کمک‌های چندجانبه	۳۳٫۲٪		۳۴٫۲٪	۳۱٫۸٪	۹۱٫۸٪	۷۳٫۰٪
صندوق‌های پاسخ‌گو به ضرورت‌ها						۸٫۳٪

سازمان‌های بین‌المللی دریافت‌کننده کمک‌های بشردوستانه از روسیه و میزان کمک دریافتی آن‌ها برحسب میلیون دلار از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ در جدول ۳-۴ نشان داده شده است [۲۳].

جدول ۳-۴) میزان کمک‌های بشردوستانه روسیه به سازمان‌های بین‌المللی از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰

2005	US\$m	2006	US\$m	2007	US\$m	2008	US\$m	2009	US\$m	2010	US\$m
Bilateral (to affected government)	۱۳.۷	Bilateral (to affected government)	۲۰	Bilateral (to affected government)	۱۲	Bilateral (to affected government)	۳۰	WFP (برنامه خوراک جهانی)	۴۲۲	WFP (برنامه خوراک جهانی)	۱۷
OCHA (سازمان ملل) دفتر هماهنگی امور بشردوستانه	۳		NGOs (سازمان‌های غیرانتفاعی)	۰.۷	WFP (برنامه خوراک جهانی)	۱۹	UNHCR	۳.۵	Bilateral (to affected government)	۹	
UNICEF (مستوفی کودکان ایالات متحده)	۰.۳		WFP (برنامه خوراک جهانی)	۱	UNICEF (مستوفی کودکان ایالات متحده)	۳	Bilateral (to affected government)	۳.۶	CERF (برگزی بنیاد جهانی)	۲	
WHO (سازمان بهداشت جهانی)	۳.۵					UNICEF (مستوفی کودکان ایالات متحده)	۲	WHO (سازمان بهداشت جهانی)	۳		
								OCHA (دفتر هماهنگی امور بشردوستانه سازمان ملل)	۱.۷		
								UNICEF (مستوفی کودکان ایالات متحده)	۱		

با توجه به آمار به دست آمده، میزان کمک‌های مالی کشور روسیه به سازمان ملل در مقایسه با دیگر اهداف بشردوستانه در اوایل دهه اول سال ۲۰۰۰ بسیار کم و ناچیز بوده ولی به مرور زمان افزایش یافته و در سال‌ها ۲۰۰۹ و ۲۰۱۰ افزایش چشمگیری داشته است (شکل ۳-۴) [۲۳].

شکل ۳-۴) مقایسه میزان کمک‌های مالی روسیه به سازمان ملل با دیگر کمک‌های بشردوستانه از سال ۲۰۰۵ تا ۲۰۱۰ (بر اساس میلیون دلار)

۳-۶- مقایسه وضعیت کشور روسیه در حوزه وقف و امور خیریه با دیگر کشورها

شاخص بخشندگی در دنیا یک گزارش سالانه است که توسط بنیاد امور خیریه (CAF) با استفاده از داده‌های جمع‌آوری شده توسط شرکت تحقیقاتی گالوپ، منتشر می‌شود و به رتبه‌بندی بیش از ۱۴۰ کشور دنیا از نظر میزان خیر بودن مردم می‌پردازد. در این تحقیق حدود ۱۰۰۰ پرسشنامه در هر کشور میان گروه‌های نمونه توزیع می‌گردید. افراد منتخب در نمونه آماری به گونه‌ای انتخاب می‌شوند که تمامی مناطق (حتی مناطق روستایی) و طبقه‌های اجتماعی را شامل شوند. در کشورهای بزرگ‌تر مانند چین

و روسیه تعداد پرسشنامه‌ها به ۲۰۰۰ عدد افزایش یافت.

این پرسشنامه شامل سه سؤال اصلی است:

– آیا در ماه گذشته پولی به سازمان‌های خیریه اهدا نموده‌اند؟

– آیا فعالیت داوطلبانه‌ای در مؤسسات خیریه انجام می‌دهند؟

– آیا به افرادی که نیازمندان را نمی‌شناسند برای انجام کار خیر کمک می‌کنند؟

این شاخص براساس سه معیار کمک به خارجی‌ان، کمک مالی به خیریه‌ها و اختصاص زمان برای کار داوطلبانه تعریف شده است که کشور روسیه در رتبه‌بندی سال ۲۰۱۵ این گزارش رتبه هشتم را در جهان کسب کرده است.

مرکز پیشرفت جهانی^۱ در انستیتو هادسون برای اولین بار به معرفی و بررسی شاخص سهولت کمک‌های بشردوستانه^۲ ۶۴ کشور دنیا (۸۱٪ جمعیت جهان) در تمام قاره‌ها پرداخته است و میزان توانایی آن‌ها در ایجاد محیطی برای فعالیت‌های بشردوستانه را مورد مطالعه قرار داده است که کشور روسیه رتبه پنجاه ام را به خود اختصاص داده است. براساس سه شاخص میزان سهولت فعالیت بشردوستانه کشورها رتبه‌بندی شده است: (۱) سهولت ثبت نام و فعالیت سازمان‌های جامعه مدنی، (۲) سیاست‌های مالیاتی برای کسری، معافیت و امتیازهای مالیاتی، (۳) سهولت ارسال و دریافت پول نقد و کالا از مرزها [۲۵].

شاخص سهولت کمک‌های بشردوستانه یک معیار اولیه از میزان سهولت بخشندگی و کمک در داخل یک کشور یا فراتراز مرزهای آن کشور و کمک به تعداد کشورهای بیشتری است. فاکتورهای مختلفی بر میزان سهولت عملکرد بخش بشردوستانه در کشورها مؤثر است. ضوابط و قوانین مبادلات خارجی و کنترل سرمایه، کار را برای سازمان‌ها و افراد فعال در بخش بشردوستانه بین‌المللی دشوار می‌سازد.

این شاخص به کشورها امتیازی بین ۱ تا ۵ اختصاص می‌دهد که عدد ۱ معرف فضایی است که مانع فعالیت‌های بشردوستانه می‌شود و عدد ۵ مختص به فضای حامی فعالیت‌های بشردوستانه است. رتبه کشور روسیه در شاخص کلی سهولت

1. Center for Global Prosperity (CGP)

2. Index of Philanthropic Freedom

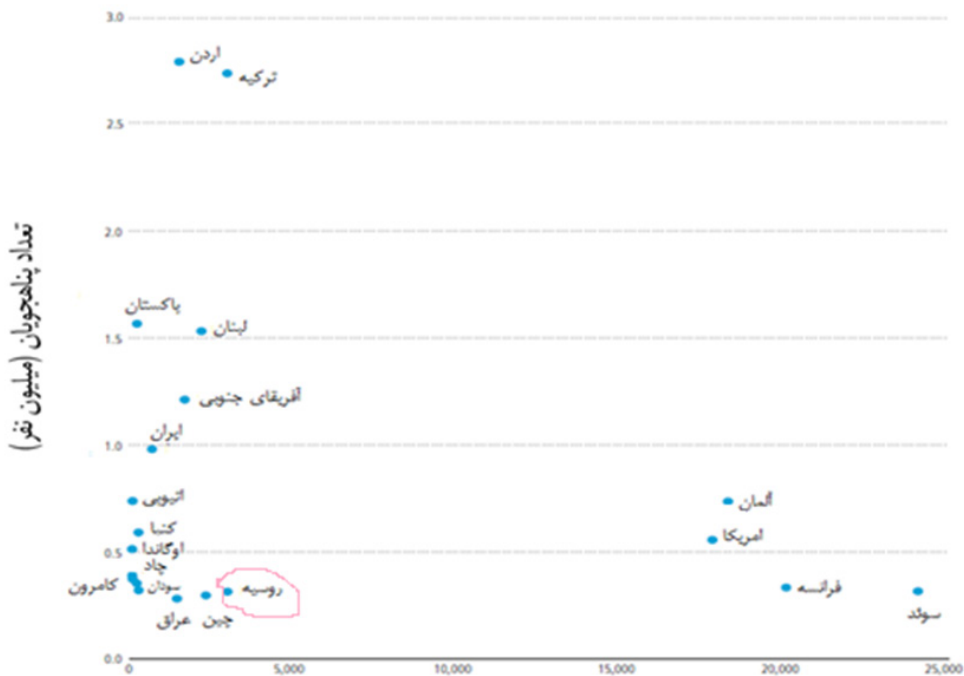
بخشندگی ۲,۹، سهولت ثبت نام و فعالیت سازمان های جامعه مدنی ۲,۴، سیاست های مالیاتی برای کسری، معافیت و امتیازهای مالیاتی ۳,۱ و سهولت ارسال و دریافت پول نقد و کالا از مرزها ۳,۳ است [۲۵].

به طور کلی مطابق با شاخص جهانی اهداکنندگان کشور روسیه دارای رتبه ۱۲۹ است. جدول ۳-۵ امتیازات کشور روسیه را مطابق با شاخص جهانی اهداکنندگان بیان می کند [۲۷].

جدول ۳-۵) امتیازات کشور روسیه مطابق با شاخص جهانی اهداکنندگان

شاخص جهانی اهداکنندگان	امتیاز کلی شاخص جهانی اهداکنندگان	کمک به بیگانگان	کمک های مالی	زمان انجام کارهای داوطلبانه
رتبه	۱۲۹	۱۳۰	۱۳۳	۷۵
درصد رتبه	٪۲۰	٪۳۲	٪۹	٪۱۹

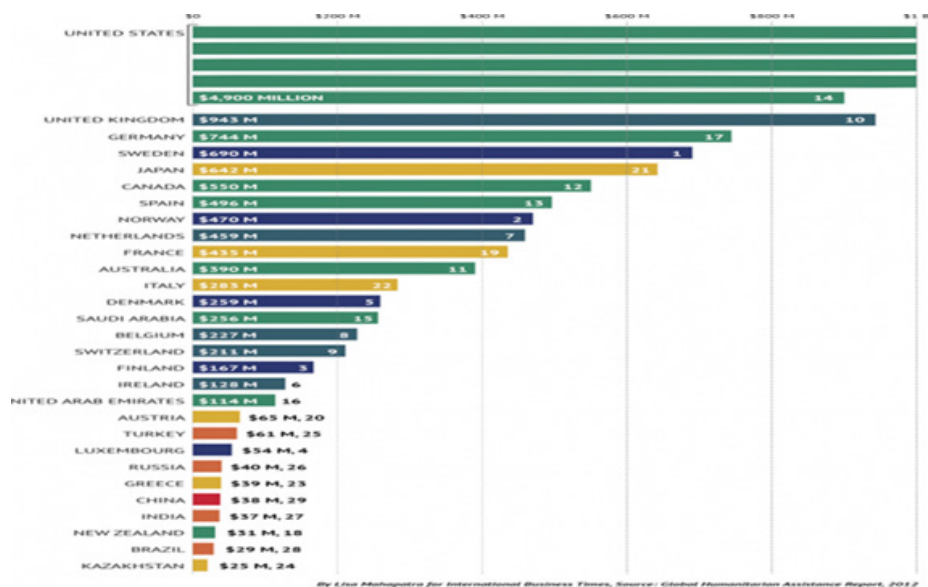
از نظر میزان پذیرش پناه جوو درآمد اختصاص داده شده به آن ها کشور روسیه در مقایسه با دیگر کشورهای فعال در زمینه کمک های بشردوستانه، از جایگاه متوسطی برخوردار است و تا حدودی توانسته است پناهجویان را بپذیرد [۲۶].

شکل ۳-۵) میزان درآمد سرانه اختصاص داده شده به پناهندگان

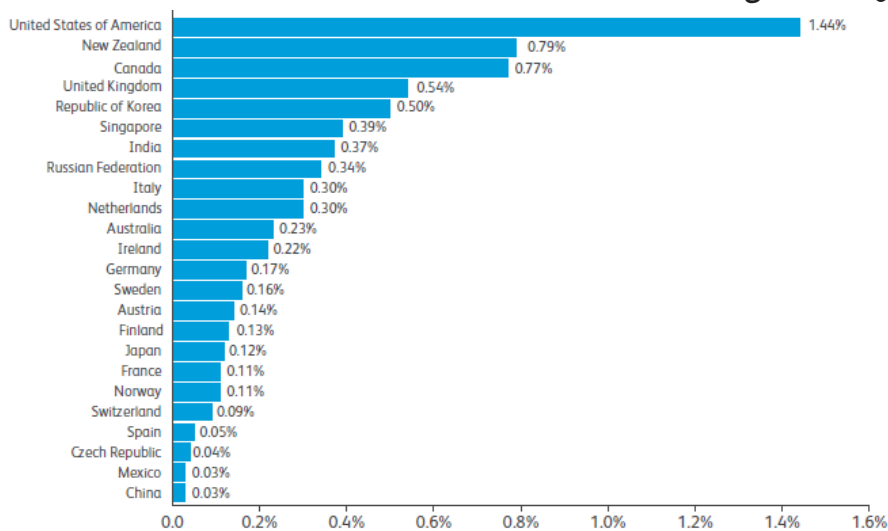
۳-۶-۱- حجم کمک‌های بشردوستانه در سال ۲۰۱۰

در شکل ۳-۶ حجم کمک‌های بشردوستانه در سال ۲۰۱۰ برحسب میلیون دلار برای کشورهای نخست در این زمینه نمایش داده شده است. همانطور که مشخص می‌باشد کشور فدرال روسیه با اختلاف در این جدول در مقام بیست و دوم قرار دارد. میزان کمک‌های کشور روسیه ۴۰ میلیون دلار در سال ۲۰۱۰ بوده است.

شکل ۳-۶) حجم کمک‌های بشردوستانه در سال ۲۰۱۰ (میلیون دلار)

با توجه به تحلیل‌های انجام‌شده در زمینه درصد تولید ناخالص داخلی اهداشده به سازمان‌های غیرانتفاعی توسط افراد در سال ۲۰۱۶ کشور روسیه با ۳۴٪ رتبه هشتم را به خود اختصاص داده است.

شکل ۳-۷) کمک‌های خیرخواهانه توسط افراد به عنوان درصد تولید ناخالص داخلی

۳-۷- مساجد شاخص روسیه

۳-۷-۱- مسجد قل شریف Qolsharif Mosque

ساختمان اصلی این مسجد به دست ایوان مخوف ویران شد، لذا اطلاعات چندانی درباره‌ی آن وجود ندارد. مسجد دو طبقه‌ی قل شریف، یک طبقه را به نیایش و یک طبقه را به موزه‌ی اسلامی خود اختصاص داده است. گنبد مرکزی این مسجد ۳۹ متر و چهار مناره‌ی اصلی آن ۵۷ متر ارتفاع دارند. در بیست و یک فوریه سال ۱۹۹۶ به درخواست مینتیمرشایمیف رئیس جمهور تاتارستان بازسازی مسجد آغاز شد و در جولای سال ۲۰۰۵ در دوره‌ی جشن‌های هزاره‌ی قازان رسماً افتتاح شد.

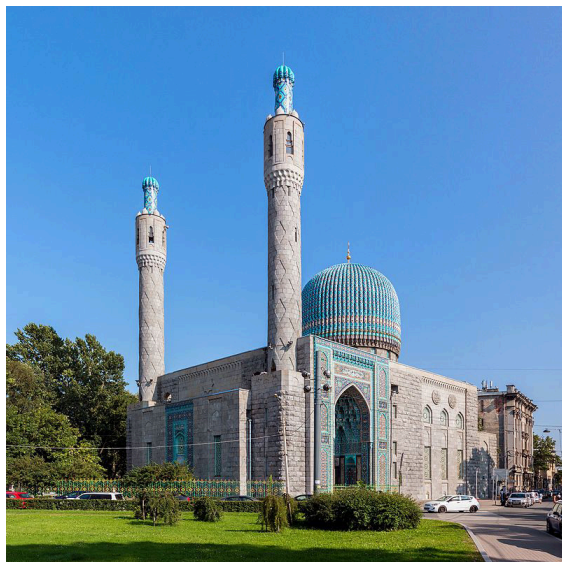
شکل ۳-۸) مسجد قل شریف

مسجد قل شریف موجب شده تا تشکیلات کاخ، امروزه سمبولی از یک توازن چند فرهنگی در میان چند نژادی تاتارستان باشد، و نیز مدعی بزرگ‌ترین مسجد در اروپای شرقی شود. ساخت این مسجد نه تنها وضعیت کرملین را در شهر، بلکه حتی تجسم هنری از کلیه مراکز تاریخی شهر را نیز تغییر داده است، و در نتیجه مبدل به نقطه تحولی

آشکارا در تاریخ سرزمین تاتار شده است. مسجد قل شریف جدید تنها یک مسجد نیست، و حتی مسجد اصلی کازان و استان آن به شمار نمی رود، بلکه سنبل تازه از شهر کازان و تاتارستان است، و مرکز جلب توجه تاتارها از سراسر جهان می باشد. مجتمع مسجد قل شریف بیشتر یک مرکز فرهنگی، آموزشی و علمی است تا مذهبی. از سال ۲۰۰۹، این مسجد به دومین مسجد بزرگ در اروپا (به استثنای ترکیه) پس از مسجد گنبد مرکزی گروزنی شهرت یافته است. ساختمان اصلی این مسجد در قرن ۱۶ در کاخ کرملین ساخته شد، و جایگاهی برای مسلمین می باشد.

۳-۷-۲- مسجد سن پترزبورگ

هنگامی که در سال ۱۹۱۳ مسجد سن پترزبورگ در روسیه افتتاح شد؛ بزرگترین مسجد در اروپا محسوب می شد، با مناره‌هایی به ارتفاع ۹۴ متر و گنبدی جذاب که ۳۹ متر ارتفاع دارد. این مسجد در مرکز شهر سن پترزبورگ و در ساحل رودخانه واقع شده، گنبد لاجوردی رنگ آن از روی پل تثلیث بر روی رودخانه نوا (روسیه) قابل رویت می باشد. این مسجد بزرگ، می تواند پذیرای پنج هزار نمازگزار روسی باشد.

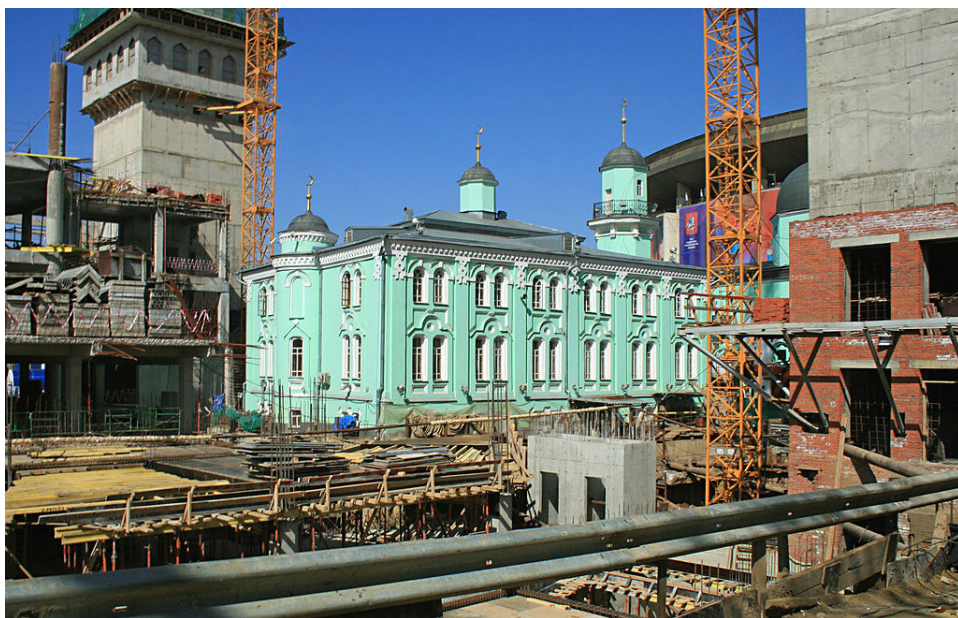

شکل ۳-۹) مسجد سن پترزبورگ

۳-۷-۳- مسجد جامع مسکو

مسجد جامع مسکو نام مسجدی تاریخی و قدیمی در کلانشهر مسکو واقع در پایتخت فدراسیون روسیه می‌باشد، که در سال ۱۹۰۴ میلادی توسط معمار نیکولای ژوکوف بنیان‌گذاری شده است. این مسجد یکی از چهار مسجد فعال در مسکو می‌بود. مسجد جامع مسکو در نزدیک خیابان المپیک و در اطراف ورزشگاه سرپوشیده المپیک در مرکز مسکو واقع شده بود. این مسجد در دوران فعالیتش به عنوان مسجد مرکزی مسلمانان در روسیه شناخته می‌شد. همچنین گاهی اوقات مسجد جامع مسکو؛ مسجد تاتار نیز نامیده می‌شد، زیرا اغلب کسانی که از مسجد جامع مسکو برای عبادت استفاده می‌کردند را اقوام تاتار تشکیل می‌دادند. مسجد جامع در ژوئن سال ۲۰۰۸ میلادی به عنوان یک اثر وارد میراث فرهنگی روسیه شد ولی در پایان همان سال از فهرست میراث فرهنگی برداشته شد که به دنبال آن در سال ۲۰۱۱ بنا بر تصمیمات بحث برانگیزی مسجد تخریب شد، که این نخستین تخریب یک بنای مذهبی در مسکو بعد از سال ۱۹۷۸ بود.

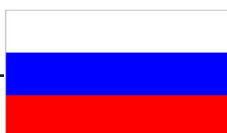
شکل ۳-۱۰) مسجد جامع مسکو

سرانجام در سال ۲۰۱۵ عملیات ساختمان جدید این مسجد پس از ۱۰۰ سال به اتمام رسید و با حضور ولادیمیر پوتین و جمعی از نمایندگان کشورهای اسلامی افتتاح شد. این مسجد در ۳۱ هزار متر مربع مساحت و در ۶۶ طبقه احداث شده و گنجایش پذیرایی ۱۰ هزار نفر در درون و دست کم ۱۰ هزار نفر در محوطه خود را دارا می باشد. هزینه ساخت این مسجد نزدیک ۱۵۰۰ میلیون یورو بوده است.

افصل چهارم |

نگاشت نهادی نظام مدیریت وقف و امور خیریه در کشور روسیه

۴- نگاشت نهادی نظام مدیریت وقف و امور خیریه در کشور روسیه

۴-۱- مقدمه

یکی از موضوعات مهم برای شناخت وضعیت وقف و امور خیریه در کشورهای مختلف شناخت ساختار و بازیگران فعال در این حوزه است. این موضوع از آن جهت مورد اهمیت است که با شناخت انواع بازیگران فعال در زمینه‌های مختلف و بررسی و تحلیل نوع فعالیت‌هایی که انجام می‌دهند، می‌توان از دستاوردهای هر یک از این بازیگران استفاده کرد و از تجربیات ناموفق آن‌ها دوری جست.

در این فصل پس از معرفی انواع کنشگران فعال در حوزه وقف و امور خیریه، به شناسایی و تحلیل بازیگران مختلف با توجه به نقشی که در وقف و امور خیریه کشور روسیه ایفا می‌کنند، پرداخته شده است. سپس نگاشت نهادی تمامی این بازیگران به همراه نوع ارتباطات آن ترسیم شده است و پس از آن، هر یک از این بازیگران و مجموعه فعالیت‌ها، اهداف، مأموریت، چشم‌انداز، ساختار و... آن‌ها مورد تحلیل قرار می‌گیرد.

۴-۲- انواع کنشگران فعال در حوزه وقف و امور خیریه

کنشگر، عبارت است از فرد، گروه و یا سازمانی که می‌تواند بر ورودی‌ها (منابع) و یا بروندادهای یک سیستم تأثیر بگذارد و یا از خروجی‌ها و بروندادهای آن (خدمات، محصولات، پیامدها و...) تأثیرپذیرد. در این گزارش کنشگران به چهار دسته اصلی تقسیم می‌شوند:

۴-۲-۱- سیاست‌گذار

یک سیاست‌گذار نهادی است که برنامه‌هایی که باید توسط دولت، کسب‌وکارها و غیره دنبال شود را تعیین می‌کند.

سیاست‌گذاری به صورت فرآیندی تعریف شده است که به واسطه آن دولت به منظور ارائه پیامد (تغییرات مطلوب در دنیای واقعی)، چشم‌انداز سیاسی خود را به برنامه عمل تبدیل می‌کند. لذا سیاست‌گذاری، کارکرد اصلی هر دولت هست. به طور کل، سیاست می‌تواند شکل‌های مختلفی به خود بگیرد مانند سیاست‌های غیرمداخله‌ای، تنظیم، تشویق تغییرات داوطلبانه (مانند کمک‌های مالی) و ارائه خدمات عمومی. براین اساس نهادهای سیاست‌گذار در حوزه وقف و امور خیریه در کشور روسیه شامل: رئیس‌جمهور، نخست‌وزیر، وزارت دارایی و وزارت دادگستری است.

۴-۲-۲- تنظیم‌گر

تنظیم مجموعه گوناگونی از ابزارهاست که به واسطه آن دولت نیازمندی‌های شرکت‌ها و مردم را تنظیم می‌کند. کارکردهای تنظیم‌کننده بنا به دلایل گوناگونی به وجود آمده‌اند از جمله:

– تعیین حقوق و مسئولیت‌های هر یک از موجودیت‌های جامعه به منظور تحقق اهداف توسعه پایدار

– تنظیم استانداردهای صنعتی

– جمع‌آوری مالیات‌ها و دیگر درآمدها و ...

به منظور درک بهتر کارکردهای تنظیم‌گر، بررسی انواع روش‌های تنظیمی مفید خواهد بود. به صورت کلی انواع تنظیمات عبارت‌اند از:

– فرمان و کنترل^۱: تنظیم دستور و کنترل نوعاً وضع / تحمیل استانداردهای حمایت‌شده توسط مصوبات قانونی است، هرگاه استانداردها سازگار نباشند. بنابراین، قانون به عنوان منع یا اجبار فعالیت‌های معینی به کار می‌رود. استانداردها می‌تواند از طریق قانون‌گذاری یا تنظیم‌کنندگانی که به واسطه فرآیند تنظیم برای تعریف قانون مشروعیت

1. command and control

دارند، تنظیم شود.

– خود-تنظیمی^۱: این رویکرد می‌تواند به عنوان نوعی از نسخه خود انجामी^۲ رویکرد دستور و کنترل تلقی شود. در این مورد، اغلب انجمن‌های تجاری یا کسب و کار تشکیل شده که قوانین عملکرد را ایجاد، کنترل و اجرا می‌کنند. به عنوان یک قانون، خودتنظیمی اغلب به عنوان یک روش کسب و کار دیده می‌شود که اقدام انحصاری به منظور جلوگیری از مداخله دولت انجام می‌دهد. مزایای این رویکرد شامل سطح بالایی تعهد کسب و کارها و ماهیت جامع قوانین تنظیم شده است. به علاوه، این رویکرد منعطف‌تر از رویکرد دستور و کنترل بوده چراکه به قانون‌گذاری نیازی ندارد. از سویی دیگر، خودتنظیمی می‌تواند به صورت یک رویکرد غیردموکراتیک، محدود به بررسی دقیق بیرونی و در معرض سوءاستفاده توسط کسانی که با اهداف مختلف قوانین را تنظیم می‌کنند، دیده شود. در کمترین سطح، خودتنظیمی همواره در معرض چالش‌های منتج شده از علاقه‌های بیرونی کسانی که فکر می‌کنند استانداردها و قوانین به سمت کاهش تأثیر فعالیت‌های غیرمطلوب تنظیم نشده است، قرار دارد.

– تنظیم مبتنی بر تشویق^۳: یک تشویق، سیاست، قانون، مکانیسم قیمت، یا رویه‌ای است که به دنبال تعدیل رفتار افراد یا شرکت‌ها به واسطه تغییر در هزینه‌ها یا سودهای حاشیه‌ای مرتبط با تصمیم یا فعالیت خاص هست. از یک سو، می‌توان گفت که تمامی تنظیمات بر مبنای تشویق است چراکه تنظیم از طریق مفهوم پایه جریمه برای رفتارهای "بد" و پاداش برای رفتارهای "خوب" عمل می‌کند. تنظیم مبتنی بر تشویق سعی دارد به منظور کاهش هزینه‌ها و بهبود خدمات، برنامه سودمند با سودهای زیاد را پاداش دهد. هدف عمده این است که تنظیم شده فعالیت‌های غیرمطلوب خود را از طریق تحمیل / وضع مالیات و کمک‌های مالی محدود یا متوقف کند. برای به‌کارگیری این رویکرد، گام‌های اصلی شامل انتخاب واحدهای اندازه‌گیری، تعیین خط مبنا، انتخاب اهداف برای بهبود و / یا نگهداری و سپس اجرای تشویق‌ها و

1. self-regulation

2. do-it-yourself

3. incentive-based regulation

جریمه‌ها هست. یکی از انواع تنظیمات مبتنی بر تشویق، تنظیم مبتنی بر عملکرد^۱ (PBR) است که تشویق‌ها ملزم به بهبود در عملکرد مطلوب، کاهش قیمت و بهبود در کیفیت خدمات هست. به علاوه، PBR بیشتر به استانداردهای عملکرد خارجی متکی است و کمتر به فعالیت‌های خاص شرکت حساس است. مزایای PBR این است که به بهبود در بهره‌برداری شرکت‌ها، کاهش هزینه‌های نگهداری و عملیات و بهبود در پایایی سیستم کمک می‌کند. طرح تنبیه و تشویق به صورت مکانیکی عمل می‌کند. بنابراین کاهش در حوزه صلاح‌دید تنظیمی، در مقابل امکان تسخیر در فرآیند تنظیم را کاهش می‌دهد. به علاوه این رویکرد، انعطاف‌پذیری در تصمیم‌گیری شرکت، که آیا از قانون تبعیت کند یا جریمه بپردازد، را فراهم می‌کند. اگرچه به عنوان یکی از معایب این روش، می‌توان به ایجاد قوانین بسیار پیچیده و غیر منعطف که واقعیت‌های بازار در آن لحاظ نشده است، اشاره کرد. از مفروضات اصلی این رویکرد، عقلانیت اقتصادی است که لزوماً در همه موارد یافت نمی‌شود. همچنین، گاهی اوقات پیش‌بینی تأثیر این نوع رویکرد مشکل است. به عنوان مثال، رفتار "بد"، مانند آلودگی، می‌تواند پاداش بگیرد اگر که قوانین به طور صحیح تنظیم نشده باشند.

براین اساس نهادهای تنظیم‌کننده، در حوزه وقف و امور خیریه در کشور روسیه شامل: بخش سازمان‌های غیرانتفاعی وزارت دادگستری، شعب منطقه‌ای برای ثبت سازمان‌ها، سرویس مالیاتی و سرویس نظارت امور مالی است.

۴-۲-۳- تسهیل‌گر

سازمان‌های محلی یا بین‌المللی هستند که معمولاً توسط دولت سرمایه‌گذاری می‌شوند و هدف آن توسعه و بهبود بازار خدمات هست. یک تسهیل‌کننده، تأمین‌کنندگان خدمات را از طریق انجام فعالیت‌های خدماتی جدید، ارتقاء تجارب مفید و ایجاد ظرفیت حمایت می‌کند. کارکردهای دیگر یک تسهیل‌کننده شامل ارزیابی خارجی تأثیر تأمین‌کنندگان خدمات، تضمین خدمات و حمایت برای محیط سیاسی

1. Performance-based regulation

بهرتر هست. عمل تسهیل، کارکردی است که به طور معمول توسط سازمان های توسعه گرا انجام شده و می تواند شامل سازمان های غیردولتی و کارفرمایان و عامل های دولتی باشد. علاوه بر موارد مذکور در حوزه وقف و امور خیریه فراهم آوردن دیتابییسی از مجموعه خیریه ها و یا انجام خدمات مشاوره ای برای مؤسسات خیریه نیز می تواند به عنوان کارکردهای تسهیل کنندگان در نظر گرفت.

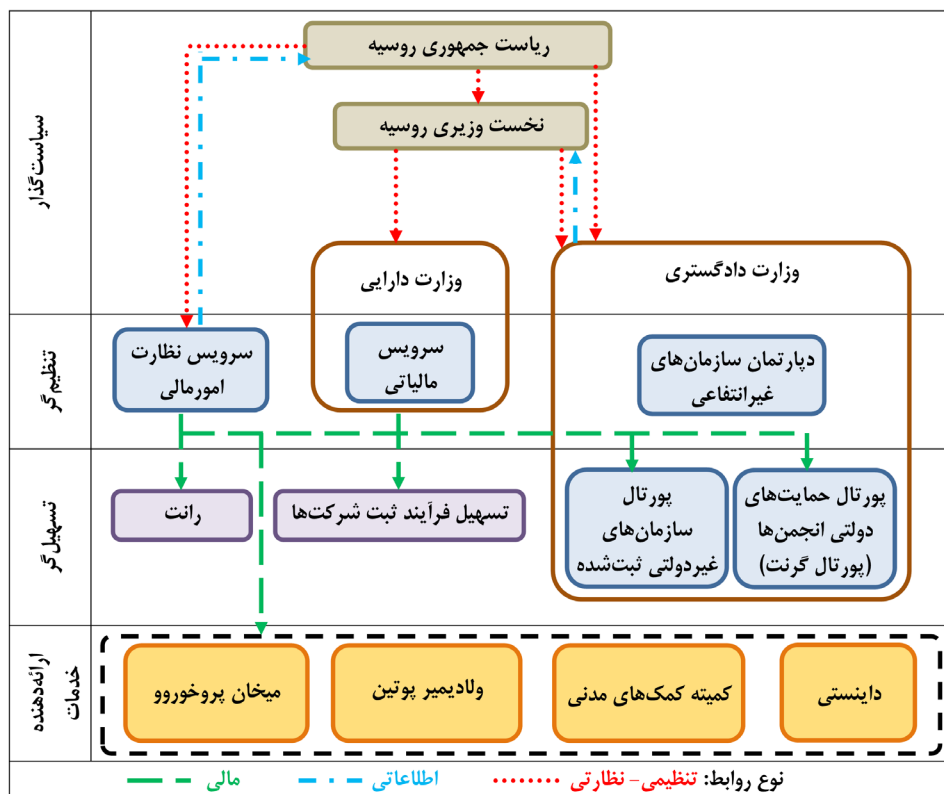
براین اساس نهادهای تسهیل کننده، در حوزه وقف و امور خیریه در کشور روسیه شامل: سایت راهنمای سازمان های غیرانتفاعی به نام رانت، تسهیل فرآیندهای ثبت شرکت ها و پایگاه داده کلیه سازمان های غیردولتی ثبت شده در وزارت دادگستری هستند.

۴-۲-۴ - ارائه دهنده خدمات

تأمین کننده خدمات آموزشی و پژوهشی شامل دانشگاه ها، پژوهشگاه ها و مؤسساتی هستند که در زمینه آموزش و پژوهش در حوزه وقف و امور خیریه فعالیت می کنند. ضمناً مؤسسات خیریه ای که وظیفه جمع آوری کمک های مردمی و صرف این کمک ها در میان افراد هدف را دارند نیز به عنوان ارائه کنندگان خدمات شناخته می شوند [۴۱] در کشور روسیه ارائه دهندگان خدمات بنیاد میخان پروخوروو، ولادیمیر پوتین، کمیته کمک های مدنی، بنیاد وقفی Dynasty هستند.

۴-۳ - نگاشت نهادی نظام مدیریت وقف و امور خیریه

همانطور که در بخش پیشین اشاره شد، نهادهای مختلفی با نقش های متفاوت در حوزه وقف و امور خیریه در کشور روسیه فعالیت می نمایند؛ ابتدا نگاشت نهادی مربوط به این کنشگران در شکل (۴-۱) نشان داده شده است و سپس نهادهای سیاست گذار، تنظیم گر، تسهیل گر و ارائه دهنده خدمات در موضوعات مختلف در حوزه وقف و امور خیریه، مورد تحلیل قرار گرفته اند.

شکل ۴-۱) نگاشت نهادی نظام مدیریت وقف و امور خیریه در کشور روسیه

۴-۳-۱- ریاست جمهوری و نخست وزیری

قوه مجریه روسیه متشکل از رئیس جمهور و یک کابینه به رهبری نخست وزیر و معاونین وی و وزراء است. نخست وزیر، معاونین وی و وزراء همگی توسط رئیس جمهور منصوب شده و فقط نخست وزیر توسط مجلس دوما هم تایید می‌شود. رئیس جمهور در روسیه وظایفی مختلفی را بر عهده دارد که در ادامه بدان اشاره شده است. ریاست دولت را بر عهده دارد؛ فرماندهی کل نیروهای مسلح و نیز مسئولیت تسلیحات هسته‌ای این کشور را بر عهده دارد؛ مسیر سیاست‌های داخلی و خارجی را معین می‌کند؛ مسئولیت اجرای قانون اساسی و احقاق حقوق شهروندان را بر عهده دارد؛ مسئولیت دفاع از حاکمیت روسیه را بر عهده دارد؛ نخست وزیر موظف است به طور

مستقیم به رئیس جمهور گزارش دهد؛ عزل و نصب نخست وزیر و وزیران کابینه را که باید رای موافق پارلمان را داشته باشند انجام می دهد؛ وزارت امور خارجه، وزارت دفاع، وزارت کشور، وزارت شرایط اضطراری و وزارت دادگستری مستقیماً به رئیس جمهور گزارش می دهند؛ تشکیلات ریاست جمهوری مستقر در کرملین را اداره می کند؛ رئیس جمهور حق دارد ریاست نشست های کابینه را بر عهده بگیرد ولی معمولاً این وظیفه را به نخست وزیر واگذار می کند؛ اعضای شورای امنیت روسیه را تعیین و فعالیت های آنها را کنترل می کند. شورای امنیت روسیه بر سیاست های دفاعی و امنیتی این کشور نظارت دارد؛ رئیس جمهور می تواند در صورتی که احساس کند امنیت ملی تهدید می شود حالت فوق العاده یا مقررات نظامی در کشور اعلام کند.

نخست وزیر در روسیه ریاست نشست های کابینه را بر عهده دارد؛ دفتر نخست وزیر روسیه در کاخی در مسکو واقع است که در روبروی کرملین قرار دارد؛ در صورتی که رئیس جمهور ناتوان شده و نتواند به مسئولیت هایش عمل کند نخست وزیر جای وی را می گیرد؛ وزارتخانه های غیر نظامی مانند وزارتخانه های آموزش و پرورش و بهداشت مستقیماً به نخست وزیر گزارش می دهند؛ سیاست خارجی و داخلی و نیز فرمان های ریاست جمهوری، قوانین و توافقنامه های بین المللی را اجرا می کند؛ نخست وزیر سیاست های اقتصادی و مالی را هماهنگ کرده و داریایی های فدرال را مدیریت می کند؛ بهای گاز، برق و حمل و نقل داخلی را تعیین می کند؛ نخست وزیر سیاست های مربوط به امور اجتماعی، کاری و مهاجرت را کنترل می کند.

۴-۳-۲- وزارت دادگستری

به طور کلی در نهادهای اجرایی روسیه، ریاست جمهور در رأس قرار دارد و سپس وزارتخانه ها، نمایندگی ها و سرویس های فدرال قرار می گیرند. یکی از این وزارتخانه ها، وزارت دادگستری است. این وزارت خانه توسط وزیر، معاون وزیر و هیئت مدیره اداره می شود. وزارت دادگستری مسئولیت تدوین و اجرای سیاست ها دولت در زمینه های زیر را دارد [۳۷]:

– سیستم های کیفری

– تدوین قوانین برای ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی شامل شعبه‌های بین‌المللی سازمان‌ها، سازمان‌های غیردولتی و غیرانتفاعی خارجی، انجمن‌های عمومی^۱، احزاب سیاسی، سازمان‌های مذهبی.

– اجرای قانون و کنترل قدرت در زمینه‌های ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی شامل شعبه‌های بین‌المللی سازمان‌ها، سازمان‌های غیردولتی و غیرانتفاعی خارجی، انجمن‌های عمومی^۲، احزاب سیاسی و سازمان‌های مذهبی.

– کنترل انطباق فعالیت‌های سازمان‌های غیرانتفاعی با اهداف منشور و قوانین فدراسیون روسیه

– کنترل و نظارت به روی سیستم اسناد رسمی و ثبت دولت از آمارهای حیاتی. ساختار واحدهای این وزارت خانه به صورت زیر است:

– بخش ثبت مقررات دپارتمان

– بخش سازمان دهی و کنترل

– بخش مقررات قانونی، تجزیه و کنترل در حوزه اجرای تحریم‌های جنایی و اعمال قضایی

– بخش سرویس‌های مدنی و انسانی

– بخش همکاری و حقوق بین‌الملل

– بخش حقوق کیفری و آیین‌نامه اداری

– بخش قانون اساسی و توسعه روابط فدرال و دولت خودمختار محلی

– بخش قوانین اقتصادی

– بخش اداری

– دپارتمان سازمان‌های غیرانتفاعی

– بخش کمک‌های قانونی و تعامل با سیستم قضایی

– بخش تصویب قانون

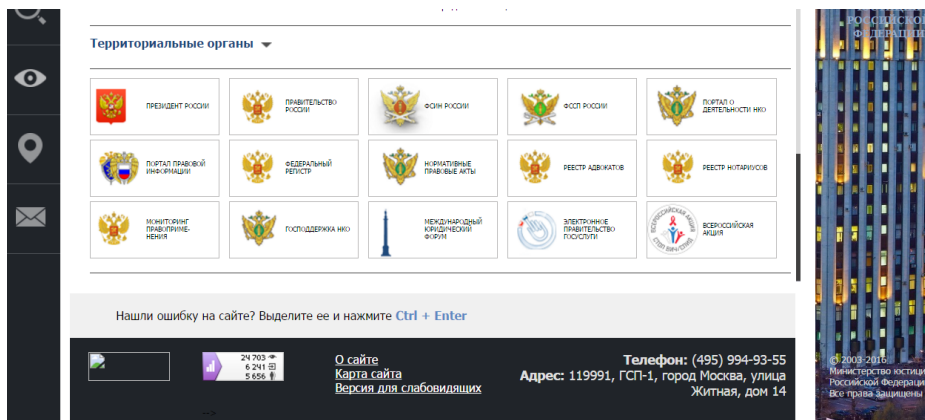
– دفتر نماینده فدراسیون روسیه در دادگاه حقوق بشر اروپا

1.Public association

2.Public association

– دستگاه خارجی وزارت دادگستری روسیه

علاوه بر آن در سایت وزارت دادگستری یک سری سازمان‌های تابعه معرفی شده است (شکل ۴-۲) که برخی از آن‌ها به بیان اطلاعاتی در زمینه حمایت دولت از سازمان‌های غیرانتفاعی و اطلاعات سازمان‌های غیرانتفاعی ثبت شده می‌پردازند.

شکل ۴-۲) پورتال‌های سازمان‌های تابعه وزارت دادگستری

۴-۳-۲-۱- پورتال سازمان‌های غیردولتی ثبت شده

سایت وزارت دادگستری دارای یک پایگاه داده عظیمی از کلیه سازمان‌های غیردولتی ثبت شده در این وزارت خانه است. این پورتال به عنوان یک تسهیل‌گر برای سازمان‌های غیردولتی و خیریه‌ها محسوب می‌شود. در این پایگاه داده نام سازمان، شکل سازمان، کد سازمان، تاریخ ثبت، منطقه‌ای که سازمان در آن قرار دارد و آدرس سازمان بیان شده است.

Министерство юстиции Российской Федерации

О деятельности некоммерческих организаций

Информационный портал
Министерства юстиции Российской Федерации

Регистрация Вход

Поиск по сайту

Информация о зарегистрированных некоммерческих организациях

Фильтры поиска позволяют ограничить представляемые на экране записи только теми, которые удовлетворяют значениям фильтров. Укажите значения фильтров и нажмите кнопку "Новый поиск". По умолчанию показаны только зарегистрированные организации

ФИЛЬТР ПОИСКА

Наименование НКО:

Орг-правовая форма: Статус:

Регион: Учетный №: ОГРН:

Новый поиск

ОРГАНИЗАЦИИ

Найдено записей: 226016 [1 - 10]

Реестр	Уч.№	Наименование	ОГРН	Дата ОГРН	Адрес	Форма	Регион	Статус
Некоммерческие организации	0514070005	Ассоциация крестьянских (фермерских) хозяйств Булынского района Республики Дагестан «Черкес»	1120500000653	17.04.2012	РД, г. Махачкала, ул. Ленина 66.	Ассоциация крестьянских (фермерских) хозяйств	Республика Дагестан	Зарегистрирована
Некоммерческие организации	5714040043	Львовское профессиональное образовательное учреждение Общероссийской общецелевой добровольной организации «Добровольное общество творческого содействия»	1025700517116	16.12.2002	303858, Орловская область, г. Львов, ул. Заплевская, д. 114	Учреждение	Орловская область	Зарегистрирована

Выводить по: 10 20 50 100 500

И> Информация

- Информация о зарегистрированных некоммерческих организациях
- Информация о филиалах и представительствах некоммерческих неправительственных организаций
- Информация о национально-культурных автономиях
- Информация о представительствах иностранных

شکل ۴-۳) تصویر پایگاه داده کلیه سازمان های غیردولتی ثبت شده در وزارت دادگستری بنا به آمار این پایگاه داده ۲۲۶۰۱۶ سازمان غیردولتی با فرم های مختلف در این وزارت خانه ثبت شده اند. افراد می توانند با داشتن هر یک از این مشخصات سازمان مورد نظر خود را در این سایت جستجو کرده و اطلاعات بیشتری از آن به دست بیاورند. جدول ۴-۱ اطلاعاتی را که می توان در مورد سازمان های غیرانتفاعی از طریق این پورتال بدست آورد را نشان می دهد. البته لازم به ذکر است این پورتال به زبان روسی می باشد و اطلاعات زیادی از آن قابل استخراج نیست.

جدول ۴-۱) اطلاعات ثبت شده در پورتال محلی ثبت سازمان ها غیرانتفاعی و فعالیت های آن ها

تعداد ثبت شده	اطلاعات ثبت شده	سازمان ها
۲۲۶۰۱۶	نام سازمان، شکل سازمان، کد سازمان، تاریخ ثبت، منطقه ای که سازمان در آن قرار دارد و آدرس سازمان	سازمان های غیردولتی
۱۳۵	ثبت، شماره تلفن، نام نمایندگی، شماره ثبت، تاریخ ثبت، نشانی، وضعیت ثبت	شعب و دفاتر نماینده سازمان های غیردولتی

تعداد ثبت شده	اطلاعات ثبت شده	سازمان ها
۱	-----	مراکز خودمختار ملی-فرهنگی
۱۴	نام، آدرس، منطقه، تاریخ ثبت، وضعیت ثبت، نوع دین	دفاتر سازمان های مذهبی خارجی
۱۵۶	نام سازمان، آدرس، شماره ثبت تاریخ ثبت، ساختار، منابع، هزینه، اهداف و انواع فعالیت ها	سازمان های غیردولتی خارجی

۴-۳-۲- دپارتمان سازمان های غیرانتفاعی

دپارتمان سازمان های غیرانتفاعی یکی از زیربخش های ساختاری وزارت دادگستری فدراسیون روسیه است. این دپارتمان با توجه به قانون اساسی روسیه، قوانین فدرالی، قوانین ریاست جمهوری فدراسیون روسیه، معاهدات بین المللی روسیه و اقدانات قانونی و نظارتی وزارت دادگستری روسیه راهبری می شود. اهم فعالیت های دپارتمان سازمان های غیرانتفاعی روسیه عبارتند از:

– اطمینان از اینکه قوانین و مقررات و هنجارهای روسیه در خصوص این دپارتمان به صورت مناسبی از قوانین بالادستی پیروی می کند و تناقضات و شکافی بین قوانین و مقررات وجود ندارد.

– اطمینان از عدم وجود مفاد قانونی دارای مفسده برای ثبت و نظارت بر سازمان های غیرانتفاعی مختلف اعم از دفاتر سازمان های بین المللی موجود در روسیه، سازمان های غیرانتفاعی و غیردولتی خارجی، انجمن های عمومی، احزاب سیاسی و سازمان های مذهبی

– ثبت نام و نظارت دولتی سازمان های غیرانتفاعی از قبیل دفاتر سازمان های بین المللی موجود در روسیه، سازمان های غیرانتفاعی و غیردولتی خارجی، انجمن های عمومی، احزاب سیاسی و سازمان های مذهبی

– سازماندهی و نظارت بر انطباق اهداف و ماموریت های فعالیت های سازمان های

غیرانتفاعی شامل دفاتر سازمان‌های بین‌المللی موجود در روسیه، سازمان‌های غیر انتفاعی و غیردولتی خارجی، انجمن‌های عمومی، احزاب سیاسی و سازمان‌های مذهبی با اهداف و ماموریت‌های درج شده در اساسنامه این سازمان‌ها از جمله فعالیت‌های وزارت دادگستری در زمینه سازمان‌های غیرانتفاعی، تصمیم‌گیری برای ثبت این سازمان‌ها در دولت است که در ادامه افرادی که می‌توانند این سازمان‌ها را ثبت کنند و محل این ثبت مشخص شده است.

۱. افرادی که می‌توانند ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی را درخواست کنند:

– قدرت‌های اجرایی دولت

– بنیان‌گذاران سازمان‌های غیرانتفاعی که ایجاد شده‌اند.

۲. بخش‌هایی از وزارت دادگستری که فعالیت‌های ثبت را می‌توانند انجام دهند [۳۷]:

– انجمن بین منطقه‌ای و محلی

– شعبه‌های منطقه‌ای و زیربخش‌های دیگر آن و احزاب سیاسی

– سازمان‌های مذهبی محلی

– سازمان‌های مذهبی متمرکز شده در سازمان مذهبی محلی

– سازمان‌های غیرانتفاعی دیگر که در یک فرایند خاص برای ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی فعالیت می‌کنند.

۴-۳-۲-۳- پورتال حمایت‌های دولتی انجمن‌ها (پورتال گونت)

این پورتال به پشتیبانی از سازمان‌های غیرانتفاعی که به توسعه موسسات جامعه مدنی و اجرای پروژه‌های اجتماعی در زمینه حمایت از حقوق و آزادی شهروندان فعالیت می‌کنند، می‌پردازد.

این پورتال به منظور اجرای دستور رئیس‌جمهور روسیه در سال ۲۰۱۶ در زمینه حمایت دولت از سازمان‌های غیرانتفاعی ایجاد شده است. سازمان‌های غیرانتفاعی می‌توانند اطلاعات لازم برای دریافت حمایت و کمک‌های مالی از جانب دولت را از طریق این پورتال بدست بیاورند.

این پورتال یک منبع اطلاعاتی است که برای پوشش دهی به برنامه‌های کمک‌های مالی دولت، عاملان فعالیت و فعالیت‌های رقابتی سازمان‌های غیردولتی که در پروژه‌های کمک‌های مالی ریاست جمهوری مشغول هستند، فعالیت می‌کنند (شکل ۴-۴).

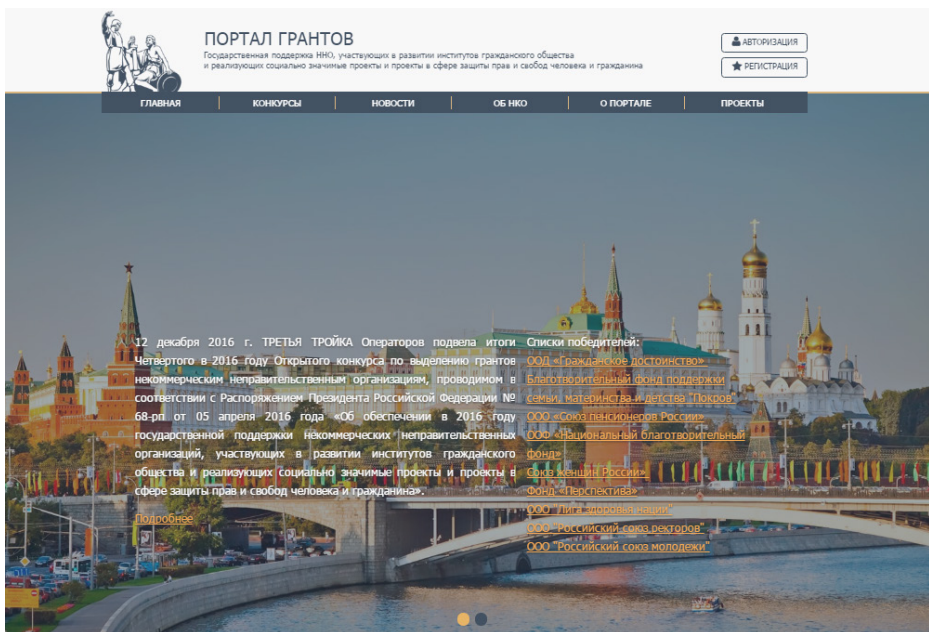
این پورتال با هدف ارائه اطلاعات زیر ایجاد شده است:

– اطلاعات عمومی در مورد رقابت‌های دولت

– اطلاعاتی در زمینه اجرا و نتایج پروژه‌های کمک‌های مالی

اطلاعاتی که به روی پورتال ارائه شده است برای گروه‌های زیر در نظر گرفته شده است:

- سازمان‌های غیردولتی
- ادارات
- شهروندان / عموم مردم
- ادارات خود مختار منطقه‌ای
- رسانه‌ها
- افراد / اشخاص حقوقی
- سازمان‌های مرتبط
- کسب و کارها
- اپراتورهای صدور کمک‌های مالی

شکل ۴-۴) تصویر پورتال گرنت

- برنامه کمک مالی دولت به سازمان‌های غیرانتفاعی به دستور ریاست جمهوری روسیه
- این دستور به پشتیبانی‌های مالی سازمان‌های غیرانتفاعی می‌پردازد و موجب توسعه موسسات جامعه مدنی و اجرای پروژه‌های اجتماعی در زمینه حمایت از حقوق و آزادی شهروندان می‌شود. مطابق با اطلاعات بدست آمده در سال ۲۰۱۶ یارانه‌ای حدود ۴،۵۸۹،۹۱۵ روبل برای کمک و پشتیبانی سازمان‌های غیرانتفاعی در نظر گرفته شده است. به منظور اینکه دولت بتواند تشخیص دهد که چه سازمان‌هایی می‌توانند از این یارانه برخوردار شوند، اقدامات و فرایندها زیر صورت می‌پذیرد:
۱. کمیسیونی رقابتی برای انتخاب درخواست‌کننده‌ها تشکیل می‌شود.
  ۲. تا قبل از ۱۶ دسامبر ۲۰۱۶، ۴ بار این کمیسیون تشکیل شده است.
  ۳. نتایج را براساس بررسی میزان تاثیر این سازمان‌ها به روی اجرای پروژه‌های اجتماعی در زمینه حمایت از حقوق و آزادی شهروندان اعلام می‌کنند.
  ۴. در انتها دفتر ریاست جمهوری روسیه با نتایج بدست آمده از رقابت موافقت کرده و مبلغ یارانه ذکر شده را به آن سازمان می‌دهد.
- نام سازمان‌های غیرانتفاعی روسیه در سال ۲۰۱۶، هدف از پروژه و مبلغ کمک مالی دریافت شده توسط آنها از جانب دولت در جدول ۴-۲ آمده است.

جدول ۴-۲) لیست سازمان‌های دریافت‌کننده پشتیبانی مالی از دولت روسیه

ردیف	نام سازمان	هدف از پروژه	مبلغ (هزار روبل)
۱	بنیاد خیریه	ترویج و تحریک نیروی کار و توسعه مکانیسم کنترل عمومی	۴۲۰۰۰۰
۲	صندوق حمایت فعالیت‌های مدنی در شهرهای کوچک و مناطق روستایی	اجرای پروژه‌های اجتماعی با هدف توسعه نهادهای جامعه مدنی در شهرهای کوچک و مناطق روستایی؛ حمایت از کارهای تاریخی؛ حفظ سنت‌های فرهنگی-ملی (از جمله هنر مردمی و صنایع دستی). جهت‌گیری حرفه‌ای جوانان در شهرهای کوچک و مناطق روستایی، توسعه گفتگو میان مقامات و جامعه؛ توسعه و تقویت نهادهای محلی خودمختاری	۴۸۰،۰۰۰

ردیف	نام سازمان	هدف از پروژه	مبلغ (هزار روبل)
۳	پشتیبانی از "بهداشت کل کشور"	ترویج شیوه زندگی سالم (از جمله پیشگیری از مصرف سیگار، الکل و مواد مخدر). توانبخشی افرادی که به مصرف غیرقانونی مواد مخدر و یا مواد روان گردان می پردازند؛ حمایت اجتماعی برای افراد معلول؛ حفاظت از محیط زیست و رفاه حیوانات	۴۵۰,۰۰۰
۴	اتحادیه جوانان	توسعه علمی، فنی و هنری کودکان و خلاقیت جوانان؛ ترویج فعالیت های علمی جوانان؛ شناسایی و حمایت از کودکان و جوانان با استعداد؛ ایجاد محبوبیت میراث فرهنگی در میان جوانان	۶۰۰,۰۰۰
۵	اتحادیه اساتید روسیه (آموزش و انتشار)	اجرای پروژه های آموزش و پرورش (از جمله آموزش و پرورش حرفه ای)؛ آموزش و انتشار دانش؛ ارتقاء آموزش از راه دور؛ پیاده سازی مطالعات و پروژه ها	۶۴۹,۹۰۰
۶	اتحادیه بازنشستگان روسیه	بهبود کیفیت زندگی افراد مسن. حمایت اجتماعی بازنشستگان؛ حمایت اجتماعی از شهروندانی که گرفتار یک وضعیت دشوار هستند. توسعه ارزش های معنوی سنتی؛ بهبود فعالیت های اجتماعی شهروندان	۴۵۰,۰۰۰
۷	بنیاد عمومی "صندوق رفاه ملی"	شکوه و عظمت نظامی روسیه؛ حمایت اجتماعی از جانبازان خدمت نظامی و خانواده های آنها؛ مطالعه اقتباس مهاجران و مشکلات یکپارچه سازی آنها؛ تقویت دوستی بین مردم تبادل فرهنگی؛	۶۴۰,۰۰۰
۸	جنبش عمومی «بزرگداشت مدنی»	حفاظت از حقوق و آزادی انسان ها و شهروندان؛ حمایت از حقوق اقتصادی و اجتماعی کارگران	۵۰۰,۰۰۰
۹	"اتحادیه زنان روسیه"	حفاظت و حمایت از مادران؛ حمایت اجتماعی برای زنان در شرایط سخت؛ حمایت از کودکان دارای معلولیت؛ نظارت عمومی بر کیفیت خدمات اجتماعی (پزشکی، آموزش و پرورش، و دیگران)؛ حمایت از هنر و پروژه های فرهنگی؛ حفظ و ارتقاء میراث فرهنگی روسیه	۴۰۰,۰۰۰

۴-۳-۳- وزارت دارایی روسیه

این وزارتخانه به طور کلی مسئولیت سیاست مالی و مسئولیت مدیریت کل امور مالی روسیه را بر عهده دارد.

اهداف این وزارتخانه ارتقا توسعه اقتصادی، پیشرفت کیفی کارمندان، توزیع عادلانه درآمد ملی است. علاوه بر آن یکی از وظایف این وزارتخانه اداره برخی سازمان‌ها مانند صندوق دولتی بدون بودجه، تضمین ثبات مالی و امنیت مالی از طریق مدیریت مؤثر و دقیق از اموال عمومی، توسعه و بهبود قابلیت اطمینان در سیستم مالی روسیه است. ارزش‌های این وزارتخانه سرویس‌دهی صحیح به دولت و اجتماع، حرفه‌ای بودن، باز و در دسترس و مؤثر بودن است.

این وزارت توسط یک وزیر و هفت معاون اداره می‌شود. بخش‌های این وزارت عبارت‌اند از [۳۸]:

- بخش اداری و کنترل
- بخش متدولوژی بودجه و گزارش‌های مالی در بخش عمومی
- بخش مالیات و سیاست مشتریان
- بخش بدهی و دارایی‌های مالی دولت
- بخش سیاست‌های مالی
- بخش روابط بین دولت‌ها
- بخش کنترل حساب‌ها و گزارش مالی
- بخش قانونی
- بخش مقررات قانونی روابط بودجه
- بخش سیاست‌های مالی در حوزه نظامی و قوانین خدمت و دفاع از دولت
- بخش سیاست‌های مالی در حوزه اجتماعی و علوم
- بخش سیاست‌های مالی در حوزه مدیریت عمومی، قوه قضائیه، خدمات مدنی
- بخش سیاست‌های مالی و برنامه‌های استراتژیک
- بخش آماده‌سازی بودجه فدرال
- بخش روابط بین‌المللی مالی
- گروه سیاست‌های مالی در بخش‌های اقتصاد
- بخش مالیه پروژه و سیاست‌های سرمایه‌گذاری

– بخش فناوری اطلاعات دولت و مدیریت امور مالی شهرداری و مدیریت اطلاعات از روند بودجه

– بخش مقررات دولت در حوزه تولید، پردازش و چرخش فلزات گران بها و جواهرات و کنترل ارز

– بخش درآمد

علاوه بر آن سرویس های فدرال این وزارت خانه عبارت اند از:

– سرویس مالیاتی

– خزانه داری

– سرویس مشتریان

سرویس مالیاتی به عنوان یکی از زیربخش های وزارت دارایی روسیه به عنوان متولی وضع و دریافت مالیات در این کشور می باشد؛ که با توجه به اینکه سازمان های غیر انتفاعی بنا برشرایطی از پرداخت مالیات معاف هستند و یا کسری مالیاتی دریافت می کنند در ادامه در خصوص این نهاد و فعالیت های آن اطلاعاتی بیان می گردد.

۴-۳-۱- سرویس مالیاتی

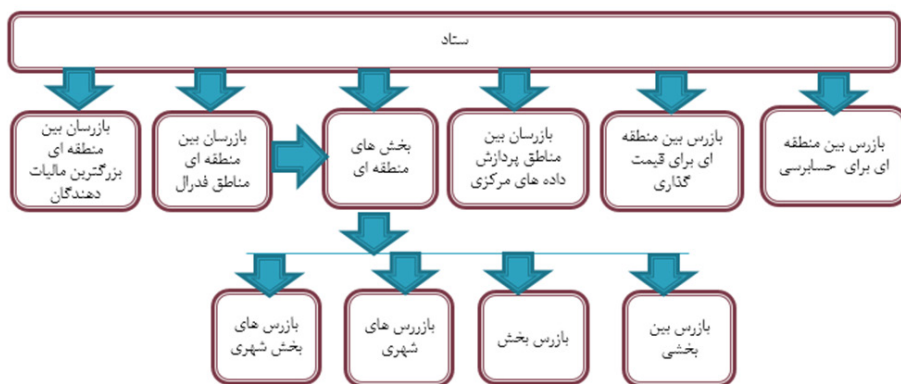
این سرویس از زیربخش های وزارت دارایی است. این سرویس مسئولیت اطمینان سازی از شفافیت و سهولت انجام کسب و کار، احترام به حقوق و منافع مالیات دهندگان از طریق نظارت مؤثر و ارائه خدمات باکیفیت را برعهده دارد. سرویس مالیات فدرال مسئول ثبت اشخاص حقوقی و حقیقی به عنوان افراد کارآفرین در دولت است علاوه بر آن وظیفه دارد برای پرداخت های اجباری در زمینه ورشکستگی از ادعای ورشکستگی افراد یا سازمان ها و روش ورشکسته شدن آن ها اطمینان حاصل کند تا دولت فدرال روسیه براساس آن به تعهدات مالی خود در این زمینه عمل کند. این سرویس در ۱۹ مارس ۲۰۰۴ شکل گرفته است. به طورکلی این سرویس دارای توابع و مأموریت های زیر است [۳۹]:

– کنترل و نظارت برانطباق مالیات و عوارض با قانون فدرال روسیه و همچنین کنترل و نظارت برصحت محاسبه مالیات و عوارض و پرداخت کامل و به موقع آن ها

– نظارت بر صحت محاسبات و پرداخت‌های اجباری و انتقال کامل و به موقع آن‌ها به بودجه مربوطه؛

– کنترل و نظارت بر انطباق حوزه قضایی سازمان‌های مالیاتی با قانون ارزش افزوده روسیه

ساختار سازمانی این سرویس در شکل ۴-۶ نشان داده شده است:

شکل ۴-۵) ساختار سازمانی سرویس مالیاتی

همانطور که پیش‌تر بیان گردید با توجه به اینکه سازمان‌های غیرانتفاعی بنا بر شرایطی از پرداخت مالیات معاف هستند و یا کسری مالیاتی دریافت می‌کنند و با توجه به وظایف و نظارت‌های وزارت دارایی و سرویس مالیاتی، قوانین مالیاتی برای سازمان‌های غیرانتفاعی در روسیه به صورت زیر است.

برخی از فعالیت‌های سازمان‌های غیرتجاری مشمول مالیات بردرآمد نمی‌شوند مانند درآمد حاصل از گزنت^۱ و کمک‌های مالی^۲. اما سازمان‌های غیرتجاری باید برای درآمدی که از فعالیت‌های اقتصادی به دست می‌آید مالیات پرداخت کنند. انتقال بلاعوض اموال به سازمان‌های غیرتجاری با هدف اجرای فعالیت‌های قانونی آن‌ها که به فعالیت‌های اقتصادی مربوط نیست، منوط به مالیات بر ارزش افزوده نیست. کالاها و خدماتی که قسمتی از فعالیت‌های خیرخواهانه هستند مطابق با قوانین از مالیات بر

1. Grant

2. Donation

ارزش افزوده معاف هستند.

علاوه بر آن قانون مالیاتی، سازمان‌های غیرتجاری را که خدمات خاصی را فراهم می‌کنند از مالیات بر ارزش افزوده معاف می‌کنند. از جمله این خدمات خاص عبارت‌اند از خدماتی در زمینه هنر، فرهنگ، سلامت، آموزش و پرورش و خدمات به نیازمندان. علاوه بر آن قانون مالیاتی سازمان‌های غیرتجاری را به جمع‌آوری پس‌انداز در جهت تضمین هزینه‌های آینده که مربوط به فعالیت‌های اقتصادی هستند، تشویق می‌کند (مانند یک صندوق ذخیره). دارایی‌هایی که توسط سازمان غیرتجاری به صندوق ذخیره داده می‌شود از مالیات بر درآمد سازمان غیرتجاری کسر می‌شود. حداکثر مقدار کمک مجاز به یک صندوق ذخیره به ۲۰ درصد درآمد ناخالص در طول دوره گزارش محدود می‌شود. اشخاص حقوقی هیچ‌گونه معافیت مالیاتی یا اعتباری برای کمک‌های مالی به سازمان‌های غیرتجاری دریافت نمی‌کنند (مانند کمک به خیریه‌ها). تنها در صورتی که افراد در یکی از فعالیت‌های خیرخواهانه زیر شرکت کنند می‌توانند از معافیت مالیاتی استفاده کنند: ثبت مؤسسات خیریه، سازمان‌های جامعه‌محور^۱، سازمان‌های مذهبی مانند سازمان‌های غیرتجاری که در ساخت یک موقوفه شرکت می‌کنند. حداکثر مقدار معافیت مالیات بر درآمد نباید از ۲۵٪ کل درآمد فرد در طول دوره ارائه گزارش بیشتر شود. افراد ذینفع در کمک‌های خیرخواهانه از مالیات بر درآمد، سودی که از دریافت کمک‌های خیرخواهانه به دست می‌آورند معاف می‌شوند. کمک‌های نقدی و غیرنقدی خیرخواهانه در صورتی که توسط سازمان‌های خیریه ثبت شده انجام شوند از مالیات بر درآمد معاف هستند (البته تحت قانون مالیات در قوانین منطقه‌ای، سازمان غیرتجاری ممکن است مزایایی فراتر از آنچه قانون فدرال مشخص کرده را دریافت نماید).

با توجه به گزارش‌ها مالی سازمان‌های غیرتجاری شامل شعبه‌ها، دفاتر نمایندگی، سازمان‌های غیرتجاری خارجی که کمک‌های مالی و دارایی‌های دیگرشان در طول گزارش سالانه نباید از سه میلیون روبل تجاوز کند.

---

1. socially oriented organizations

۴-۳-۴- سرویس نظارت امور مالی فدرال

این سرویس در نوامبر سال ۲۰۰۱ میلادی به عنوان کمیته برای نظارت مالی روسیه تأسیس شده است. این سرویس مستقیماً زیر نظر ریاست جمهور و با قدرت اجرایی، نهادهای تشکیل دهنده روسیه، انجمن‌ها و سازمان‌های عمومی و مسئولان محلی در ارتباط است.

مسئولیت‌های این سرویس عبارت‌اند از مبارزه با پول‌شویی، مبارزه با تأمین مالی تروریست، توسعه و اجرای سیاست‌های دولت، توسعه و اجرای چهارچوب‌ها و مقررات قانونی در این زمینه

علاوه بر آن فعالیت‌های این سرویس به صورت زیر است:

– ارزیابی تهدیدات امنیت ملی ناشی از پول‌شویی، تأمین مالی تروریست، گسترش صلاح‌های کشتار جمعی

– مبارزه با این تهدیدات و توسعه اقداماتی برای جلوگیری از آن‌ها

در مورد بنیادهای وقفی این سرویس وظیفه دارد دقیقاً بررسی نماید که در چه مواقعی بنیادهای وقفی و خیریه‌ها منابع مالی یا دیگر دارایی‌ها را از دولت‌ها / سازمان‌های خارجی و یا بین‌المللی، شهروندان خارجی و یا افراد بدون تابعیت دریافت می‌کنند [۴۰].

۴-۳-۵- سایت راهنمای سازمان‌های غیرانتفاعی به نام رانت (Runet)

یک راهنما (کاتالوگ) وب بیس از منابع عمومی است که برای دسترسی آسان و سریع به تمام منابع اینترنتی در نظر گرفته شده است. این کاتالوگ شامل منابع زیر است: لینک‌های وب سایت‌ها و منابع عمومی سازمان‌های غیرانتفاعی، مراکز اصلی و پشتیبان، ایجاد کمک‌های مالی، بنیادهای وقفی، نشریات و خبرگزاری‌ها، اجلاس‌ها، فعالیت‌ها و کمپین‌های عمومی، کتاب‌خانه‌های الکترونیکی، دیتابیس‌ها، شبکه‌های سرویس‌های اطلاعاتی، سرویس‌های آموزش از راه دور و انواع منابع عمومی دیگر.

این سایت تلاش می‌کند منابع را به گونه‌ای مفید دسته‌بندی کند که دسترسی به آن‌ها آسان باشد. علاوه بر آن این سایت تلاش کرده است تا یک ابزار کاربردی برای دسترسی به منابع فراهم کند. در این سایت امکان جستجو وجود دارد تا کاربران بتوانند

فصل چهارم - نگاهت نهادی نظام مدیریت وقف و امور خیریه در کشور روسیه / ۹۷

به راحتی منابع مورد نظر خود را جستجو کنند.

این سایت شامل لینک‌هایی در هفت بخش زیر است که کاربران به راحتی می‌توانند لینک‌های مورد نظر خود در بخش مرتبط به دست آورند [۲۴].

— سازمان‌ها

— پروژه‌ها

— مدیران

— جوامع آنلاین

— کمک‌های مالی و پشتیبانی‌ها

— اطلاعات

— آموزش و پرورش

Искать:

[О проекте](#) [Добавить сайт](#) [Контакты](#)

Каталог сайтов:

- [Организации \(256\)](#)
Молодежь, экология, защита прав ...
- [Проекты \(77\)](#)
Правозащитные, экологические, образовательные проекты ...
- [Лидеры \(4\)](#)
Лидеры неправительственных организаций ...
- [Интернет-сообщества \(5\)](#)
Форумы, конференции, листы рассылки ...
- [Гранты и поддержка \(77\)](#)
Благотворительные фонды, центры поддержки НПО ...
- [Информация \(45\)](#)
Библиотеки и издания, исследования, тематические сайты ...
- [Обучение \(6\)](#)
Семинары, тренинги, курсы для НПО ...

Регионы:

[Азербайджан \(3\)](#) [Армения \(1\)](#) [Белоруссия \(7\)](#) [Волга \(40\)](#) [Дальний Восток \(10\)](#) [Казахстан \(4\)](#) [Молдова \(3\)](#) [Россия \(57\)](#) [Северо-Запад \(79\)](#) [Сибирь \(41\)](#)
[Узбекистан \(3\)](#) [Украина \(23\)](#) [Урал \(16\)](#) [Центр \(168\)](#) [Эстония \(2\)](#) [Юг \(14\)](#)

Новые сайты:

شکل ۴-۶ تصویر سایت Runet

۴-۳-۶- شرکت خصوصی در جهت تسهیل فرآیند ثبت شرکت‌ها

از آنجایی که ثبت سازمان‌های غیرتجاری کار مشکلی است این شرکت با داشتن وکلای قانونی خبره به افراد در ثبت سازمان‌ها کمک می‌کند.

این شرکت خدمات کاملی در زمینه ایجاد و ثبت سازمان‌های غیردولتی، ثبت

مجدد و انحلال سازمان‌های غیرانتفاعی انجام می‌دهند. برای ثبت یک سازمان غیردولتی اول باید یک فرم قانونی برای سازمان در نظر گرفته شود و اهداف سازمان تدوین شود. این برگه‌های قانونی شامل سازمان غیرانتفاعی مستقل، انجمن‌ها و سازمان‌های مذهبی و عمومی، بنیاد خیرخواهانه و برخی برگه‌های حقوقی دیگر که در قانون فعلی روسیه مقرر شده هستند. هدف سازمان غیردولتی و فعالیت‌های آن باید در راستای دستیابی اهداف اجتماعی، خیرخواهانه، فرهنگی، تحصیلی، علمی و مدیریتی باشند و همچنین بتوانند از سلامت، حقوق و منافع قانونی شهروندان و سازمان‌ها پشتیبانی کنند. علاوه بر آن هر سازمانی باید یک نام داشته باشد که این نام باید بیانگر فرم قانونی و سازمانی و فعالیت‌های سازمانی باشد. بنابراین باید در هنگام ثبت سازمان غیردولتی در وزارت دادگستری به این امر توجه کرد. برای آماده‌سازی اسناد توسط این شرکت شما باید اطلاعات زیر را به شرکت ارائه دهید:

– اطلاعاتی در مورد بنیان‌گذار سازمان غیرانتفاعی

– اطلاعاتی در مورد مدیران سازمان غیرانتفاعی

– اطلاعاتی در مورد سازمان غیرانتفاعی که می‌خواهد ایجاد شود (ساختار، اجزا، نام اداره)

– اسناد و مدارک تأیید محل سازمان غیرانتفاعی ایجاد شده (در صورت نیاز، این شرکت با انتخاب آدرس قانونی برای ثبت نام، سازمان‌های غیرانتفاعی را کمک خواهد کرد). [۳۰].

۴-۳-۷- بنیاد وقفی میخان پروروو (فرهنگ)

بنیاد وقفی میخان پروروو یک بنیاد خیریه خصوصی است که در سال ۲۰۰۴ توسط میخان پروروو راه‌اندازی شده است. هدف از این بنیاد وقفی رواج آگاهی و فعالیت فرهنگی به عنوان مهم‌ترین عنصر در بالا بردن همه جنبه‌های زندگی است. بالا رفتن سطح فرهنگی منجر به درک روشن‌تری از مسائل اجتماعی می‌شود. همچنین می‌تواند به عنوان مهم‌ترین منبع در توسعه اقتصادی و اجتماعی باشد.

مأموریت این بنیاد پشتیبانی سیستماتیک از فرهنگ روسیه با بالا بردن سطح فکری

و خلاقیت جوامع محلی و ادغام آن با فرهنگ جهانی است. این بنیاد به عنوان یک آزمایشگاه هنری برای ایجاد فن آوری های جدید فرهنگی؛ به عنوان یک مدرسه برای پرورش خلاقیت نسل جدید مشاغل، فعالیت می کند.

فعالیت های این بنیاد در زمینه های زیر است:

– علوم، آموزش و توسعه آموزشی

– هنر مدرن

– همچنین این بنیاد دارای ساختاری به صورت زیر است [۳۳]:

– بنیان گذاران

– شورای کارشناسان

– شورای امنای

– اداره اجرایی

۴-۳-۸- بنیاد وقفی ولادیمیر پوتین

این بنیاد رهبران آینده ای را که می خواهند خود را تغییر داده و به دیگران کمک کنند پشتیبانی می کند. این بنیاد دانش، حرفه ای بودن و بشردوستی را در روسیه توسعه و پرورش می دهد. اهداف و ارزش های این بنیاد عبارت اند از:

– سرمایه های انسانی: کمک کردن به سرمایه های انسانی و فعالیت های بشردوستانه

– همکاری: افزایش همکاری بین مؤسسات و افراد

– ساخت موسسه: فعالیت در زمینه تقویت مؤسسات آموزشی و فرهنگی

– رهبری: این بنیاد رهبران آینده ای را که می خواهند خود را تغییر داده و به دیگران کمک کنند را پشتیبانی می کند

– شفافیت: این بنیاد به دنبال رقابت های باز و شفاف است که در هر برنامه ای توسط رهبران مستقل راهنمایی می شوند.

– تأثیر: این بنیاد طرح هایی را که می توانند به مشکلات فعلی در این زمینه رسیدگی می کنند و راه حل هایی را برای تأثیرات بلندمدت ارائه دهند، اجرا می کند.

– مأموریت این بنیاد ترویج یک دیدگاه مشترک برای ساخت استراتژی های بشردوستانه

از طریق تقویت همکاری و توسعه زیرساخت‌های بشردوستانه در روسیه است. به‌طورکلی این بنیاد در زمینه‌های تحصیلات، فرهنگ و هنر، توسعه بشردوستانی فعالیت می‌کند.

از آنجایی که تحصیل یکی از مهم‌ترین فعالیت‌هایی است که سبب بهبود زندگی و مشارکت اجتماعی در فعالیت‌های بشردوستانه می‌شود این بنیاد در این زمینه فعالیت بسیاری کرده‌اند. یکی از فعالیت‌هایی که در این زمینه انجام شده برنامه کمک هزینه‌های تحصیلی است که برای پروژه‌های کارشناسی ارشد و بالاتر در زمینه بهبود زندگی دانش‌آموزان و نیازهای جامعه است.

بخش‌های کمک هزینه‌های تحصیلی توسط بنیاد وقفی ولادیمیر پوتین عبارت‌اند از [۳۴]:

- ایجاد رقابت برای کمک هزینه تحصیلی دانشجویان کارشناسی ارشد
- ایجاد رقابت برای کمک مالی اساتید دانشگاه در تدریس دوره‌های آموزشی برای دانشجویان کارشناسی ارشد
- بنیاد مدارس براساس اصول یادگیری، خودمختاری و شبکه.

۴-۳-۹- کمیته کمک‌های مدنی

این کمیته اولین سازمان خیرخواهانه غیرانتفاعی است که به هدف کمک به پناهجویان و کسانی که مجبور به مهاجرت شده‌اند ایجاد شده است. این کمیته در سال ۱۹۹۰ قبل از تأسیس خدمات مهاجرتی فدرال بنیان‌گذاری شده است. از ابتدا این سازمان با ارائه کمک‌های حقوقی نقش یک میانجی را بین مهاجران و ساختار رسمی کشور بازی کرده است. این کمیته به دفاع از حقوق اجتماعی آن‌ها و همچنین ارائه کمک‌های بشردوستانه به کسانی که نیاز دارند می‌پردازد. این کمیته با تمام ساختارهایی که پناهجویان مجبور می‌شوند با آن‌ها روبه‌رو شوند، در ارتباط است مانند ساختارهای مهاجرتی، تحصیلی، خدمات اجتماعی، بخش‌های سلامت، دفتر دادستان و پلیس. این کمیته در سال ۱۹۹۰ توسط گروهی از مردم مسکو برای کمک به قربانیان ارمنی در قتل عام آذربایجان تشکیل شد. این قربانیان اولین گروه پناهجویان به روسیه بعد از

سقوط اتحادیه جماهیر شوروی بودند. این نهاد یک سازمان خیردولتی در زمینه حقوق بشر و خیریه است. این سازمان از افراد بازنشسته، دانشجویان، زنان و مردان تشکیل شده است.

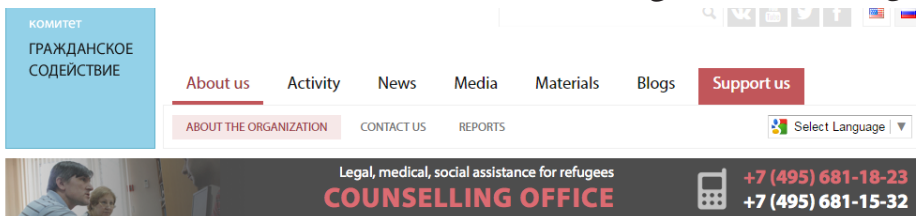
این سازمان با کمک‌های بشردوستانه به پناهندگان برای رسیدن به منافع اجتماعی و دفاع از حقوقشان کمک می‌کند. این سازمان به پناهندگان مشاوره حقوقی حرفه‌ای ارائه می‌دهد و به آن‌ها برای حفاظت از منافعشان در دادگاه کمک می‌کند. علاوه بر آن تلاش می‌کند تا مردم و دولت را از مشکلات پناهجویان آگاه کنند.

نحوه فعالیت این سازمان به این‌گونه است که پناهجویانی که نیاز به کمک دارند به دفتر این سازمان در مسکو مراجعه کرده و مشکل خود را بیان می‌کنند. اعضای این سازمان در طی سفرهایشان به محل اقامت آن فرد می‌روند و از نزدیک مشکلات آن‌ها را مشاهده کرده و اگر تشخیص دهند که کمک به این فرد از طریق کمک‌های ضروری مانند پول، دارو، غذا، بلیت قطار یا هواپیما ممکن است به این افراد کمک می‌کنند. اگر هم تشخیص دهند که فرد نیاز دارد کاری را انجام دهد که به علت وضعیت خود نمی‌تواند انجام دهد (مانند مراجعه به دکتر) به آن فرد کمک می‌کنند. (مثلاً فرد را به دکتری که می‌داند به‌طور مجانی این‌گونه افراد را ویزیت کرده و با این سازمان همکاری می‌کنند، معرفی می‌کنند)

• چه کسانی این سازمان را پشتیبانی می‌کنند:

اولین کسانی که این سازمان را کمک می‌کنند خود مردم هستند به خاطر همین این سازمان کمک مدنی نام دارد. افرادی که در این کار به این سازمان کمک می‌کنند داوطلبانی هستند برای کمک به پناهجویان لباس یا چیزهایی که آن‌ها نیاز دارند، می‌آورند و یا کسانی که برای پناهجویان شرایط کاری فراهم می‌کنند. دولت مسکو با اجازه دادن دفاتر با شرایط ویژه به این سازمان کمک می‌کند. علاوه بر آن این سازمان روابط نزدیکی با سازمان‌های غیردولتی که دارای وکلای برجسته‌ای در زمینه حقوق بشر هستند، دارد. این وکلا به دفاتر این سازمان‌ها رجوع کرده و از وضعیت و حقوق پناهجویان این سازمان را آگاه می‌سازد. همچنین پزشکانی که به‌صورت بلاعوض و داوطلبانه با

این سازمان همکاری می‌کنند [۳۵].

About the organization

Civic Assistance Committee is the first non-profit charitable organization aimed at helping refugees and forced migrants. It was set up in 1990 before the establishment of Federal Migration Service.

From the outset, the organization has acted as mediator between migrants and official structures providing the former with legal assistance (including in courts), defending their social rights as well as offering humanitarian aid to those in need.

The Committee maintains relations with all the structures dealing with the challenges

شکل ۴-۷) تصویر سایت کمیته کمک های مدنی

۴-۳-۹-۱- بنیاد وقفی داینستی

این بنیاد در واقع یک صندوق سرمایه‌گذاری اجتماعی غیرانتفاعی است که در سال ۲۰۰۲ توسط دمیتری زیمین نماینده شرکت "VimpelCom" شکل گرفته است. دمیتری و خانواده‌اش به اهمیت علم و هوش در جامعه پی برده و اعتقاد دارند که: جوانان با استعداد که درگیر علم هستند می‌توانند جهان را برای بهتر شدن تغییر دهند؛

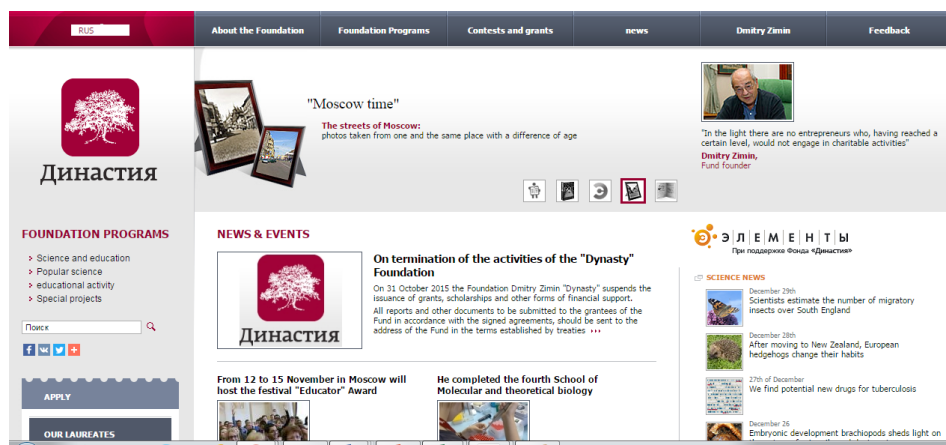
جستجو و پشتیبانی استعداد، ایده‌ها و پروژه‌های در زمینه علوم طبیعی و اجتماعی یک وظیفه مهم در روسیه مدرن و جهان است.

این بنیاد دارای اهداف زیر هست:

- جستجو و حمایت از افراد با استعداد، ایجاد فرصت‌های بهتر برای اجرای پروژه‌های حرفه‌ای و اجتماعی آن‌ها، همچنین حمایت از رقابت انسان‌های با استعداد؛
- توسعه علم آموزش و پرورش کودکان و دانش آموزان با استعداد
- ترویج علم، علاقه و احترام به علم، افزایش نقش آن در جامعه.

برای رسیدن این اهداف فعالیت‌های زیادی را انجام می‌دهند که برخی از آن‌ها عبارت‌اند از [۳۶]:

- مشارکت در برنامه پشتیبانی از فیزیک‌دانان جوان در برنامه‌های بین‌المللی
- برنامه پشتیبانی اجلاس فیزیک بنیادی
- برنامه پشتیبانی ریاضی‌دانان جوان
- برنامه پشتیبانی کنفرانس در ریاضیات
- برنامه حمایت از زیست‌شناسان جوان
- دانشکده مولکولی و زیست‌شناسی نظری
- برنامه کوتاه‌مدت دیدار دانشمندان خارجی در روسیه
- برنامه حمایت معلمان فیزیک، ریاضیات، شیمی و زیست‌شناسی
- برنامه پشتیبانی کار با دانش آموزان

شکل ۴-۸) تصویر سایت بنیاد وقفی داینستی

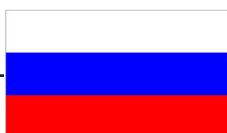

| فصل پنجم |

جمع بندی

۵- جمع‌بندی

با توجه به سهم به‌سزای کشورهای صنعتی در امور خیریه و به طبع آن وقف در سال‌های اخیر، مطالعه سازوکارهای حاکم بر امور خیریه در این کشورها می‌تواند راهگشا باشد. در همین راستا، کشور روسیه در این مطالعه بررسی می‌گردد. در این بخش به خلاصه مباحث مربوط به این مطالعه پرداخته می‌شود.

کشور روسیه در آسیای شمالی و اروپای خاوری واقع است و با اقیانوس آرام شمالی و اقیانوس منجمد شمالی؛ و نیز با دریای خزر، دریای سیاه، و دریای بالتیک مرز آبی دارد. روسیه با ۱۴ کشور آسیایی و اروپایی مرز زمینی دارد و با کشورهای پیرامون دریای برینگ، دریای ژاپن، دریای خزر، دریای سیاه، و دریای بالتیک ارتباط دریایی دارد. روسیه با ۱۷,۰۷۵,۴۰۰ کیلومترمربع وسعت، پهناورترین کشور جهان است. مساحت این کشور حدود ده برابر مساحت ایران است.

بر اساس اصل ۶۵ قانون اساسی روسیه (مصوب ۱۹۹۳) فدراسیون روسیه از تعدادی واحد فدرال تشکیل می‌شود. در سال ۱۹۹۳، زمانی که قانون اساسی روسیه رسمی شد، ۸۹ تقسیم‌بندی فدرال وجود داشت اما تا سال ۲۰۰۸ به خاطر ادغام بین قسمت‌ها این تعداد به ۸۳ تقسیم‌بندی کاهش یافت. از مارس ۲۰۱۴ در پی الحاق کریمه به فدراسیون روسیه به ۸۵ واحد فدرال افزایش یافت.

هریک از این واحدهای فدرال قوه قانون‌گذاری و قوه اجرایی خود را دارند اما قوانین آن‌ها نباید مغایر با قوانین دولت فدرال باشد (اصل ۷۹ قانون اساسی روسیه). وضع

حقوقی هیچ‌یک از این واحدهای فدرال بدون موافقت آن‌ها تغییر نخواهد کرد. واحد پول روسیه روبل (۵۱۰ ریال) است. روسیه با تولید ناخالص داخلی ۲۱۱۸ میلیارد دلار (۸۰ میلیون میلیارد ریال) در سال ۲۰۱۳ هشتمین اقتصاد بزرگ جهان (ششمین بر مبنای قدرت برابری خرید) بوده است. روسیه پس از فروپاشی شوروی به اقتصاد بازار روی آورده است و به منابع طبیعی عظیم خود متکی است.

به‌طور کلی نوع حکومت روسیه جمهوری چند حزبی فدرال است. دولت روسیه دارای سه قوه: مقننه، مجریه و قضاییه است. قوه مجریه روسیه شامل رئیس جمهور، دولت، قدرت‌های مرکزی و غیررسمی است. قوه مقننه روسیه از مجلس (قدرت‌ها و فرآیندهای قانونی) تشکیل شده است. قوه مقننه به تصویب قانون فدرال، اعلام جنگ، تصویب معاهدات، استیضاح رئیس‌جمهور و غیره می‌پردازد و دارای دو بخش شورای دوما و شورای فدراسیون است.

با توجه به اطلاعات به‌دست‌آمده اکثر مردم روسیه بدون اعتقاد و بدون دین هستند و این میراثی است که حکومت شوروی بعد از هفت دهه به‌جا گذاشته است. به‌طور کلی روسیه رسماً ارتدکس، مسیحیت، اسلام، یهودیت، بوریسم را به‌عنوان ادیان سنتی به رسمیت می‌شمارد. تا سال ۲۰۰۶، ۱۵ تا ۲۰ درصد روس‌ها ارتودوکس، ۱۰ تا ۱۵ درصد مردم آنان مسلمان و ۲ درصد آنان مسیحی و بقیه مردم بدون دین هستند.

در کشور روسیه به دو مفهوم وقف و خیریه در قانون مدنی اشاره شده است. خیریه‌ها و موقوفه‌ها می‌توانند در شکل‌های سازمانی مختلفی مطابق با قانون مدنی و قانون خیریه تشکیل شوند. قوانین مالی و مالیاتی مربوط به این سازمان‌ها در قانون بودجه (قوانین مالی و مالیاتی) ارائه شده است. فعالیت‌های خیرخواهانه فعالیت‌های داوطلبانه شهروندان و اشخاص حقوقی هستند که به نقل و انتقالات نوع دواطلبانه (غیرمادی) به دیگر شهروندان و یا اشخاص حقوقی می‌پردازند.

وقف یک نهاد سازمان‌یافته است که می‌تواند اموالی را که به‌وسیله اهداکننده‌ها به سازمان‌های غیرتجاری اختصاص می‌یابد را استفاده کند. کمک‌ها به اوقاف فقط

می‌توانند به صورت پول، سهام واجد شرایط، و یا املاک و مستغلات باشند. سازمان خیریه باید یک سازمان غیردولتی و غیرانتفاعی باشد، و بتواند به اهدافی که در قانون خیریه بیان شده است تحقق بخشد و همچنین باید از طریق انجام فعالیت‌های خیریه به نفع جامعه باشند. انجمن‌های عمومی، بنیادهای وقفی یا موسسه‌ها ممکن هستند به عنوان یک خیریه ثبت شوند (مطابق با قانون خیریه).

اوقاف می‌تواند به یکی از شکل‌های سازمان‌ها / انجمن‌های عمومی، بنیادهای وقفی یا موسسه‌ها ثبت شوند.

بنیادهای مدرن در روسیه دهه‌های بعد از انقلاب کمونیست ظاهر شدند. بعد از انقلاب کمونیستی ۱۹۱۷ یک سنت روسی توسط خانواده‌های اشرافی و صنعتگران ثروتمند ارائه شده بود به طوری که بیشتر آن‌ها به روی کمک در زمینه فعالیت‌های هنری تمرکز داشتند. به طور کلی در زمان شوروی سابق انجام کارهای خیرخواهانه یا حمایتی، یک عمل سرمایه‌گرایی محسوب می‌شد و ممنوع بود. فروپاشی رژیم کمونیستی باروی کارآمدن گروه‌های ثروتمندی از صنعتگران و کارآفرینان همراه شد که سبب افزایش کمک‌های مردمی گشت. در اواسط دهه ۱۹۹۰ کمک‌های فردی به ۱ میلیون دلار و کمک‌های شرکت‌ها به حدود ۱۰۰ میلیون دلار افزایش یافت.

امروزه روسیه بنیادها و برنامه‌های خیرخواهانه زیادی دارد که شامل حدود ۲۰۰ اهداکننده خارجی، ۱۰ بنیاد خانوادگی و خصوصی و حدود ۲۰ بنیاد اجتماعی هستند. هم‌زمان شرکت‌های اهداکننده کمک‌های مالی بسیاری را ارائه می‌دهند. در بخش کمک‌های مالی و پشتیبانی‌ها تعداد بنیادهای خیریه ۵۳ عدد و مراکز پشتیبان سازمان‌های غیردولتی ۲۴ عدد بیان شده است. در زمینه سازمان‌های غیرانتفاعی دارای سراج‌های مجزا در بخش کمک‌های مالی و پشتیبانی‌ها تعداد بنیادهای خیریه ۵۳ عدد و مراکز پشتیبان سازمان‌های غیردولتی ۲۴ عدد بیان شده است.

بر اساس نگاهت نهادی، نهادهای سیاست‌گذار در حوزه وقف و امور خیریه در کشور روسیه شامل: رئیس‌جمهور، نخست‌وزیر، وزارت دارایی و وزارت دادگستری است. نهادهای تنظیم‌گر، در حوزه وقف و امور خیریه در کشور روسیه شامل: دیارتمان

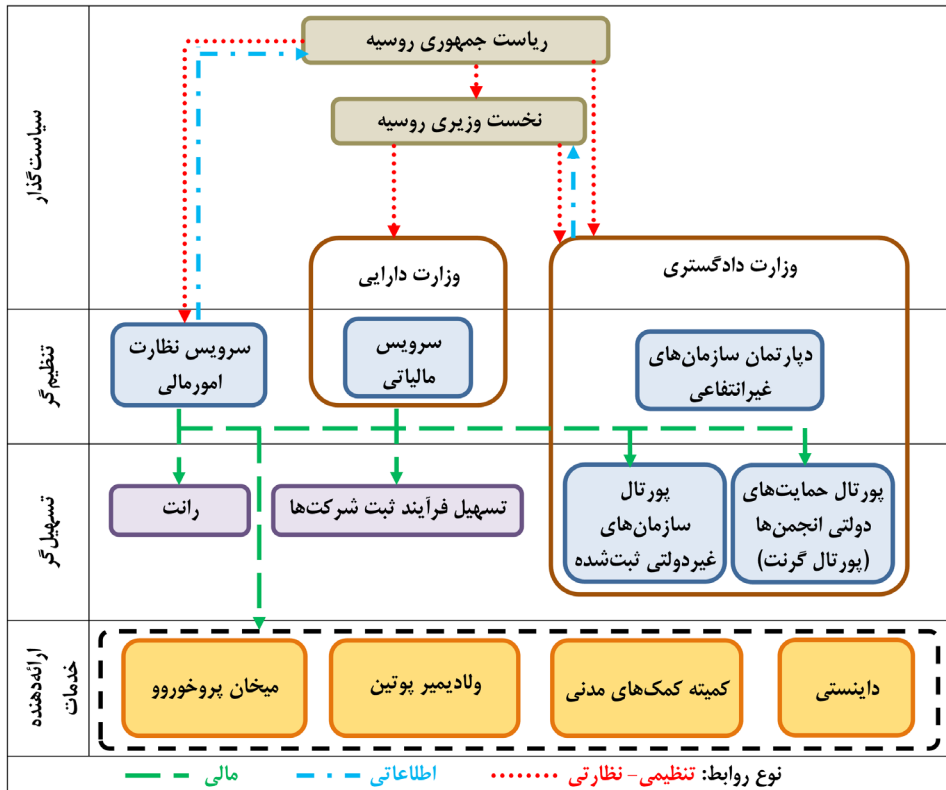
سازمان‌های غیرانتفاعی وزارت دادگستری، سرویس مالیاتی و سرویس نظارت امور مالی است.

وزارت دادگستری روسیه از طریق دپارتمان سازمان‌های غیرانتفاعی وظیفه اجرای قانون و کنترل قدرت در زمینه‌های ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی شامل شعبه‌های بین‌المللی سازمان‌ها، سازمان‌های غیردولتی و غیرانتفاعی خارجی، انجمن‌های عمومی، احزاب سیاسی و سازمان‌های مذهبی، کنترل انطباق فعالیت‌های سازمان‌های غیرانتفاعی با اهداف منشور و قوانین فدراسیون روسیه، اطمینان از عدم وجود مفاد قانونی دارای مفسده برای ثبت و نظارت بر سازمان‌های غیرانتفاعی مختلف اعم از دفاتر سازمان‌های بین‌المللی موجود در روسیه، سازمان‌های غیرانتفاعی و غیردولتی خارجی، انجمن‌های عمومی، احزاب سیاسی و سازمان‌های مذهبی و ثبت نام و نظارت دولتی سازمان‌های غیرانتفاعی از قبیل دفاتر سازمان‌های بین‌المللی موجود در روسیه، سازمان‌های غیرانتفاعی و غیردولتی خارجی، انجمن‌های عمومی، احزاب سیاسی و سازمان‌های مذهبی را برعهده دارد.

علاوه بر این سایت وزارت دادگستری دارای یک پایگاه داده عظیمی از کلیه سازمان‌های غیردولتی ثبت شده در این وزارت خانه است. این پورتال به عنوان یک تسهیل‌گر برای سازمان‌های غیردولتی و خیریه‌ها محسوب می‌شود. در این پایگاه داده نام سازمان، شکل سازمان، کد سازمان، تاریخ ثبت، منطقه‌ای که سازمان در آن قرار دارد و آدرس سازمان بیان شده است.

سرویس مالیاتی از زیربخش‌های وزارت دارایی است. این سرویس مسئولیت اطمینان‌سازی از شفافیت و سهولت انجام کسب و کار، احترام به حقوق و منافع مالیات‌دهندگان از طریق نظارت مؤثر و ارائه خدمات باکیفیت را برعهده دارد. سرویس مالیات فدرال مسئول ثبت اشخاص حقوقی و حقیقی به‌عنوان افراد کارآفرین در دولت است یکی از وظایف این سرویس کنترل و نظارت بر انطباق مالیات و عوارض با قانون فدرال روسیه و همچنین کنترل و نظارت بر صحت محاسبه مالیات و عوارض و پرداخت کامل و به‌موقع آن‌ها برای مالیات‌دهندگان و سازمان‌های غیرانتفاعی است.

سرویس نظارت امور مالی در مورد بنیادهای وقفی وظیفه دارد دقیقاً بررسی نماید که در چه مواقعی بنیادهای وقفی و خیریه‌ها منابع مالی یا دیگر دارایی‌ها را از دولت‌ها / سازمان‌های خارجی و یا بین‌المللی، شهروندان خارجی و یا افراد بدون تابعیت دریافت می‌کنند.

تسهیل‌کننده، در حوزه وقف و امور خیریه در کشور روسیه شامل: سایت راهنمای سازمان‌های غیرانتفاعی به نام رانت، تسهیل فرآیندهای ثبت شرکت‌ها و پورتال سازمان‌های غیردولتی ثبت شده در وزارت دادگستری هستند. چند نمونه از ارائه‌دهندگان خدمات خیریه‌ای در روسیه نیز مورد بررسی قرار گرفته است که اهم این موارد بنیاد میخان پروخوروو، ولادیمیر پوتین، کمیته کمک‌های مدنی، بنیاد وقفی داینستی ب.

– به طور کلی قوانینی که در کشور روسیه به مفاهیم وقف و امور خیریه اشاره دارند عبارت‌اند از قانون مدنی، قانون بوجه، قانون خیریه، قانون انجمن‌های عمومی. تمام این قوانین توسط مجلس دوما تصویب شده‌اند و بارها اصلاح شده‌اند.

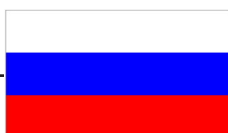

- [1] <https://goo.gl/FPrI1M>
- [2] <https://goo.gl/KYZAs0>
- [3] <https://goo.gl/8PQSmZ>
- [4] <https://goo.gl/fDtuDG>
- [5] <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.KD.ZG?end=2015&locations=ru-IR-1W&start=2000>
- [6] <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.PCAP.CD?locations=ru-IR-1W>
- [7] <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD?end=2015&locations=RU-IR&start=2000>
- [8] <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GNP.PCAP.PP.CD?end=2014&locations=IR-1W-ru&start=2000&view=chart>
- [9] <http://data.worldbank.org/indicator/NY.GNP.MKTP.PP.CD?end=2014&locations=IR-ru&start=2000&view=chart>
- [10] <https://goo.gl/DFuFrz>
- [11] http://government.ru/en/ministries/#federal_ministries
- [12] <http://data.worldbank.org/indicator/SP.POP.TOTL?locations=RU-IR>
- [13] Who gives? A literature review of predictors of charitable giving Part One: Religion, education, age and socialization, René Bekkers and Pamala Wiepking, 2011, University of Hong Kong libraries
- [14] http://www.indexmundi.com/russia/age_structure.html
- [15] <http://vista.ir/article/328167>
- [16] <http://anthropology.ir/node/5659>
- [17] <http://www.indexmundi.com/russia/religions.html>
- [18] <http://www.legislationline.org/documents/action/popup/id/4373>
- [19] <http://publishing-vak.ru/file/archive-law-20131-1-lavinski.pdf>
- [20] <http://www.cof.org/content/russia>
- [21] <http://legislationline.org/documents/action/popup/id/4374>
- [22] http://foundationcenter.issuelab.org/resource/charity_and_philanthropy_in_russia_china_india_and_brazil
- [23] <http://www.globalhumanitarianassistance.org/?s=russia>
- [24] <http://www.ngo.ru/>
- [25] <http://www.hudson.org/research/11259-the-interactive-map-of-philanthropic-freedom>
- [26] Global humanistic assistant report2016.pdf
- [27] https://www.cafonline.org/docs/default.../caf_worldgivingindex2015_report.pdf?...2

- [28] <http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/laws/en/ru/ru083en.pdf>
- [29] http://www1.worldbank.org/publicsector/pe/BudgetLaws/Budget_Code_Russia_Eng1998.pdf
- [30] <https://goo.gl/2FDCiG>
- [31] <http://unro.minjust.ru/NKOs.aspx>
- [32] http://www.sid.ir/fa/VEWSSID/s_pdf/245138904108.pdf
- [33] <http://prokhorovfund.com/fund/structure/founders/>
- [34] <http://prokhorovfund.com/fund/structure/founders>
- [35] <http://refugee.ru/en/about-organization/>
- [36] <https://goo.gl/hMAizp>
- [37] <http://minjust.ru/>
- [38] <http://old.minfin.ru/en/>
- [39] <https://www.nalog.ru/eng/fts/mission/>
- [40] <http://www.fedsfm.ru/en>
- [41] http://www.sid.ir/fa/VEWSSID/s_pdf/245138904108.pdf

پیوست

پیوست ۱: مصوبه دپارتمان ثبت سازمان‌های غیرانتفاعی وزارت دادگستری روسیه

ПРИКАЗ МИНЮСТА РОССИИ ОТ 15.06.2009 № 187 “ОБ УТВЕРЖДЕНИИ ПОЛОЖЕНИЯ О ДЕПАРТАМЕНТЕ ПО ДЕЛАМ НЕКОММЕРЧЕСКИХ ОРГАНИЗАЦИЙ”

В соответствии с подпунктом 2 пункта 12 Положения о Министерстве юстиции Российской Федерации, утвержденного Указом Президента Российской Федерации от 13 октября 2004 г. N 1313 “Вопросы Министерства юстиции Российской Федерации” (Собрание законодательства Российской Федерации, 2004, N 42, ст. 4108; 2005, N 44, ст. 4535; N 52, ст. 5690; 2006, N 12, ст. 1284; N 19, ст. 2070; N 23, ст. 2452; N 38, ст. 3975; N 39, ст. 4039; 2007, N 13, ст. 1530; N 20, ст. 2390; 2008, N 10, ст. 909; N 29, ст. 3473; N 43, ст. 4921), приказываю:

1. Утвердить прилагаемое Положение о Департаменте по делам некоммерческих организаций.
2. Признать утратившим силу Приказ Министерства юстиции Российской Федерации от 24 сентября 2008 г. N 214 “Об утверждении Положения о Департаменте по делам некоммерческих организаций”.

Министр
А.В. Коновалов

УТВЕРЖДЕНО
приказом Министерства юстиции
Российской Федерации
от 15 июня 2009 г. № 187

Положение о Департаменте по делам некоммерческих организаций

I. Общие положения

1. Департамент по делам некоммерческих организаций (далее - Департамент) является структурным подразделением Министерства юстиции Российской Федерации.
2. Департамент в своей деятельности руководствуется Конституцией Российской Федерации, федеральными конституционными законами, федеральными законами, актами Президента Российской Федерации и Правительства Российской Федерации, международными договорами Российской Федерации, нормативными правовыми актами Минюста России, а также настоящим Положением.
3. Основными задачами Департамента являются:
  - 1) обеспечение в Российской Федерации соответствия законодательных и иных нормативных правовых актов актам более высокой юридической силы, отсутствия внутренних противоречий и пробелов в правовом регулировании, а также отсутствия в них положений, способствующих созданию условий для проявления коррупции в сфере регистрации и контроля деятельности некоммерческих организаций, включая отделения международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций, общественные объединения, политические партии и религиозные организации;
  - 2) организация деятельности по государственной регистрации некоммерческих организаций, в том числе отделений международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций, общественных объединений, политических партий и религиозных организаций;
  - 3) обеспечение в пределах своих полномочий защиты прав и свобод человека и гражданина;
  - 4) организация и осуществление контроля за соответствием деятельности некоммерческих организаций, в том числе отделений международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций, общественных объединений, политических партий и религиозных организаций, их уставным целям и задачам, за

соответствием деятельности филиалов и представительств международных организаций, иностранных некоммерческих неправительственных организаций заявленным целям и задачам, а также за соблюдением ими законодательства Российской Федерации.

4. В Департаменте для выполнения возложенных на него задач создаются структурные подразделения - отделы. Предложения о внесении изменений в структуру и штатное расписание центрального аппарата Минюста России в части, касающейся Департамента, представляются в установленном порядке.
5. Департамент осуществляет свою деятельность как самостоятельно, так и во взаимодействии с другими структурными подразделениями Минюста России, территориальными органами и федеральными государственными учреждениями Минюста России.

II. Полномочия

6. Департамент осуществляет следующие полномочия:
  - 1) разрабатывает и представляет Министру юстиции Российской Федерации и его заместителям для внесения Президенту Российской Федерации и в Правительство Российской Федерации проекты федеральных конституционных законов, федеральных законов, актов Президента Российской Федерации и Правительства Российской Федерации, других документов, по которым требуется решение Президента Российской Федерации или Правительства Российской Федерации, по вопросам, относящимся к компетенции Департамента;
  - 2) представляет предложения для включения в план работы и прогнозные показатели деятельности Минюста России;
  - 3) обеспечивает исполнение Конституции Российской Федерации, федеральных конституционных законов, федеральных законов, актов Президента Российской Федерации и Правительства Российской Федерации, а также международных договоров Российской Федерации по вопросам, относящимся к компетенции Департамента;
  - 4) обобщает практику применения законодательства Российской Федерации и проводит анализ реализации государственной политики по вопросам, отнесенным к компетенции Департамента, разрабатывает на этой основе предложения о мерах по совершенствованию деятельности Минюста России;

- 5) в рамках своей компетенции участвует в организации работы по систематизации законодательства Российской Федерации и подготовке Свода законов Российской Федерации;
- 6) проводит юридическую экспертизу проектов законодательных и иных нормативных правовых актов по вопросам, относящимся к компетенции Департамента, вносимых федеральными органами исполнительной власти на рассмотрение Президента Российской Федерации и Правительства Российской Федерации;
- 7) проводит правовую экспертизу проектов концепций и технических заданий на разработку проектов федеральных законов, предлагаемых для включения в планы законопроектной деятельности Правительства Российской Федерации, по вопросам, относящимся к компетенции Департамента;
- 8) проводит экспертизу проектов нормативных правовых актов и иных документов по вопросам, относящимся к компетенции Департамента, в целях выявления в них положений, способствующих созданию условий для проявления коррупции;
- 9) готовит проекты официальных отзывов и заключений на проекты федеральных конституционных законов и федеральных законов, а также проекты поправок к ним по вопросам, относящимся к компетенции Департамента;
- 10) представляет предложения о приоритетных направлениях законопроектной деятельности Правительства Российской Федерации, а также о включении в проекты планов законопроектной деятельности Правительства Российской Федерации;
- 11) в рамках своей компетенции участвует в работе по подготовке правовых заключений о целесообразности разработки законопроектов федеральными органами исполнительной власти;
- 12) готовит и представляет Министру юстиции Российской Федерации и его заместителям: проекты приказов Минюста России: об утверждении методических рекомендаций по заполнению форм документов, представляемых в Минюст России; о проведении проверок некоммерческих организаций, в том числе общественных объединений, политических партий, отделений международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций, религиозных организаций;

об установлении порядка проведения государственной религиоведческой экспертизы; о порядке регистрации, открытия и закрытия в Российской Федерации представительств иностранных религиозных организаций, утверждении образца свидетельства о регистрации представительства иностранной религиозной организации; об определении порядка ведения государственного реестра казачьих обществ в Российской Федерации; об утверждении форм и сроков представления некоммерческими организациями документов, содержащих отчет об их деятельности, о персональном составе руководящих органов, а также документов о расходовании денежных средств и об использовании иного имущества, в том числе полученных от международных и иностранных организаций, иностранных граждан и лиц без гражданства; об утверждении форм и сроков информирования структурным подразделением иностранной некоммерческой неправительственной организации об объеме получаемых данным структурным подразделением денежных средств и иного имущества, их предполагаемом распределении, о целях их расходования или использования и об их фактическом расходовании или использовании, о предполагаемых для осуществления на территории Российской Федерации программах, а также о расходовании предоставленных физическим и юридическим лицам указанных денежных средств и об использовании предоставленного им иного имущества; об утверждении перечня и форм документов, содержащих информацию об изменениях сведений, указанных в пункте 1 статьи 5 Федерального закона от 8 августа 2001 г. N 129-ФЗ “О государственной регистрации юридических лиц и индивидуальных предпринимателей”, за исключением сведений о полученных лицензиях, представляемых некоммерческими организациями для принятия решения об их направлении в регистрирующий орган; проекты распоряжений Минюста России: об утверждении формы свидетельства о государственной регистрации некоммерческой организации и других форм документов, используемых при государственной регистрации некоммерческих организаций; о государственной регистрации (об отказе в государственной регистрации) некоммерческих организаций при их создании, реорганизации и ликвидации, в том числе общероссийских и международных общественных объединений, политических партий, отделений международных организаций и иностранных некоммерческих

неправительственных организаций, централизованных религиозных организаций, имеющих местные религиозные организации на территории двух и более субъектов Российской Федерации, религиозных организаций (учреждений и организаций), образуемых указанными централизованными религиозными организациями, иных юридических лиц; о государственной регистрации (об отказе в государственной регистрации) изменений, вносимых в учредительные документы некоммерческих организаций, в том числе общероссийских и международных общественных объединений, политических партий, отделений международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций, централизованных религиозных организаций, имеющих местные религиозные организации на территории двух и более субъектов Российской Федерации, религиозных организаций (учреждений и организаций), образуемых указанными централизованными религиозными организациями, иных юридических лиц; о внесении в единый государственный реестр юридических лиц (об отказе во внесении в единый государственный реестр юридических лиц) изменений сведений о некоммерческих организациях, не связанных с внесением изменений в их учредительные документы, в том числе общероссийских и международных общественных объединений, политических партий, отделений международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций, централизованных религиозных организаций, имеющих местные религиозные организации на территории двух и более субъектов Российской Федерации, религиозных организаций (учреждений и организаций), образуемых указанными централизованными религиозными организациями, иных юридических лиц; о регистрации (об отказе в регистрации) представительств иностранных религиозных организаций, открываемых для деятельности на территории Российской Федерации; о внесении (об отказе во внесении) в реестр филиалов и представительств международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций сведений (изменений сведений) о филиалах и представительствах международных организаций, иностранных некоммерческих неправительственных организаций; о государственной регистрации (об отказе в государственной регистрации) эмблем некоммерческих организаций, а

также символики общественных объединений в порядке, установленном Минюстом России; о внесении (об отказе во внесении) казачьих обществ в государственный реестр казачьих обществ в Российской Федерации; об исключении казачьих обществ из государственного реестра казачьих обществ в Российской Федерации; о нежелательности пребывания (проживания) в Российской Федерации иностранных граждан или лиц без гражданства, являющихся членами (участниками) экстремистской организации, осужденных к наказаниям, не связанным с лишением свободы; об отмене противоречащих федеральному законодательству решений территориальных органов Минюста России об отказе в государственной регистрации некоммерческой организации; обязывающих территориальные органы Минюста России произвести действия, предусмотренные законодательством Российской Федерации, в случае уклонения от государственной регистрации общественных объединений; обязывающих территориальные органы Минюста России отозвать вынесенные некоммерческим организациям предупреждения, противоречащие законодательству Российской Федерации; о приостановлении деятельности общественных объединений и религиозных организаций; о вынесении предупреждений (представлений) некоммерческим организациям, в том числе религиозным организациям, политическим партиям, руководящим органам общественных объединений, руководителям структурных подразделений иностранных некоммерческих неправительственных организаций; о запрете структурным подразделениям иностранных некоммерческих неправительственных организаций осуществления на территории Российской Федерации заявленной программы или ее части; о запрете структурным подразделениям иностранных некоммерческих неправительственных организаций направления денежных средств и иного имущества определенным получателям; об исключении из реестра филиалов и представительств международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций сведений о филиале или представительстве; о регистрации закрытия (прекращения деятельности) представительств иностранных религиозных организаций, открытых на территории двух и более субъектов Российской Федерации, а также представительств иностранных религиозных организаций, открытых при российских

религиозных организациях, зарегистрированных Минюстом России; исковые заявления: о ликвидации некоммерческих организаций, в том числе общественных объединений, политических партий и религиозных организаций, по основаниям, предусмотренным законодательством Российской Федерации; о признании общественных объединений или религиозных организаций прекратившими свою деятельность в качестве юридических лиц и об исключении из единого государственного реестра юридических лиц; о приостановлении деятельности политических партий в случаях выявления нарушений законодательства Российской Федерации или совершения действий, противоречащих их уставным целям;

- 13) выдает зарегистрированным Минюстом России некоммерческим организациям свидетельства о внесении записей в единый государственный реестр юридических лиц, полученные от федерального органа исполнительной власти, уполномоченного осуществлять государственную регистрацию юридических лиц, а также свидетельства о государственной регистрации некоммерческих организаций;
- 14) выдает свидетельства о внесении казачьих обществ в государственный реестр казачьих обществ в Российской Федерации;
- 15) выдает свидетельства о регистрации представительств иностранных религиозных организаций, открытых в Российской Федерации;
- 16) выдает выписки из реестра филиалов и представительств международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций;
- 17) осуществляет контроль за соблюдением религиозными организациями своих уставов относительно целей и порядка их деятельности, а также за соответствием деятельности: некоммерческих организаций - целям, предусмотренным их учредительными документами, и законодательству Российской Федерации; отделений международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций - целям, предусмотренным их учредительными документами, и законодательству Российской Федерации; филиалов и представительств международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций - заявленным целям и задачам и законодательству Российской Федерации; общественных объединений - уставным целям и законодательству Российской Федерации;

- политических партий - положениям, целям и задачам, предусмотренным уставами, и законодательству Российской Федерации;
- 18) организует при государственной регистрации религиозных организаций проведение государственной религиоведческой экспертизы;
  - 19) направляет в уполномоченный государственный орган документы, необходимые для осуществления им функций по ведению единого государственного реестра юридических лиц;
  - 20) готовит и направляет заявителям документы о принятых Минюстом России решениях в сфере: государственной регистрации и контроля за деятельностью некоммерческих организаций; государственной регистрации эмблем некоммерческих организаций, а также символики общественных объединений в порядке и случаях, установленных федеральными законами;
  - 21) ведет реестры: зарегистрированных некоммерческих организаций, в том числе отделений международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций, общественных объединений, политических партий и религиозных организаций; национально-культурных автономий; филиалов и представительств международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций; представительств иностранных религиозных организаций, открытых в Российской Федерации;
  - 22) ведет государственный реестр казачьих обществ в Российской Федерации, в том числе рассматривает представленные для внесения в него документы, организует проведение по ним правовой и иной экспертизы и в случае несоответствия этих документов требованиям законодательства Российской Федерации возвращает их заявителю для устранения выявленных нарушений;
  - 23) осуществляет составление протоколов об административных правонарушениях;
  - 24) осуществляет организационное и методическое руководство деятельностью территориальных органов Минюста России, связанной с реализацией ими функций, установленных законодательством Российской Федерации о некоммерческих организациях, в частности, с ведением реестра зарегистрированных некоммерческих организаций, в том числе общественных объединений, политических партий и религиозных организаций, а также иных реестров;

- 25) организует и осуществляет координацию деятельности федерального государственного учреждения “Государственная регистрационная палата при Министерстве юстиции Российской Федерации”;
- 26) ведет и публикует федеральный список экстремистских материалов, перечень общественных объединений и религиозных организаций, иных некоммерческих организаций, в отношении которых судом принято вступившее в законную силу решение о ликвидации или запрете деятельности по основаниям, предусмотренным законодательством Российской Федерации, а также перечень общественных объединений и религиозных организаций, деятельность которых приостановлена в связи с осуществлением ими экстремистской деятельности;
- 27) предоставляет информацию физическим и юридическим лицам о зарегистрированных некоммерческих организациях;
- 28) проводит проверки деятельности территориальных органов Минюста России по вопросам, отнесенным к компетенции Департамента, анализирует эту деятельность, разрабатывает меры по ее совершенствованию;
- 29) принимает меры к устранению нарушений законодательства Российской Федерации в деятельности территориальных органов Минюста России;
- 30) направляет своих представителей для участия в мероприятиях, проводимых некоммерческими организациями, в том числе структурными подразделениями международных организаций и иностранных некоммерческих неправительственных организаций, общественными объединениями, политическими партиями и религиозными организациями;
- 31) готовит информационные и иные документы по вопросам, входящим в компетенцию Департамента;
- 32) осуществляет представление и защиту интересов Минюста России и Правительства Российской Федерации в судах Российской Федерации по вопросам, относящимся к компетенции Департамента;
- 33) осуществляет рассмотрение обращений граждан по вопросам, относящимся к компетенции Департамента;
- 34) принимает участие в пределах компетенции Департамента в работе экспертных и рабочих групп, координационных и совещательных органов, создаваемых Минюстом России, а также в работе

межведомственных комиссий, совещаний, научно-практических конференций, “круглых столов” и симпозиумов по вопросам совершенствования законодательства;

35) ведет специальные базы данных правовой информации;

36) осуществляет иные полномочия, отнесенные к компетенции Департамента законодательными и иными нормативными правовыми актами Российской Федерации, а также нормативными правовыми актами Минюста России.

III. Организация деятельности

7. Департамент возглавляет директор Департамента по делам некоммерческих организаций (далее - Директор), назначаемый на должность и освобождаемый от должности приказом Минюста России. Директор подчиняется Министру юстиции Российской Федерации, а также заместителю Министра, курирующему Департамент.

Директор осуществляет непосредственное руководство Департаментом, несет персональную ответственность за выполнение возложенных на Департамент задач и реализацию полномочий, соблюдение федеральными государственными гражданскими служащими Департамента режима секретности, состояние служебной дисциплины.

Директор имеет заместителей, назначаемых на должность и освобождаемых от должности приказами Минюста России по представлению Директора.

8. Для решения предусмотренных настоящим Положением задач и осуществления возложенных на Департамент полномочий Директор:

1) по вопросам, относящимся к компетенции Департамента, представляет по доверенности или по поручению руководства Минюста России интересы Минюста России в органах государственной власти, государственных, общественных организациях и судах, во взаимоотношениях с должностными лицами органов власти иностранных государств, иностранных и международных организаций; участвует в работе межведомственных комиссий органов государственной власти и иных комиссий по соответствующим направлениям деятельности Минюста России;

2) осуществляет прием граждан, рассматривает обращения граждан и письма организаций по вопросам, отнесенным к компетенции

- Департамента; организует и контролирует своевременное и качественное рассмотрение федеральными государственными гражданскими служащими Департамента обращений и писем, а также полноту и законность принятых по ним решений;
- 3) в рамках полномочий, установленных нормативными правовыми актами Минюста России, запрашивает и получает от структурных подразделений, территориальных органов и учреждений Минюста России документы, необходимые для принятия решений по вопросам, относящимся к компетенции Департамента, дает им в связи с этим обязательные для исполнения поручения, ведет с ними переписку;
  - 4) привлекает в необходимых случаях в установленном порядке для выработки решений по вопросам, относящимся к компетенции Департамента, ученых, специалистов и работников федеральных органов исполнительной власти;
  - 5) распределяет обязанности между своими заместителями, участвует в подготовке должностных регламентов;
  - 6) утверждает положения об отделах Департамента;
  - 7) вносит предложения по изменению в структуру и штатное расписание центрального аппарата Минюста России в части, касающейся Департамента;
  - 8) обеспечивает планирование, организацию и контроль деятельности Департамента, его эффективное взаимодействие с другими структурными подразделениями Минюста России, территориальными органами и федеральными государственными учреждениями Минюста России, структурными подразделениями федеральных органов исполнительной власти и органов исполнительной власти субъектов Российской Федерации;
  - 9) вносит предложения в планы основных организационных мероприятий Минюста России и работы коллегии Минюста России;
  - 10) вносит предложения о назначении на должности и включении в кадровый резерв, перемещении, освобождении от должности, аттестации, направлении на профессиональную подготовку, повышение квалификации и стажировку, в том числе за рубежом, федеральных государственных гражданских служащих Департамента, а также о присвоении им классов чин, о награждении

государственными и ведомственными наградами, их поощрении и привлечении к дисциплинарной ответственности, в том числе увольнении; включении их в состав рабочих групп, комиссий, а также направлении в служебные командировки;

- 11) проводит совещания, семинары и иные организационно-методические мероприятия по вопросам, отнесенным к компетенции Департамента;
  - 12) в соответствии с установленным в Минюсте России порядком делопроизводства визирует организационно-распорядительные документы, контролирует соблюдение порядка их оформления и согласования;
  - 13) пользуется иными правами, предоставленными Директору законодательными и иными нормативными правовыми актами Российской Федерации, а также нормативными правовыми актами Минюста России.
9. Для решения наиболее важных вопросов деятельности Департамента, осуществления контроля за выполнением планов работы и поручений руководства Минюста России, а также обмена опытом работы в Департаменте могут проводиться оперативные совещания. Решения, принятые на оперативном совещании, оформляются протоколом и являются обязательными для исполнения федеральными государственными гражданскими служащими Департамента.
10. Департамент осуществляет свою деятельность на основе текущего и перспективного планирования, в том числе плана работы Департамента.
11. В случае отсутствия Директора его обязанности исполняет один из его заместителей.
12. Делопроизводство и мероприятия по обеспечению режима секретности в Департаменте осуществляются в соответствии с законодательством Российской Федерации и нормативными правовыми актами Минюста России.
13. Департаменту передаются соответствующие материальные и технические средства, необходимые для своевременной и качественной реализации возложенных на него полномочий, а также обеспечивается доступ к соответствующим информационным базам данных, системам связи и коммуникаций.

پیوست ۲: قانون فدارل انجمن‌های عمومی

FEDERAL LAW

NO. 82-FZ OF MAY 19, 1995

ON PUBLIC ASSOCIATIONS

(with the Amendments and Additions of May 17, 1997, July 19, 1998,

March 12, 21, July 25, 2002, December 8, 2003, June 29, November 2, 2004)

Adopted by the State Duma on April 14, 1995

Chapter I. General Provisions

Article 1. The Subject-matter Regulated by This Federal Law

The subject-matter of the regulation of this Federal law is the social relations arising in connection with the realization by individuals of the right to association, with the creation, functioning, reorganization and/or liquidation of public associations. Foreign national and stateless persons shall have equal rights with the citizens of the Russian Federation in the sphere of relations, regulated by this Federal Law, except for the cases established by federal laws or international treaties and agreements of the Russian Federation.

Article 2. The Sphere operation of This Federal Law

The present Federal law shall extend to all the public associations set up on the

initiative of individuals with the exception of religious organizations, and also commercial organizations and non-property unions (associations) set up by them.

The present Federal Law shall also extend to the activity of the structural subdivisions, set up on the territory of the Russian Federation - the organizations, branches or affiliates and representative offices - and foreign non-profit non-governmental associations.

Article 3. The Content of the Right of the Individuals to Association

The right of the individuals to association includes the right to set up public associations on a voluntary basis for the protection of common interests and the achievement of common goals, the right to join the existing public associations or to refrain from joining them, and also the right to leave public associations without hindrance.

The creation of public associations promotes the realization of the rights and lawful interests of individuals.

Private persons shall have the right to set up public associations at their option without the preliminary permission of the organs of state power and the local self-government bodies, and also the right to join such public associations with the observance of the rules of their charters.

Public associations set up by individuals may get registered in the order prescribed by this Federal Law and acquire the rights of a legal entity or function without state registration and the acquisition of the rights of a legal entity.

Article 4. Laws on Public Associations

The content of the citizens' right to association, the basic state guarantees of this right, the status of public associations, the procedure for their creation, the order of their activity, reorganization and/or liquidation shall be regulated by this Federal Law, the Civil Code of the Russian Federation and by other laws on particular public associations.

Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 amended part 2 of Article 4 of this Federal Law

The specific aspects of the creation, functioning, reorganization and/or liquidation of particular public associations, trade unions, charitable and other public associations - may be regulated by special laws to be adopted in keeping with the present Federal Law. Pending the adoption of special laws the activity of public associations, and also that of public associations which is not regulated by special laws, shall be regulated by this Federal Law.

Article 5. The public association shall be understood to mean a voluntary, self-governing, non-profit formation, set up at the initiative of individuals who

have united on the basis of the community of interests to realize common goals, indicated in the charter of the public association (hereinafter referred to as statutory goals).

The right of individuals to set up public associations shall be realized directly by uniting natural persons and through juridical persons represented by public associations.

Article 6. The Founders, Members, and Participants of the Public Association

Public associations shall be founded by natural persons and juridical persons who have convened a congress (conference) or a general meeting for the adoption of the charter of the public association and the formation of its governing and control or auditing bodies. The founders of the public association - natural and juridical persons - shall have equal rights and bear equal duties.

The members of the public association shall be represented by natural persons and juridical persons, that is, public associations whose interest in the joint solution of the tasks of the given association in compliance with the rules of its charter shall be completed by relevant individual applications or documents that make it possible to take into account the number of the members of the public association for the purpose of ensuring their equality as members of the given association. The members of the public association - natural and juridical persons - shall have equal rights and bear equal duties.

The members of public associations, shall have the right to elect and to be elected to the governing, control and auditing bodies of the given association, and also to control the activity of the governing bodies of the public association in compliance with its charter.

The members of the public association shall enjoy rights and bear duties in keeping with the requirements of the norms of its charter and in case of failure to observe the said requirements may be expelled from the public association in the procedure indicated in the charter.

The participants of the public association shall be represented by natural persons and juridical persons, that is, public associations which have given support for the goals of the given association and/or its concrete actions and which take part in its activity without the obligatory completion of the terms of its participation, unless otherwise provided for by the charter. The participants in the public association - natural and juridical persons - shall enjoy equal rights and bear equal duties.

Article 7. The Organizational and Legal Forms of Public Associations

Public associations may be set up in one of the following organizational and

legal forms:

- the non-governmental organization;
- the mass movement;
- the public fund;
- the non-governmental institution;
- the local community body.

Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 supplemented part 1 of Article 7 of this Federal Law with the following position:

- the political party

According to Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 part 2 of Article 7 of this Federal Law shall be abolished from the day of the entry into force of Item 1 of Article 36 of the Federal Law on Political Parties

Federal Law No. 112-FZ of July 19, 1998 supplemented Article 7 of the present Federal Law with the second part:

The organizational and legal forms of political public associations shall be deemed to be public organization (for a political organization including a political party) and public movement (for a public movement).

Article 8. The Non-Governmental Organization

The non-governmental organization represents the public association, based on formal membership and set up for the joint activity and protection of common interests and the achievement of the statutory goals of the united individuals. In conformity with their charter the members of the non-governmental organization may include natural persons and juridical persons, that is, public associations, unless otherwise established by this Federal Law and the laws on particular public associations.

The congress (conference) or the general meeting shall be the supreme governing body of the non-governmental organization. The elective collegiate body, accountable to the congress (conference) or the general meeting, shall be its permanently functioning governing body.

In case of registration of the non-governmental organization its permanently functioning governing body shall exercise the rights of a legal entity on behalf of this organization and discharge its duties in conformity with its charter.

Article 9. The Mass Movement

A mass movement is a public association consisting of participants with no formal membership. Organization who pursues social, political and other socially useful goals, supported by its participants.

The congress (conference) or the general meeting shall be the supreme governing body of the mass movement. The elective collegiate body accountable to

the congress (conference) or the general meeting shall be the permanently functioning governing body of the mass movement.

In case of state registration of a mass movement, its permanently functioning governing body shall exercise the rights of a legal entity on behalf of the mass movement and discharge its duties in accordance with the charter.

Article 10. The Public Fund

The public fund is a non-profit foundation and represents the public association without formal membership. The Fund's goal is to create assets on the basis of voluntary contributions, other receipts not banned by law and the use of these assets for socially useful purposes. The founders and property managers of the public fund shall have no right to use the said assets in their own interests.

The governing body of the public fund shall be formed by its founders and/or participants or by decision of the fund's founders, adopted in the form of recommendations or personal appointments, or by election by its participants at the congress (conference) or the general meeting.

In case of state registration of the public fund the latter shall carry on its activity in the procedure, stipulated by the Civil Code of the Russian Federation.

The creation, functioning, reorganization and/or liquidation of other funds (private, corporate, state, state-cum-public and other funds) may be regulated by the respective law on funds.

Article 11. The Non-governmental Institution

The non-governmental institution is a public association without formal membership that sets its aim of rendering concrete services meeting the interests of its participants and corresponding to the statutory goals of the said association.

The non-governmental institution and its assets shall be governed by the persons, appointed by the founder (founders).

In accordance with the constituent documents the non-governmental institution may set up a collegiate body, which is elected by the participants who are not the founders of this institution and the consumers of its services. The said body may determine the direction of the activity of the non-governmental institution, have the right to consultative vote under the founder (founders), but shall have no right of disposal of the assets of the non-governmental institution, unless otherwise established by the founder (founders).

In case of state registration of the non-governmental institution the latter shall carry on its activity in the procedure, stipulated by the Civil Code of the Russian Federation.

Article 12. The Local Community Body

A local community body is a public association without formal membership, whose goal is the joint solution of various social problems arising for individuals in the place their residence, work or study and aimed at the satisfaction of the requirements of the unlimited range of persons whose interests are associated with the achievement of statutory purposes and the realization of the programmes of the local initiative body in the place of its creation.

The local community body shall be formed at the initiative of people interested in the solution of said problems and build its work on the basis of self-government in keeping with its charter, adopted at the meeting of the founders. The local community body shall have no superior organs or organizations.

In case of state registration of the local community body the latter shall acquire the rights and assume the obligations of a legal entity in conformity with its charter.

According to Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 Article 12.1 of this Federal Law shall be abolished from the day of the entry into force of Item 1 of Article 36 of the Federal Law on Political Parties

Federal Law No. 112-FZ of July 19, 1998 supplemented the present Federal Law with Article 12.1

Article 12.1. Political Public Associations

A political public association is a public association the charter of which must provide for participation in the political life of the society through exerting influence on the shaping of citizens' political will, participation in elections to the bodies of state power and local self-government by means of nominating candidates and organizing their electoral campaign, taking part in the organization and activities of the said bodies.

The following bodies shall not be recognized as a political public association:

- an association registered under the legislation of the Russian Federation as a trade union, religious, charitable organization, national - cultural autonomous entity as well as a public fund, public institution, a body of public amateur activities;
- an association the charter of which allows membership in it or adherence to it in another form of foreign citizens, foreign or international organizations;
- an association the charter of which provides for membership in it or adherence to it of citizens only by the trade, national, ethnic, race or creed;
- an association the charter of which provides for membership in it or adherence to it of persons not entitled to be members of political public associations or adhere to such associations;
- an association pursuing the aim of making profit through the pursuance of

entrepreneurial activities and distribution of profit (assets, property) received among its members and/or founders;

- an association set up for the pursuance of amateur and other non- political interests;
  - an association whose non-political nature is expressly provided in federal law.
- Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 supplemented this Federal Law with Article 12.2:

Article 12.2. Political Parties

The procedure for the creation, activity, reorganisation and/or liquidation of political parties shall be regulated by a special federal law.

Article 13. The Unions of Public Associations

The public associations, regardless of their organizational structure and legal status, shall have the right to set up unions of public associations on the basis of foundation agreements and/or charters, adopted by the unions and thus form new public associations. The passive capacity of the unions of public associations as legal entities emerges since the time of their state registration.

The creation, functioning, reorganization and/or liquidation of the unions of public associations, including those with the participation of foreign non-profit non-governmental associations, shall be effected in the procedure, prescribed by this Federal Law.

Article 14. The Territorial Sphere of Activity of Russian Public Associations

All-Russia, interregional, regional and local public associations are set up and function in the Russian Federation.

The all-Russia public association shall be understood to mean the association which carries on its activity in accordance with the statutory purposes on the territory covering more than half of the subjects of the Russian Federation and has there its structural subdivisions - organizations, branches or affiliates and representative offices.

The interregional public association shall be understood to mean the association which carries on its activity in keeping with its statutory purposes on the territory covering less than half of the subjects of the Russian Federation and has there its structural subdivisions - organizations, branches or affiliates and representative offices.

The regional public association shall be understood to mean the association whose activity is conducted in conformity with its statutory purposes within the territory of one subject of the Russian Federation.

The local public association shall be understood to mean the association whose activity is carried on in compliance with its statutory purposes within the

territory of a local self-government body.

All-Russia public associations may use in their names the denominations “Russia”, “Russian Federation” and the words and word combinations based on them without a special permission of the competent state organ.

Article 15. The Principles of Creating and Functioning of Public Associations
Public associations, regardless of their organizational structure and legal status, shall be equal before the law. Their activity is based on the principles of voluntary association, equality, self-government and legality. Public associations shall be free in determining their internal structure, purposes, forms and methods of activity.

The activity of public associations shall be open, and information about their constituent and programmatic documents shall be generally accessible.

Federal Law No. 112-FZ of July 25, 2002 amended Article 16 of this Law

Article 16. Restrictions on the Creation and Functioning of Public Associations

It shall be forbidden to create public associations and to allow them to function, if their goals or actions are aimed at the performance of an extremist activity.

The inclusion of provisions on the protection of ideals of social justice in the constituent and programmatic documents of public associations may not be regarded as the kindling of social enmity.

Restrictions on the creation of particular types of public associations may only be established by the federal law.

Article 17. The State and Public Associations

The interference by the organs of state power and their officials in the activity of public associations, just as the interference of public associations in the activity of the organs of state power and their officials, shall not be allowed, except for the cases, stipulated by the present Federal Law.

The State shall guarantee the observance of the rights and lawful interests of public associations, render support for their activity, legislatively regulate the granting to them of tax and other concessions and advantages. State support may be expressed in the form of the target-oriented financing of particular socially useful programmes of public associations an their request (state grants); the conclusion of contracts of any types, including those for the performance of works and the rendering of services; the social order for the implementation of various state programmes to an unlimited range of public associations on a competitive basis.

Questions affecting the interests of public associations in cases stipulated by law shall be settled by the organs of state power and the local self-government bodies with the participation of relevant public associations or by agreement

with them.

The legislation of the Russian Federation on labour and the legislation of the Russian Federation on social insurance shall extend to the employees of the public associations working for hire.

Chapter II. The Creation of Public Associations, Their Reorganization and/or Liquidation

Article 18. The creation of Public Associations

Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 amended part 1 of Article 18 of this Federal Law

Public associations shall be set up at the initiative of their founders consisting of at least three natural persons. The number of the founders for the creation of certain types of public associations may be established by special laws on the relevant types of public associations.

Juridical persons - public associations - may join the founders alongside with natural persons.

Decisions on the creation of a public association, the approval of its charter and on the formation of governing, and control and audit bodies shall be taken at the congress (conference) or the general meeting. A public association shall be deemed to be created after adopting these said decisions: it carries on its statutory activity, acquires rights, except for the rights of a legal entity, and assumes the duties, provided for by this Federal Law.

The passive capacity of the public association as a legal entity shall arise after state registration of this association.

Article 19. Requirements made on the Founders, Members of and Participants in Public Associations

Individuals who have reached 18 years of age and legal entities as represented by public associations may be the founders, members of, and participants in public associations unless otherwise established by this Federal Law and also by the laws on particular types of public associations.

Foreign national and stateless persons may be on equal terms with citizens of the Russian Federation, founders, members of, and participants in, public associations, except for the cases specified by federal laws or international treaties and agreements of the Russian Federation.

Individuals who have reached 14 years of age may be members of and participants in youth public associations.

Federal Law No. 78-FZ of May 17, 1997 replaced the figure "10" with the figure "8" in Part 4 of Article 19

Individuals who have attained 8 years of age may be members of and partici-

pants in public associations of children.

The conditions and the order of acquiring or losing membership, including the withdrawal from the membership of public associations because of age, shall be determined by the charters of the corresponding public associations.

No requirement for reference in official documents to membership or participation in public associations shall be allowed. The belonging of individuals to public associations or otherwise may not serve as a ground for the restriction of their rights and freedoms or as a condition for the granting by the State of any privileges or advantages, except for the cases, specified by the legislation of the Russian Federation.

The organs of state power and the local self-government bodies may not be the founders, members and participants of public associations.

With the creation of public associations in the form of non-governmental organizations the founders of these associations shall become automatically their members and acquire the respective rights and duties.

When public associations are set up in other organizational and legal forms, the rights and duties of their founders shall be enumerated in their rules.

Article 20. The Rules of the Public Association

The Rules of the public association shall provide for:

- 1) the name and purposes of the public association and its organizational structure and legal status;
- 2) the structure of the public association, its governing, control and audit bodies, the territory within which the given association carries on its activity;
- 3) the terms and order of acquiring or losing the membership of the public association, the rights and duties of the members of the association (this is valid for the association providing for its membership);
- 4) the terms of reference and the procedure for the formation of the governing bodies of the public association, the period of their powers and the place of location of the permanently functioning governing body;
- 5) the procedure for introducing amendments and addenda to the rules of the public association;
- 6) the sources of forming monetary means and other assets of the public association, the rights of the public association and its structural subdivisions for property management;
- 7) the procedure for the reorganization and/or liquidation of the public association.

According to Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 part 2 of Article 20 of this Federal Law shall be abolished from the day of the entry into force of

Item 1 of Article 36 of the Federal Law on Political Parties
Federal Law No. 112-FZ of July 19, 1998 supplemented Article 20 of the
present Federal law with new Part two. In this connection Parts two and three
are deemed Parts three and four respectively

The public association's being a political public association shall be stated in
the charter thereof.

The rules of the public association may contain the description of the symbols
of this association.

The rules may provide for other provisions relating to the activity of the public
association and not contradicting the laws.

Federal Law No. 58-FZ of June 29, 2004 amended Article 21 of this Federal
Law

Article 21. State Registration of Public Associations

A public association, for acquiring the rights of a legal entity, shall be subject to
state registration under the Federal Law on the State Registration of Juridical
Persons and Individual Businessmen with the account taken of the special
procedure for state registration of public associations established by this
Federal Law.

A decision on state registration of a public association shall be rendered by the
federal executive body authorised in the sphere of the state registration of
public associations (hereinafter referred to as the federal body of state regis-
tration) or by a territorial agency thereof. Entry to the Unified State Register
of Legal Entities of data about the establishment, reorganization and liquida-
tion of public associations, as well as of other data, stipulated by federal laws,
shall be made by the federal executive body authorized under Article 2 of the
Federal Law on State Registration of Juridical Persons and Individual Busi-
nessmen (hereinafter referred to as the authorized registering body) on the
basis of a decision on the appropriate state registration rendered by the federal
body of state registration or by a territorial agency thereof. With this, a
procedure for interaction of the federal body of justice and of a territorial
agency thereof with the authorized registering body with regard to the state
registration of public associations shall be determined by the President of the
Russian Federation.

A decision on state registration of all-Russia and international public associa-
tions shall be rendered by the federal body state registration.

A decision on state registration of an interregional public association shall be
rendered by a territorial agency of the federal body of state registration at the
location of a standing governing body of this association.

A decision on state registration of regional and local public associations shall be taken by a territorial agency of the federal body of state registration of the respective subject of the Russian Federation.

The following documents shall be submitted to the federal body of state registration or to a territorial agency thereof for state registration of a public association:

- an application, signed by members of a standing governing body of the public association with the indication of their family names, first names, patronymics, places of residence and contact telephone numbers;
- the charter of the public association in three copies;
- an extract from the minutes of the constituent congress (conference) or the general meeting that contains information about the establishment of the public association, the approval of its charter and the formation of governing, control and audit bodies;
- information about the founders thereof;
- the document on the payment of registration fees;
- data about the address (location) of a standing governing body of the public association which is used for contacting the public association;
- the minutes of the constituent congresses (conferences) or of the general meetings of structural subdivisions for international, allRussia and interregional public associations;
- the documents confirming the powers for the use by the public association of the personal name of an individual or symbols protected by the laws of the Russian Federation on the protection of intellectual property or copyrights.

Said documents shall be submitted for state registration within three months, as of the date of holding the constituent congress (conference) or the general meeting.

The state registration of the youth and of the children's public associations shall be effected under the condition that into their leading bodies are elected the citizens, who have reached the age of eighteen.

Amendments and addenda to the rules of public associations shall be subject to state registration in the same order and within the same period of time, as state registration of public associations, and shall be effective, as of the moment of such registration.

A decision on state registration of a branch of the public association shall be taken by a territorial agency of the federal body of state registration of the relevant subject of the Russian Federation on the basis of the documents, submitted by the branch of the public association in keeping with Part Six of

this Article and certified by the governing body of the public association, and of a copy of the certificate of state registration of the public association. With this, state registration of the branch of the public association shall be carried out in the procedure established for state registration of public associations. If the branch of the public association does not adopt its charter and acts on the basis of the charter of that public association, of which it is a branch, the central governing body of said association shall notify the territorial agency of the federal body of state registration of the relevant subject of the Russian Federation about the presence of said branch and location thereof, and shall supply information about its governing bodies. In this case, the rights of a legal entity shall be acquired by said branch after state registration of the public association.

The federal body of state registration or a territorial agency thereof upon adoption of a decision on state registration of a public association shall submit to the authorized registering body the data and documents required for exercising by this body the functions related to keeping the Unified State Register of Legal Entities.

On the basis of said decision, rendered by the federal body of state registration or by a territorial agency thereof, and of the required data and documents, submitted by them, the authorized registering body in five working days at latest, as of the date of receiving required data and documents, shall make an appropriate entry to the Unified State Register of Legal Entities and shall inform about it the body, which has rendered the decision on state registration of the public association, at latest in one working day, next following the date of making the appropriate entry.

The federal body of state registration or a territorial agency thereof in three working days at latest, as of the date of receiving from the authorized registering body information on the entry about the public association made to the Unified State Register of Legal Entities, shall issue to the applicant a document confirming the fact of making the entry about the public association to the Unified State Register of Legal Entities.

A state duty for state registration of the public association and of the amendments, introduced to the charter thereof, shall be collected in the procedure and in the amount stipulated by the laws of the Russian Federation.

Federal Law No. 58-FZ of June 29, 2004 amended Article 22 of this Federal Law

Article 22. Decisions on State Registration of Public Associations

The federal body of state registration or a territorial agency thereof shall be

obliged within one month term, as of the date of filing an application for the state registration of a public association, to render a decision on state registration of the public association and to issue to the founders thereof a document confirming the fact of making an entry about the public association to the Unified State Register of Legal Entities, or to refuse state registration of the public association and to issue to the founders thereof a reasoned refusal in writing which may be appealed against judicially.

The refusal of state registration of a public association shall not impede a repeated submission of documents for state registration thereof on conditions of eliminating the reasons for the refusal.

Consideration of a repeated application for state registration of a public association and rendering a decision with regard to the application shall be carried out in the procedure provided for by this Federal Law.

Federal Law No. 31-FZ of March 21, 2002 reworded Article 23 of this Federal Law

The amendments shall enter into force as of July 1, 2002

Article 23. Refusal of State Registration of a Public Association and the Procedure for Appealing against It

State registration of a public association may be refused for the following reasons:

- if the statutes of a public association run counter to the Constitution of the Russian Federation, the constitutions (charters) of the subjects of the Russian Federation, the provisions of Articles 16, 19, 20 and 21 of this Federal Law and the laws on individual types of public associations;
- if the list of the documents, required for state registration, which are specified by this Federal Law, has not been submitted in full, or if they have not been drawn up in proper order or have been submitted to an improper body;
- if a public association, having the same name, has been registered before on the territory, where the given association carries on its activity;
- if it has been established that the constituent documents, submitted for registration, contain unreliable information;
- if the name of a public association insults the morality and outrages the national and religious feelings of citizens.

Refusal of state registration of a public association on the grounds of inexpediency of its establishment shall not be allowed.

In case of the refusal of state registration of a public association the applicants therefor shall be notified about it in writing with the indication of the specific provisions of the laws of the Russian Federation whose breach has entailed

the refusal to carry out state registration of this association.

Refusal of state registration of a public association, as well as evasion of such registration may be appealed against with court.

Article 24. Symbols of Public Associations

Public Associations may have their own flags, emblems, streamers and other symbols. The symbols of public associations shall not coincide with the state symbols of the Russian Federation and its subjects or with the symbols of foreign States. The symbols of public associations shall not violate the rights of private persons to intellectual property and outrage their national and religious feelings. The symbols of a public association shall be subject to state registration and accounting in the order, prescribed by the legislation of the Russian Federation.

Federal Law No. 58-FZ of June 29, 2004 amended Article 25 of this Federal Law

Article 25. Reorganization of a Public Association

Reorganization of a public association shall be effected by decision of its congress (conference) or its general meeting.

State registration of a public association, established by way of reorganization, shall be carried out in the procedure provided for by the Federal Law on State Registration of Juridical Persons and Individual Businessmen subject to the peculiarities of such registration stipulated by this Federal Law.

The documents required for state registration of a public association, which is established by way of reorganization, shall be submitted to the federal body of state registration or to territorial agencies thereof in appropriate subjects of the Russian Federation. With this, a list of said documents and a procedure for submitting them shall be determined by the Government of the Russian Federation.

The federal body of state registration or a territorial agency thereof upon rendering a decision on state registration of a public association, established by way of reorganization, shall submit to the authorized registering body the data and documents required for exercising by this body the functions related to keeping the Unified State Register of Legal Entities.

On the basis of said decision, rendered by the federal body of state registration or a territorial agency thereof, and of the required data and documents, submitted by them, the authorized registering body in five working days at latest, as of the date of receiving required data and documents, shall make an appropriate entry to the Unified State Register of Legal Entities and shall inform about it the body, that has taken said decision, at latest in one working

day, next following the date of making an appropriate entry.

A procedure for interaction of the federal body of state registration and territorial agencies thereof with the authorized registering body with regard to state registration of a public association, established by way of reorganization, shall be determined by the President of the Russian Federation.

State registration of a public association, established by way of reorganization, if a decision to refuse said state registration under Article 23 of this Federal Law has not been taken, shall be effected in thirty working days at latest, as of the date of submitting all the documents therefor drawn up in the established procedure.

The property of the public association which is a legal entity, shall pass after its reorganization to the newly established legal entities in the order, provided for by the Civil Code of the Russian Federation.

Federal Law No. 58-FZ of June 29, 2004 amended Article 26 of this Federal Law

Article 26. The Liquidation of a Public Association

A public association shall be liquidated either by decision of the congress (conference) or a general meeting thereof in keeping with the statutes of the given public association or by a court ruling on the grounds and in the procedure, provided for by Article 44 of this Federal Law.

The property of a public association, liquidated in the order and on the grounds, envisaged in the Federal Law on the Counteraction to an Extremist Activity, which is left after the satisfaction of the creditors' claims, shall be turned into the ownership of the Russian Federation.

State registration of a public association in connection with liquidation thereof shall be effected in the procedure provided for by the Federal Law on State Registration of Juridical Persons and Individual Businessmen subject to the peculiarities of such registration established by this Federal Law.

The data and documents required for state registration of a public association in connection with liquidation thereof shall be submitted to the body that has rendered the decision on state registration of this public association, when established.

The federal body of state registration or a territorial agency thereof upon rendering a decision on state registration of a public association in connection with liquidation thereof shall submit to the authorized registering body the data and documents required for exercising by this body the functions related to keeping the Unified State Register of Legal Entities.

On the basis of said decision, rendered by the federal body of state registration

or a territorial agency thereof, and of the required data and documents, submitted by them, the authorized registering body in five working days at latest, as of the date of receiving required data and documents, shall make an appropriate entry to the Unified State Register of Legal Entities and shall inform about it the body, that has taken said decision, at latest in one working day, next following the date of making an appropriate entry.

A procedure for interaction of the federal body of state registration and territorial agencies thereof with the authorized registering body with regard to state registration of a public association in connection with liquidation thereof shall be determined by the President of the Russian Federation.

State registration of a public association in connection with liquidation thereof shall be effected in ten working days at latest, as of the date of submitting all the documents therefor drawn up in the established procedure.

Chapter III. The Rights and Duties of the Public Association

Federal Law No. 112-FZ of July 25, 2002 amended Article 27 of this Law

Article 27. The Rights of the Public Association

To realize the statutory purposes, the public association, which is a legal entity, shall have the right:

- to freely disseminate information about its activity;
- to take part in the elaboration of decisions of the organs of state power and the local self-government bodies in the order and in the scope, specified by this Federal Law and other laws;
- to hold meetings, demonstrations, processions and picketing;
- to found mass media and carry on publishing business;
- to present and defend their rights, the lawful interests of its members and participants, and also other private persons in the organs of state power, the local self-government bodies and public associations;
- to discharge in full the powers, provided for by the laws on public associations;
- to display initiatives on different questions of public life and to table proposals in the organs of state powers;
- to take part in elections and referendums in the procedure established by the legislation of the Russian Federation.

For an implementation of the constituent goals, a public association, which is not a legal entity, shall have the right:

- to freely disseminate information about its activity;
- to hold get-togethers, meetings and demonstrations, processions and the picketing;

- to present and protect its rights, the lawful interests of its members and participants in the state power bodies, in the local self-government bodies and in public associations;
- to exercise other powers in the cases, when these powers are directly indicated in the federal laws on the individual kinds of public associations;
- to come out with the initiatives on the issues, having a bearing on an implementation of their constituent rights, to submit proposals to the state power bodies and to the local self-government bodies.

The realization of said rights by public associations, set up by foreign nationals and stateless persons or with their participation may be limited by federal laws or international treaties or agreements of the Russian Federation.

The laws on public associations may provide for additional rights for concrete types of public associations.

Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 amended Article 28 of this Federal Law

Article 28. The Rights and Duties of the Public Association in Respect of the Use of Its Name

The official name of a public association shall contain reference to its organizational and legal form and the territorial sphere of its operation.

According to Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 part 2 of Article 28 of this Federal Law shall be effective in the new wording from the day of the entry into force of Item 1 of Article 36 of the Federal Law on Political Parties

The name of a public association shall not presuppose the use of the names of the organs of state power and the local self-government bodies, the political parties existing in the Russian Federation and also the political parties that have terminated their activity in consequence of their liquidation due to violation of Item 1 of Article 9 of the Federal Law on Political Parties.

A public association shall have the right to use the personal name of an individual in its name. It may use the private person's name only with his written consent or the written consent of his legal representatives.

Federal Law No. 169-FZ of December 8, 2003 amended Article 29 of this Federal Law

Article 29. The Duty of the Public Association

The public association shall be obliged:

- to observe the legislation of the Russian Federation, the generally recognized principles and standards of international law dealing with the sphere of its activity, and also the norms, provided for by its rules and other constituent instruments;

- to publish every year its report on the use of its property or to ensure the access of people to the said report;
- to inform every year the body which has rendered a decision on the state registration of a public association about the continuance of its activity with an indication of the real place of location of the permanently functioning governing body, its name and data on the leaders of the public association in the scope of information, included in the single state register of legal entities;
- to submit decisions of the governing bodies and officials of the public association upon the inquiry of the body rendering decisions on the state registration of public associations, and also annual and quarterly reports on its activity in the scope of information, presented to tax bodies;
- to admit the representatives of the body rendering decisions on the state registration of public associations to the undertakings held by the public association;
- to render assistance to the representatives of the body rendering decisions on the state registration of public associations in the acquaintance with the activity of the public association in connection with the achievement of statutory goals and the observance of the legislation of the Russian Federation.

A public association shall be also obliged to inform the body which has rendered a decision on state registration of this association about changes in the data indicated in Item 1 of Article 5 of the Federal Law on State Registration of Juridical Persons and Individual Businessmen, except for the information on obtained licenses, in three working days at latest, as of the moment of such changes. Said body in one working day at latest, as of the date of receiving appropriate information from the public association, shall inform about it the authorized registering body that shall make an entry about changes in the data about the public association to the Unified State Register of Legal Entities.

Repeated failure of a public association to submit within the established term updated information, necessary for introducing amendments to the Unified State Register of Legal Entities, shall be a ground for the body, which has rendered a decision on state registration of the public association, to lodge a claim with court for declaring this association as having terminated its activity as a legal entity and for exclusion thereof from the Unified State Register of Legal Entities.

Chapter IV. The Property of the Public Association. The Management of Its Property

Article 30. The Property of the Public Association

A public association which is a legal entity may own land plots, buildings, structures, installations, housing facilities, transport vehicles, equipment, implements, cultural, educational and health-building assets, monetary resources, shares and other securities, and other property needed for the material provision of the activity of this public association, referred to in its rules.

The public association may also own institutions, publishing houses, and mass media set up or acquired at the expense of the monetary means of the given public association in accordance with its statutory goals.

The Federal law may establish the types of property which according to state and public security considerations or to the international treaties and agreements may not be owned by public associations.

Public funds may carry on their activity on the basis of trust management.

The property of public associations shall be protected by law.

Article 31. The Sources of Forming Property of the Public Association

The property of the public association shall be formed on the basis of entrance fees and membership dues if their payment is stipulated by the rules; voluntary contributions and donations; receipts from lectures, exhibitions, lotteries, auctions, sports and other events held in conformity with the rules of the public association; incomes from its business operations; civil transaction; its foreign economic activity; other receipts not banned by law.

Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 amended part 2 of Article 31 of this Federal Law

The public associations whose statutes stipulate the participation in elections and referendums in the procedure established by the legislation of the Russian Federation may accept donations in the form of monetary funds and other property for the activity connected with the preparation and conduct of elections only in the procedure stipulated by the Federal Law on Political Parties and by the legislation of the Russian Federation on elections.

Article 32. The Subjects of the Right of Property in Public Associations

Non-governmental organizations possessing the rights of a legal entity may be the owners of property. Every particular member of a non-governmental organization shall have no right of ownership of the share of assets belonging to the public association.

Non-governmental organizations whose structural units (branches) carry on their activity on the basis of the single rules for these organizations shall be the owners of property as a whole. The structural units (branches) of said public associations shall have the right of operative management of property

assigned to them by the owners.

In non-governmental organizations that unite territorial bodies as independent subjects into a union, the property created and/or acquired for use in the interests of the public association as a whole shall be owned by the union. The territorial organizations, included in the union as independent subjects, shall own their assets.

Article 33. The Subjects of the Right of Property in Mass Movements

On behalf of mass movements the rights of the owner of assets, received by these movements, and also the rights of the owner of the property, created and/or acquired by them at the expense of their own means, shall be exercised by their permanently functioning governing bodies referred to in the rules of these movements.

Article 34. The Subjects of the Right of Property in Public Funds

On behalf of public funds the rights of the owner of assets received by the public funds, and also the rights of the owner of the property, created and/or acquired by them at the expense of their own means, shall be exercised by their permanently functioning governing bodies, referred to in the charters of these funds.

Article 35. Property Management in Non-governmental Institutions

Non-governmental institutions, set up and financed by the owner (owners), shall exercise the right of operative management of the property assigned to them.

Non-governmental institutions, which are legal entities and possessing property by right of operative management may be owners of the assets, created and/or acquired by them by other lawful methods.

Non-governmental institutions shall receive property by right of operative management from the founder (founders).

In respect of said property the non-governmental institutions shall exercise the rights of possession, use and disposal within the limits set by law and in accordance with their statutory goals.

The founder (founders), who is the owner (owners) of the property, assigned to non-governmental institutions, shall have the right to withdraw the surplus of assets, which are not used or are used not to the set purpose, and to dispose of them at its discretion.

Even the passage of the right of ownership of the assets assigned to non-governmental institutions to another person, the institutions shall retain the right of operative management of said property. The non-governmental institutions shall have no right to alienate or to dispose in any other way of the assets assigned to them and the assets, acquired at the expense of the monetary

means, allocated to them according to an estimate, without the written permit of the owner.

If in keeping with the constituent instruments the non-governmental institutions has been accorded the right to carry on the gainful activity, the incomes received from such activity and assets acquired at the expense of these incomes shall be placed at the disposal of the non-governmental institutions and shall be accounted in a separate balance-sheet.

The non-governmental institutions shall be liable for their obligations within the monetary assets kept at their disposal. If these assets are insufficient the joint and several liability for the obligations of the non-governmental institution shall be borne by the owner of relevant assets.

Article 36. The Subjects of the Right of Property in Local Community Bodies

The subjects of the right of property in local community bodies shall be represented by these bodies to which the rights of a legal entity have been assigned following their state registration. The local community bodies may be owners of assets created and/or acquired by them by other lawful methods.

Article 37. The Business Activity of Public Associations

Public associations may carry on business operations in so far as they serve to achieve the statutory goals for the sake of which they have been created and comply with these goals. Business operations shall be conducted by public associations in conformity with the Civil Code of the Russian Federation, the Federal Law on the Enforcement of the First Part of the Civil Code of the Russian Federation and with other legislative acts of the Russian Federation.

Public associations may set up economic partnerships, companies and other economic organizations, and also acquire assets intended for business activity. The economic partnerships, companies and other economic organizations set up by public associations shall remit to the corresponding budgets payments in the order and amounts, established by the legislation of the Russian Federation.

Incomes from the business activity of public associations may not be redistributed among the members of, or the participants in, these associations and shall only be used for the achievement of statutory goals. Public associations may use their financial resources for charity purposes, if even this is not indicated in their rules.

Article 38. Supervision and Control over the Activity of Public Associations

Supervision over the observance of laws by public associations shall be exercised by the Procurator's Office of the Russian Federation.

Federal Law No. 31-FZ of March 21, 2002 amended part 2 of Article 38 of this

Federal Law. The amendments shall enter into force as of July 21, 2002
The body rendering decisions on state registration of public associations shall exercise control over the compliance of their activity with the statutory goals.

The said body shall have the right:

- to inquire management documents from the governing bodies of public associations;
- to send its representatives for the participation in undertakings conducted by public associations.
- in case of revealing breaches of the legislation of the Russian Federation by public associations or of performing by them actions contradicting to their statutory goals, the body registering public associations may issue to the governing bodies of these associations a written warning with an indication of concrete grounds for this warning. The warning issued by the body rendering decisions on state registration of public associations may be appealed against by these associations in courts of law.

The financial bodies shall exercise control over the sources of incomes of public associations, the amounts of the financial resources they get and the payment of taxes in compliance with the tax legislation of the Russian Federation.

Supervision and control over the fulfilment by public associations of the existing norms and standards may be exercised by the ecological, fire-prevention, epidemiological and other bodies of state supervision and control.

Chapter V. Responsibility for the Contravention of the Laws on Public Associations

Article 39. The Equality of the Grounds for the Responsibility of All Subjects Operating in the Sphere of Relations, Regulated by the Present Federal Law

The State and its organs, public associations and individuals shall bear equal responsibility for the observance of this Federal Law and other laws on public associations of particular types.

Public associations and individuals whose rights granted by this Federal Law and other laws on public associations of particular types have been infringed may apply with a statement of claim to a court of law and with an application or complaint to the administrative body for the institution of proceedings against guilty persons.

Article 40. Responsibility for Breaking Laws on Public Associations

The state bodies and the local self-government bodies and their officials who have inflicted damage to public associations due to the infringement of this Federal Law (by said bodies and their officials) and also of other laws on particular types of public associations, shall bear responsibility, stipulated by

the criminal, civil and administrative legislation of the Russian Federation. Federal Law No. 31-FZ of March 21, 2002 amended Article 41 of this Federal Law. The amendments shall enter into force as of July 1, 2002

Article 41. Responsibility of Public Associations for Breaking the Legislation of the Russian Federation

Public associations, including those which have not been enjoying the rights of a legal entity, shall bear responsibility in conformity with this Federal Law and other laws in case of breaking the legislation of the Russian Federation.

In case of violating the legislation of the Russian Federation by the public associations which have not been enjoying the rights of a legal entity the responsibility for the violations shall be borne by the persons who are members of the governing bodies of these associations.

If public associations (including those which have not been enjoying the rights of a legal entity) have committed deeds punishable in criminal proceedings, the persons who are members of the governing bodies of these associations may by court decision bear responsibility as leaders of criminal communities, if their guilt for the deeds of the organization has been proved. Other participants in such associations shall bear responsibility for the criminal deeds in whose preparation or commission they have taken part.

Federal Law No. 58-FZ of June 29, 2004 amended Article 42 of this Federal Law

Article 42. Suspension of the Public Associations' Activity

If a public association violates the Constitution of the Russian Federation or the Constitutions (the Statutes) of the subjects of the Russian Federation, or the legislation of the Russian Federation, and if it performs actions, contradicting the statutory goals, the federal body state registration or its corresponding territorial body, or the Procurator-General of the Russian Federation or the corresponding public prosecutor, subordinated to him, shall make a presentation on the above-said violations to the leading body of the given association and shall fix a time term for their elimination.

If these violations are not eliminated within the fixed time term, the body or the official person, which (who) made the corresponding presentation, shall have the right to suspend by its (his) order the activity of the public association for a term of up to six months.

The decision on the suspension of the activity of a public association may be appealed against to the court before the court considers an application for its liquidation or for the prohibition of its activity.

The activity of a public association may also be suspended in the order and on

the grounds, stipulated in the Federal Law on the Counteraction to an Extremist Activity.

If an emergency situation is introduced on the territory of the Russian Federation, the procedure for the suspension of the activity of public associations shall be determined by the federal constitutional law.

Federal Law No. 112-FZ of July 25, 2002 reworded Article 43 of this Law

Article 43. Consequences of the Suspension of the Activity of a Public Association

If the activity of a public association is suspended, its rights as a founder of the mass media shall also be suspended, and it shall be prohibited to organize and to hold the get-togethers, meetings, demonstrations and processions, the picketing and other kind of massive actions or public events, to take part in the elections, to make use of bank deposits, with the exception of the settlements involved in the economic activity and in the labour contracts, in the recompense of the losses, caused by its actions, and in the payment of the taxes and the fines.

If the public association eliminates the violation, which has served as a ground for the suspension of its activity, within the fixed term of the suspension of its activity, the public association shall resume its activity by the decision of the body or of the official persons, which (who) has suspended this activity. If the court does not satisfy the application for the liquidation of the public association or for the prohibition of its activity, the latter shall resume its activity after the court decision comes into legal force.

Federal Law No. 112-FZ of July 25, 2002 reworded Article 44 of this Law

Article 44. Liquidation of a Public Associations and Prohibition of Its Activity in Cases of Breaking the Legislation of the Russian Federation

Seen as the grounds for the liquidation of a public association or for the prohibition of its activity shall be:

- a violation by the public association of the rights and freedoms of man and citizen;
- repeated or gross violations by the public association of the Constitution of the Russian Federation, of the federal constitutional laws, of the federal laws or of the other legal normative acts, or a systematic performance by the public association of an activity, contradicting its constituent goals.

The application for the liquidation of an all-Russia or international associations on the grounds referred to in this Article shall be filed with a court of law by the Procurator-General.

The application for the liquidation of an interregional, regional or local public

association on the grounds referred to in this Article shall be filed with a court of law by the procurator of the respective subject of the Russian Federation in the order prescribed by the Law of the Russian Federation on the Procurator's Office of the Russian Federation.

The liquidation of a public association by court decision shall mean the ban on its activity, regardless of the fact of state registration.

The procedure and the grounds for the liquidation of a public association, which is a legal entity, shall also be applied by the court decision with respect to the prohibition of the activity of a public association, which is not a legal entity.

A public association may be liquidated and the activity of a public association, which is not a legal entity, may also be prohibited in the order and on the grounds, stipulated in the Federal Law on the Counteraction to an Extremist Activity.

Federal Law No. 112-FZ of July 25, 2002 Article 45 of this Law

Article 45. Appeals Against Decisions on the Suspension of the Activity or the Liquidation of Public Associations and Consequences of the Recognition of Such Decisions as Illegal

The decisions on the suspension of the activity or the liquidation of public associations may be appealed against in cases and in the order, established by federal laws.

The repeal of the decision of the liquidation of a public association shall involve the compensation by the State of all the losses incurred by the public association in connection with its illegal liquidation.

Chapter VI. International Ties of Public Associations. International Public Associations

Article 46. International Ties of Public Associations

In conformity with their rules Russian public associations may join international public associations, acquire rights and bear duties corresponding to the status of these international public associations, support direct international contracts and ties, and conclude agreements with foreign non-profit, non-governmental associations.

Russian public associations may set up their organizations, branches or affiliates and representative offices in foreign States on the basis of the generally recognized principles and norms of international law, the international treaties and agreements of the Russian Federation and the legislation of these States.

Article 47. The International Public Associations

A public association formed in the Russian Federation shall be recognized as international if in compliance with its rules at least one of its structural units

- an organization, a branch or affiliate and representative office - is set up to carry on its activity in a foreign State.

The creation, functioning, reorganization and/or liquidation of international public associations, international unions of international public associations in the Russian Federation shall be effected in the general order envisaged for public associations by this Federal Law and other federal laws.

Organizations, branches or affiliates and representative offices of international public associations shall be set up to carry on their activities in the Russian Federation in keeping with this Federal Law and other federal laws.

Organizations, branches or affiliates and representative offices of foreign non-profit, non-governmental associations shall be set up to carry on their activities in the Russian Federation in accordance with the present Federal Law and other federal laws.

Chapter VII. Concluding Provisions

Article 48. The Entry of This Federal Law into Force

The present Federal Law shall enter into force since the day of its official publication.

Article 49. On the Recognition of Normative Legal Acts As Non-effective or Valid in the Russian Federation in Connection with the Enforcement of This Law

To recognize as non-effective the following normative legal acts in the Russian Federation:

the USSR Law on the Public Associations (Gazette of the Congress of People's Deputies of the USSR and the Supreme Soviet of the USSR, No. 42, 1990, item 839), except for Articles 6 and 9 (in respect of provisions dealing with political parties);

Article 15 of the USSR Law on the Legal Status of Foreign Nationals in the USSR (Gazette of the Supreme Soviet of the USSR, No. 26, 1981, item 836);
the Decree of the Presidium of the Supreme Soviet of the USSR No. 6007-VIII of May 20, 1974 on the Basis Duties and Rights of the Voluntary People's Squads for the Protection of Public Order (Gazette of the Supreme Soviet of the USSR, No. 22, 1974, item 326).

To recognize as invalid the following normative legal acts:

the Decree of the Presidium of the Supreme Soviet of the RSFSR of March 11, 1977 on the Approval of the Statute of Comrades' Courts and the Statute of Voluntary Councils for the Work of Comrades' Courts (Gazette of the Supreme Soviet of the RSFSR, No. 12, 1977, item 254);

the Decree of the Presidium of the Supreme Soviet of the RSFSR of June 25,

1980 on the Approval of the Statute of Public Points of Public Order Protection in the RSFSR (Gazette of the Supreme Soviet of the RSFSR, No. 27, 1980, item 772);

the Decree of the Presidium of the Supreme Soviet of the RSFSR of October 1, 1985 on the Approval of the Regulations for the Anti-drunkenness Commissions, Formed at Enterprises, Instructions, Organizations and in Their Structural Subdivisions (Gazette of the Supreme Soviet of the RSFSR, No. 40, 1985, item 1397);

Federal Law No. 26-FZ of March 12, 2002 amended paragraph 5 of part 2 of Article 49 of this Federal Law

the Resolution of the Supreme Soviet of the RSFSR No. 2057-1 of December 18, 1991 on the Registration of Public Associations in the RSFSR and the Registration Fees (Gazette of the Congress of Peoples' Deputies of the Russian Federation and the Supreme Soviet of the Russian Federation, No. 7, 1992, item 299), except for Items 4 and 6, and with respect to political parties and their regional departments, completely the Decision of the Supreme Soviet of the RSFSR indicated in this paragraph;

the Resolution of the Presidium of the Supreme Soviet of the Russian Federation No. 2324-1 of February 10, 1992 on the Procedure for the Associations of Educational Establishments (Gazette of the Congress of Peoples' Deputies of the Russian Federation and the Supreme Soviet of the Russian Federation, No. 10, 1992, item 478).

Federal Law No. 127-FZ of November 2, 2004 amended Article 50 of the present Federal Law. The amendments shall enter into force as of January 1, 2005

Article 50. On the Introduction of Amendments and Addenda to Some Legislative Acts in Connection with the Entry of This Federal Law into Force

To introduce the following amendments in Item 1 of the Resolution of the Supreme Soviet of the Russian Federation No. 2355-1 of February 14, 1992 on the Order of Using the Names "Russia", "the Russian Federation" and the Words and Word Combinations Formed on Their Basis in the Denominations of Organizations and Other Structures (Gazette of the Congress of Peoples' Deputies of the Russian Federation and the Supreme Soviet of the Russian Federation, No. 10, 1992, item 470):

the words "political parties and trade unions" shall be replaced by the words "public associations".

The word "public" shall be excluded from Item 1 of Article 1 in the Law of the Russian Federation on the Chambers of Commerce and Industry in the

Russian Federation (Gazette of the Congress of Peoples' Deputies of the Russian Federation and the Supreme Soviet of the Russian Federation, No. 33, 1993, item 1309)

the first part shall be excluded from Article 16 in this Law. The name of the Article shall be formulated as follows:

"Article 16. The Participation of the Chamber of Commerce and Industry of the Russian Federation in the Preparation of Normative Acts".

Article 51. On Public Associations, Set up with the Participation of the State Pending the adoption of federal laws on state-cum-public and public-cum-state associations the said associations shall be created to carry on their activity in conformity with the normative legal acts of the organs of state power.

Article 52. On the State Registration of Public Associations, Set up before the Entry of This Federal Law in Force

The provisions of this Federal Law on the state registration of public associations shall extend to public associations set up before the entry of this Federal Law in force.

The rules of public associations set up before the enforcement of this Federal Law shall be brought in compliance with the said Federal Law since its entry into force at the next congress (conference) or general meeting. The rules of public associations before they are brought into conformity with this Federal Law shall operate in the part that is not inconsistent with the said Law.

State re-registration of public associations set up before the enforcement of this Federal Law shall be carried out before July 1, 1999 with the exemption from registration dues. The provision of the sixth part of Article 21 of this Federal Law on the submission of constituent documents for State registration before the expiration of three months since the day of holding the foundation congress (conference) of the general meeting shall not be applied to said public associations. Upon the expiration of the said period of re-registration public associations that have not passed it shall be subject to liquidation in juridical proceedings on the demand of the body registering public associations.

The state bodies registering public associations at the present time shall be obliged to transfer after three months since the enforcement of this Federal Law, whole the bodies registering public associations under this Federal Law shall be obliged to accept all the registration documents and materials of the earlier registered public associations.

Article 53. International Treaties and Agreements with the Participation of the Russian Federation

If the international treaty or agreement of the Russian Federation establishes

rules other than those stipulated by law, the rules of the international treaty or agreement shall be applied.

Article 54. On Bringing Legal Acts into Conformity with the Present Federal Law

The President of the Russian Federation shall propose and the Government of the Russian Federation shall be instructed to bring their legal acts into conformity with this Federal Law.

President of the Russian Federation

Boris Yeltsin

Moscow, the Kremlin